

Memòria anual sobre la convivència escolar en la Comunitat Valenciana Curs 2017-2018

Subdirecció General d'Innovació i Qualitat Educativa, Direcció General de Política Educativa, Comunitat Valenciana

Informació del document

NORMATIVA

Reg.: 2019/SIQ_CON_000
Revisat 18 juny 2019
Disponible web 20 juny 2019

<http://www.ceice.gva.es/ca/web/convivencia-educacion/normativa>

<http://www.ceice.gva.es/web/convivencia-educacion/plan-de-convivencia>

Introducció

La Direcció General de Política Educativa presenta l'informe general de les actuacions realitzades sobre la convivència escolar a la Comunitat Valenciana en el curs escolar 2017-2018, en el compliment de les seues competències.

Els instruments d'avaluació per a l'elaboració d'aquest informe provenen de les dades obtingudes al Pla de Prevenció de la Violència i Promoció de la Convivència (PREVI) i dels darrers informes sobre la Convivència Escolar de la Comunitat Valenciana presentats a la Direcció General corresponent. Aquest document se suma a l'anàlisi comparativa de dades que es fa des del curs 2007-2008.

Els instruments d'avaluació a què ens referim són:

1. El Registre Central d'Incidències: instrument en línia, regulat per l'Ordre de 12 de setembre de 2007¹, dissenyat perquè tots els centres educatius no universitaris i sostinguts amb fons públics de la Comunitat Valenciana comuniquen totes aquelles incidències que perjudiquen greument la convivència del centre.
2. Les memòries anuals i els informes periòdics del curs 2017-2018 de les Unitats d'Atenció i Intervenció (endavant UAI) del PREVI de cadascuna de les tres direccions territorials d'educació de la Comunitat Valenciana, regulades en l'Ordre 3/2017, de 6 de febrer.²
3. Les dades obtingudes del qüestionari d'avaluació dels Plans d'igualtat i convivència i de les actuacions d'igualtat dels centres educatius consultats en juny de 2018, tal com es regula en les Instruccions de 14 d'octubre de 2014, de la Direcció General d'Innovació, Ordenació i Política Lingüística sobre l'actualització dels Plans de convivència en els centres educatius.
4. Dades compartides des de la Subdelegació de Govern en la Comunitat Valenciana, segons l'acord amb la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport sobre actuacions del Pla Director per a la Convivència i Millora de la Seguretat en els Centres Educatius i els seus Entorns en el curs 2017-2018.
5. Informes sobre la Convivència Escolar a la Comunitat Valenciana corresponent als cursos 2015-2016 i 2016-2017 regulats en l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol³ i elaborats per la Direcció General de Política Educativa en juliol de 2017.

¹ L'Ordre de 25 de novembre de 2005, de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport per la qual es regula la notificació de les incidències que alteren la convivència escolar, emmarcada dins del Pla de Prevenció de la Violència i Promoció de la Convivència als centres escolars de la Comunitat Valenciana (PREVI), és modificada per l'Ordre de 12 de setembre de 2007, que redefeix l'objecte i millora l'instrument informàtic.

² L'Ordre 3/2017, de 6 de febrer, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es constitueixen les unitats d'atenció i intervenció del Pla de prevenció de la violència i promoció de la convivència (PREVI) i s'estableix el procediment per al seu funcionament.

³ Ordre 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i s'estableixen els protocols d'actuació i intervenció davant de supòsits de violència escolar.

Índex de continguts

Introducció.....	1
1. IMPULS DE LES POLÍTIQUES I ACTUACIONS DE LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, INVESTIGACIÓ, CULTURA I ESPORT PER A LA MILLORA DE LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR.....	5
2. REGISTRE CENTRAL D'INCIDÈNCIES DEL PLA PREVI.....	8
2.1 Evolució de les incidències.....	8
2.1.1. Evolució d'incidències comunicades al Registre Pla PREVI per curs escolar. Període: des del curs 2007-2008 al 2017-2018.....	8
2.1.2. Evolució d'incidències comunicades del Registre Pla PREVI per curs escolar i per província. Període: des del curs 2012-2013 fins al 2017-2018.....	9
2.1.3. Evolució d'incidències comunicades del registre Pla PREVI per mesos de l'any en el curs 2017-2018.....	10
2.1.4. Proporció anual d'incidències comunicades al registre, segons les tipologies de centres educatius. Període: des del curs 2014-2015 fins al curs 2017-2018. Dades expressades en percentatges.....	11
2.2 Distribució comarcal de les incidències comunicades.....	13
2.2.1. Mapa que mostra les comarques segons el nombre d'incidències comunicades per centre en el curs 2017-2018. Criteri: Mitjana d'incidències comunicades per centre.....	13
2.2.2. Mapa que mostra l'ús del registre a partir del nombre de centres que han comunicat incidències per comarques en el curs 2017-2018. Criteri: percentatge de centres que han comunicat incidències.	14
2.3 Tipus de violència que es registra.....	15
2.3.1. Dades d'incidències sobre el tipus de violència greu i molt greu comunicades al Registre Central del Pla PREVI, des del curs escolar 2007-2008 al curs 2017-2018.....	15
2.3.2. Evolució del percentatge d'incidències segons tipus de violència greu i molt greu comunicades al Registre Central del Pla PREVI per curs escolar. Període: del curs 2011-2012 fins al curs 2017- 2018.....	16
2.3.3. Percentatge d'incidències per tipologies i per província comunicades al Registre Central del Pla PREVI en el curs escolar 2017-2018.....	16
2.4 Problemes de convivència que sorgeixen en els centres.....	17
2.4.1. Comparativa entre el percentatge de tipologies d'incidències comunicades al Registre Central del Pla PREVI des del curs escolar 2015-2016 fins al curs 2017-2018. Les tipologies no són excloents.....	17
2.4.2. Anàlisi de tipologies d'incidències comunicades al Registre Central del Pla PREVI del curs escolar per província, en el curs 2017-2018. Les tipologies no són excloents.....	18
2.4.3. Protocols d'intervenció publicats.....	19
2.5 Implicats en les incidències comunicades.....	21
2.5.1. Evolució relativa als agents implicats en les incidències per col·lectius. Des del curs 2015- 2016 fins al 2017-2018.....	21
2.5.1.1. Percentatge de persones implicades en les incidències comunicades en el curs 2017-2018. .	21
2.5.1.2. Percentatge de casos de violència de gènere segons els implicats en la situació.....	22
2.5.2. Visibilitat de les situacions.....	23
2.5.2.1. Percentatge de comunicacions de les situacions i testimonis dels col·lectius de la comunitat educativa des del curs 2015-2016 fins al 2017-2018.....	23
2.5.3. Reaccions dels testimonis.....	24
2.6 Localització de les incidències comunicades.....	25

3. PLA DIRECTOR PER A LA CONVIVÈNCIA I MILLORA DE LA SEGURETAT EN ELS CENTRES EDUCATIUS I ELS SEUS ENTORNS.....	26
3.1 Informació facilitada de les incidències de l'entorn escolar.....	26
3.1.1. Evolució d'incidències de l'entorn escolar comunicades per províncies. Període: del curs 2013-2014 al curs 2017-2018.....	26
3.1.2. Categorització de les incidències de l'entorn escolar comunicades en el curs 2017-2018. Les situacions assenyalades no són excloents.....	27
3.1.3. Conseqüències de les incidències de l'entorn comunicades en el curs 2017-2018.....	28
3.2. Accions coordinades de prevenció de la violència escolar.....	28
3.3 Informació sobre els cursos desenvolupats dins del Pla Director.....	29
3.4. Coordinació provincial de seguiment de les actuacions educatives i policials.....	30
4. UNITATS D'ATENCIÓ I INTERVENCIÓ (UAI) DEL PLA PREVI.....	31
4.1. Procediment d'intervenció des de les UAI.....	31
4.2. Intervencions realitzades per les UAI el curs 2017-2018.....	32
4.2.1. Intervencions de les unitats d'atenció i intervenció, per tipologia de centre i per nivell educatiu en cada territori.....	32
4.2.2. Resum d'intervencions de les UAI en el curs 2017-2018.....	33
4.2.2.1 registres atesos per la UAI, a través dels processos ordinaris i extraordinaris regulats a l'Ordre 3/2017, del 6 de febrer.....	33
4.2.2.2 Anàlisi de les intervencions realitzades per cadascuna de les UAI, segons les funcions regulades a l'Ordre 3/2017, del 6 de febrer.....	34
4.2.2.3 Documentació elaborada per cadascuna de les UAI, segons l'Ordre 3/2017, del 6 de febrer.....	36
4.2.2.4 Nombre de coordinacions realitzades per cadascuna de les UAI, segons les funcions regulades a l'Ordre 3/2017, del 6 de febrer.....	36
4.3. Catalogació de les intervencions de les UAI realitzades en els centres.....	37
4.3.1 Percentatge i catalogació de situacions ateses en cadascuna de les UAI. Període: curs 2017-2018.....	37
4.3.2 Percentatge de situacions ateses pel conjunt de les UAI, relacionades amb els protocols d'igualtat i convivència. Període: curs 2017-2018.....	38
4.4. Avaluació de les intervencions de les UAI.....	40
4.4.1. Nombre de centres on les UAI han efectuat intervencions.....	40
4.4.2. Valoració de les intervencions.....	40
5 INFORMACIÓ DE L'AVALUACIÓ DELS PLANS D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA.....	41
5.1. Objectiu i procediment de l'avaluació.....	41
5.2. Centres participants.....	41
5.3 Objectiu i procediment de l'avaluació.....	42
5.4 Avaluació de les accions de promoció, prevenció i intervenció.....	44
5.4.1 Aplicació de les accions.....	44
5.4.1.1. Actuacions de tipus estructurals al curs 2017-2018.....	44
5.4.1.2. Actuacions que exigeixen coordinació amb agents externs al curs 2017-2018.....	45
5.4.1.3. Actuacions de tipus organitzatiu en el curs 2017-2018.....	45
5.4.1.4. Nombre i percentatge de centres que tenen actuacions de tipus comunitari i de participació en el curs 2017-2018.....	46
5.4.1.6. Nombre i percentatge de centres que tenen actuacions formatives, de sensibilització i difusió en el curs 2017-2018.....	48
5.4.2 Impacte de les actuacions.....	50
5.4.2.1. Accions segons la valoració realitzada pels centres sobre l'impacte en la pràctica en el curs 2017-2018.....	50
5.4.2.2. Impacte de les accions agrupades per nivells educatius i tipologies de centre, en el curs	

2017-2018.....	52
5.4.2.3 Anàlisi de la valoració realitzada pels centres sobre l'impacte en la pràctica de les diferents actuacions, per tipologies de centre, en el curs 2017-2018.....	56
5.5 Valoració de les situacions ateses pels centres educatius.....	60
5.5.1. Nombre de casos detectats en el curs 2017-2018.....	60
5.5.2. Tipologies de casos detectats i atesos pels equips directius en el curs 2017-2018.....	61
5.5.2.1. Nombre de casos detectats i atesos pels equips directius, classificats per tipologia.....	61
5.5.2.2. Nombre de casos de presumpte assetjament escolar detectats i atesos pels equips directius, classificats per tipologia.....	61
5.5.2.3 Nombre de casos detectats, classificats per tipologia i província.....	62
5.5.3. Impacte de les intervencions als centres educatius a partir de l'índex d'efectivitat.....	62
5.5.3.1 Índex d'efectivitat de les intervencions per província. Curs 2017-2018.....	62
5.5.3.2 Situacions ateses pels centres ordenades de major a menor índex d'efectivitat i de resolució de casos. Curs 2017-2018.....	63
5.5.4. Expedients disciplinaris.....	64
5.6. Persona coordinadora d'igualtat i convivència.....	65
5.6.1. Persones CIC que han rebut formació específica sobre igualtat i convivència.....	65
5.6.2. Diagnòstic de la situació de la igualtat en el centre impulsat per la persona CIC.....	65
5.7. Consulta sobre la pàgina web Recursos d'Igualtat i Convivència (REICO).....	66
5.7.1. Centres que han utilitzat els recursos de la pàgina web REICO, del 13 de març a juliol de 2018.....	66
6. ANNEX. QÜESTIONARI D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA DEL CURS 2017-2018.....	67

1. IMPULS DE LES POLÍTIQUES I ACTUACIONS DE LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, INVESTIGACIÓ, CULTURA I ESPORT PER A LA MILLORA DE LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR

La Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport ha fet una aposta ferma per la igualtat i la convivència en els centres educatius no universitaris de la Comunitat valenciana. Per una banda, s'ha fomentat el reforç de les estructures existents en aquesta àrea i, per altra banda, s'han dissenyat i creat noves figures per a impulsar entorns de convivència positiva en les nostres escoles i dirigits a tota la comunitat educativa.

L'educació inclusiva és un procés que pretén respondre la diversitat de necessitats de tot l'alumnat d'un centre, transformant les cultures, les polítiques i les pràctiques educatives amb l'objectiu d'augmentar la inclusió dins i fora del sistema educatiu.

Aquestes són les polítiques i actuacions per a la millora de la convivència escolar dutes a terme i classificades en funció dels tres eixos de la inclusió: accés, participació i aprenentatge.

Polítiques i actuacions d'accés

Tenen com a objectiu assegurar la presència de tot l'alumnat en les aules i als espais educatius comuns dels centres. Suposa mobilitzar i organitzar la informació, el temps i els recursos materials i personals amb l'objectiu de crear entorns i ambients d'aprenentatge accessibles, interactius, segurs i de senzilla compressió i ús, a més d'establir xarxes col·laboratives enriquidores i eficaces entre tots els membres de la comunitat educativa dins i fora del centre educatiu.

Actuacions relacionades:

- L'elaboració i difusió d'instruccions i de nous protocols de prevenció, igualtat i convivència està donant major visibilitat i resposta a les incidències. En 2017 es renova la web i se sistematitzen els procediments d'intervenció.
- La creació, en les instruccions d'inici de curs de juliol de 2016, de la persona coordinadora d'igualtat i convivència en tots els centres educatius de la Comunitat Valenciana, amb una proposta associada de formació específica.
- La constitució de les Unitats d'Atenció i Intervenció del Pla de Prevenció de la Violència i Promoció de la Convivència (PREVI), mitjançant l'Ordre 3/2017, de 6 de febrer⁴, que suposa un increment significatiu dels recursos humans d'aquestes unitats.
- L'increment considerable de recursos econòmics en les convocatòries de projectes d'investigació i innovació educativa dirigides als centres educatius públics.
- Les convocatòries, des del 2016, de subvencions, en concurrència competitiva, destinades a entitats sense ànim de lucre que realitzen accions i promouen programes d'educació en valors, d'educació intercultural o generen materials innovadors, dins de l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

Polítiques i actuacions de participació

Tenen la finalitat de procurar el benestar personal i social de l'alumnat i de tots els membres de la comunitat educativa, formant part activa i participant en tot moment de la presa de decisions. Suposa adoptar valors inclusius que garanteixen la igualtat d'oportunitats i el benestar personal, físic i emocional de tots i totes, fomentar relacions d'amistat, ajuda mútua i col·laboració i oferir possibilitats per a la implicació i compromís personal amb el centre i la comunitat.

Actuacions relacionades:

- La comunitat educativa i les direccions dels centres apliquen els procediments i protocols establits en l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol.
- Pel que fa al protocol d'assetjament escolar i ciberassetjament, els centres educatius estan treballant a partir dels documents elaborats per realitzar el seguiment de les situacions i cada vegada apliquen el protocol i ajusten les actuacions de forma més adequada. En general, es comuniquen més casos sobre assetjament escolar i ciberassetjament, però n'ha baixat la demanda de suport especialitzat.
- L'organització de jornades de sensibilització i formació dirigides a equips directius, persones coordinadores d'igualtat i convivència i orientadores i orientadors del centre educatiu. En gener de 2017 «Construïm entorns segurs i intervenim davant l'assetjament escolar i la LGTBfòbia a les aules». En octubre de 2017

⁴ Ordre 3/2017, de 6 de febrer, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es constitueixen les unitats d'atenció i intervenció del Pla de prevenció de la violència i promoció de la convivència (PREVI) i s'estableix el procediment per al seu funcionament.

«Edusona't. Una mirada de Pau. Prevenció i detecció del racisme. la xenofòbia i la intolerància en l'aula: propostes per a millorar la convivència» i en maig 2018 «L'educació sexual com a eina per a la prevenció de la violència masclista»

- La formació dels equips directius i la participació del professorat en les jornades de sensibilització i difusió dels recursos de bones pràctiques ha propiciat que els centres detecten, visibilitzen situacions i actuen amb més seguretat. També, l'acompanyament de la Inspecció d'Educació i de les Unitats d'Atenció i Intervenció (UAI) del PREVI ha augmentat el nombre de comunicacions.

- Elaboració de materials i publicació en la pàgina web dels recursos d'igualtat i convivència (REICO). Materials per desenvolupar els plans d'igualtat i convivència i acció tutorial, de prevenció dins de l'àmbit del centre i de l'entorn, de detecció pel que fa a grup-classe i a la intervenció personalitzada.

Polítiques i actuacions d'aprenentatge

Persegueixen aconseguir l'èxit acadèmic amb les més altes expectatives per a tot l'alumnat en les diferents àrees del currículum de cada etapa educativa, amb l'objectiu que tots i totes desenvolupen les competències per a la vida i la ciutadania activa amb les majors expectatives possibles i amb la col·laboració de tots els membres de la comunitat educativa. Requereix personalitzar i flexibilitzar el currículum i els processos d'ensenyament aprenentatge amb l'objectiu que tots i totes desenvolupen les competències per a la vida i la ciutadania activa des de les més altes expectatives amb la col·laboració de tots els membres de la comunitat educativa.

Actuacions relacionades:

- S'ha publicat la Guia d'Educació Sexual «Els nostres cossos, els nostres drets».
- S'ha elaborat el Pla director de coeducació, que implementa accions concretes per a incorporar als plans d'igualtat i convivència dels centres educatius.
- Els centres educatius han revisat els seus plans d'igualtat i convivència, incorporant actuacions concretes d'igualtat i de prevenció de situacions de violència a través dels plans d'acció tutorial, i d'actuacions dels plans d'atenció a la diversitat i inclusió educativa i de les activitats dels plans de transició entre etapes.
- La formació del professorat és un factor clau perquè els docents adquireixen els fonaments i les destreses necessàries per a actuar de la manera més oportuna per tal de garantir la convivència escolar en el seu entorn professional quotidià: el centre educatiu.

1. Accions formatives sobre coeducació, igualtat i convivència.

a) Elaboració del Pla Director de Coeducació: des de la Taula de Coeducació, amb la col·laboració d'organitzacions, col·lectius i persones procedents de tots els nivells educatius, tenint com a referent i destinatari tot el sistema educatiu valencià.

b) Creació de la marca COEDUCA per a identificar totes les accions formatives en les quals el seu contingut estiga relacionat amb la coeducació.

c) Programació de formació específica a tot el funcionariat en pràctiques (3000 persones) dins del curs prescriptiu de 30 h.

d) Realització de jornades, seminaris i trobades, dirigides a la comunitat educativa i facilitació d'intercanvis d'aprenentatge i bones pràctiques en matèria de coeducació.

e) Assessorament i seguiment des dels CEFIRE Territorials als centres educatius en la revisió, des de la perspectiva de gènere, del projecte educatiu de centre (PAC), del reglament de règim intern i les diferents accions incloses en el Pla d'actuació per a la millora (PAM).

f) Formació i sensibilització específica al personal de la Subdirecció General de Formació del Professorat i als assessors i assessores i directors i directores de la xarxa CEFIRE.

g) Posada en marxa del projecte «Biblioteques per a la igualtat» per part del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana amb la col·laboració de la SDG de Formació del Professorat.

h) Constitució de la Comissió COEDUCA-UNIVERSITAT, col·laborant-hi la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i les universitats públiques valencianes per tal d'afavorir que les memòries dels graus de Magisteri i del Màster de Secundària incorporen transversalment la perspectiva de gènere.

i) Formació al professorat dels Graus de Magisteri i del Màster de Secundària, perquè incorporen els criteris coeducatius en la docència.

2. Formació des de la xarxa d'assessors i assessores de formació en l'àmbit d'inclusió (19 persones del CEFIRE d'Educació Inclusiva (específic) i 19 persones dels CEFIRE territorials.

- a) Formació específica semipresencial en dos nivells CIC I i CIC II a les persones coordinadores d'Igualtat i Convivència (CIC) dels centres educatius.
- b) Formació complementària a l'anterior a través de la II Trobada de persones coordinadores d'igualtat i convivència: «L'educació sexual com a eina per a la prevenció de la violència masclista, en coordinació amb el Servei d'Innovació i Qualitat.
- c) Formació específica al professorat del cicle superior de promoció d'igualtat de gènere (PROMIG) a través de quatre cursos.
- d) Assessorament i coordinació de plans de formació, grups de treball i seminaris duts endavant per vora 200 centres educatius valencians i on han treballat sobre la coeducació, la igualtat, la convivència, l'educació emocional, la identitat de gènere i altres temes relacionats amb la igualtat i convivència.
- e) Participació en cursos, seminaris de treball, jornades de formació i xarrades aportant, des d'una perspectiva transversal, l'enfocament de la transmissió cultural de les dones en els continguts curriculars.
- f) Coordinació, dins la campanya de conscienciació contra la violència de gènere del Consell Escolar #rqrqr 'REpensem les RELacions, REpresentem altres REalitats' <http://mestreacasa.gva.es/web/consellescolar/accionsrqrqr>, d'accions entre les persones assessores de l'àmbit d'inclusiva de tota la Comunitat, les agents d'igualtat i les persones coordinadores d'igualtat i convivència dels centres per a visibilitzar els micromasclismes quotidians. Es va efectuar tres presentacions d'aquesta campanya, una en cada província.
- g) Elaboració, en col·laboració amb el Servei d'Innovació i Qualitat, de materials per a la igualtat i convivència (REICO) i dissenyant la formació que acompanyarà als materials per al seu millor aprofitament.
- h) Coordinació de la XIV Trobada d'alumnat mediador, que va tindre joc a l'IES Benlliure, en el qual més de 400 alumnes i alumnes de secundària van compartir bones pràctiques.
- i) Participació en la MICE Inclusiva, que va culminar a Sueca el 22 de febrer amb el tema de la convivència i el valor de la diferència, amb una proposta en la qual treballen conjuntament alumnat de primària i secundària a través del llenguatge audiovisual i la lectura compartida.

En resum, durant el curs 2017-2018 s'han dut a terme aquest nombre d'accions formatives:

	TIPUS ACCIÓ	NOMBRE ACTIVITATS	PERSONES AMB CERTIFICACIÓ
FORMACIÓ PER A PERSONES COORDINADORES D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA	Curs	7	123
	Curs semipresencial	28	1349
	Jornada	8	574
	Seminaris	2	18
ALTRES ACCIONS FORMACIONS	Curs	34	538
	Curs a distància	1	17
	Curs semipresencial	6	137
	Formació en centres	66	1618
	Grup de treball	24	154
	Jornada	23	1665
	Seminaris	112	1075
Total		313	7268

2. REGISTRE CENTRAL D'INCIDÈNCIES DEL PLA PREVI

2.1 Evolució de les incidències

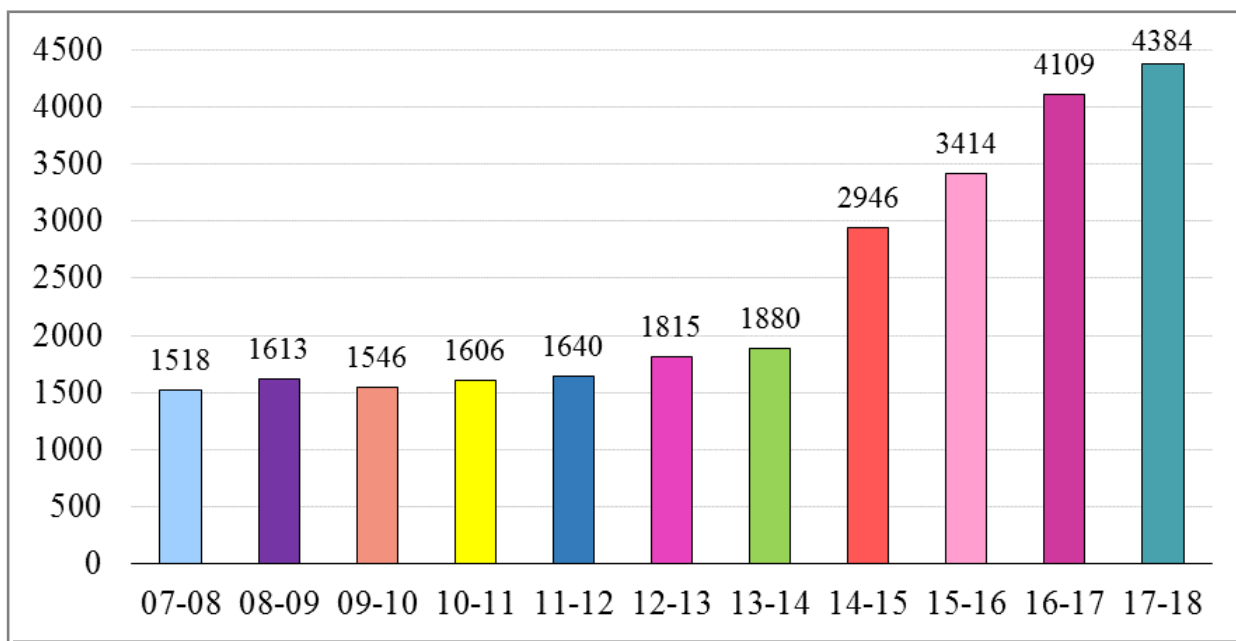
Durant el curs 2017-2018, segons consta en el Registre del Pla PREVI, hi ha hagut un total de 4.384 incidències informades, cosa que suposa, respecte a les incidències en el curs 2016-2017 (4.109 incidències) un augment del 6,69% en el nombre d'incidències comunicades. Ha sigut el curs amb més incidències registrades des de la seua posada en marxa l'any 2007, en el qual se'n van comunicar 1.518.

L'increment d'incidències comunicades coincideix amb aquest impuls de polítiques i actuacions d'aquesta Conselleria. Aquest augment coincideix, també, amb la major concreció i execució d'accions dins dels programes d'igualtat i convivència implementats pels centres educatius de la Comunitat Valenciana.

Aquest curs hem pogut comprovar que si augmenta la qualitat de la resposta, augmenta també la comunicació.

2.1.1. Evolució d'incidències comunicades al Registre Pla PREVI per curs escolar. Període: des del curs 2007-2008 al 2017-2018

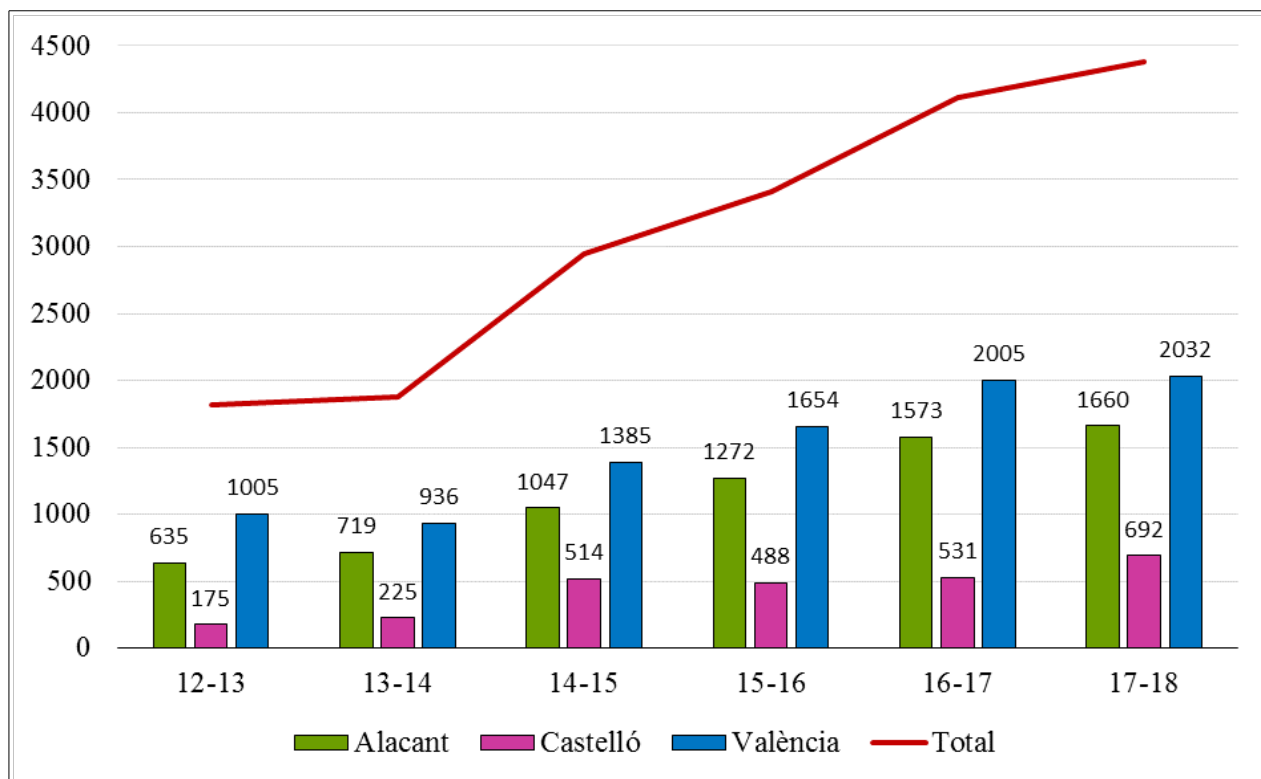
Durant els primers set cursos d'existència del Registre Pla PREVI (2007-2014) no hi hagué un increment significatiu de comunicacions. Tanmateix, durant els quatre últims cursos ha augmentat l'ús del Registre per a notificar incidències i s'ha passat de 1.880 incidències el curs 2013-2014 a 4.384 en aquest curs actual. Un increment del 233% en només quatre cursos escolars.

Gràfic 1. Evolució d'incidències comunicades al Registre Pla PREVI per curs escolar. Període: des del curs 2007-2008 al 2017-2018.

**2.1.2. Evolució d'incidències comunicades del Registre Pla PREVI per curs escolar i per província.
 Període: des del curs 2012-2013 fins al 2017-2018**

Aquestes comunicacions, per províncies, es distribueixen, en l'actualitat, de la manera següent: 46,35% (2.032) a València, 37,386% (1.660), a Alacant i 15,78% (692) a Castelló. L'evolució des del curs 2012-2013 fins al 2017-2018 ha sigut molt semblant en les tres províncies.

*Gràfic 2. Evolució d'incidències comunicades del Registre Pla PREVI per curs escolar i per província.
 Període: des del curs 2012-2013 al 2017-2018.*

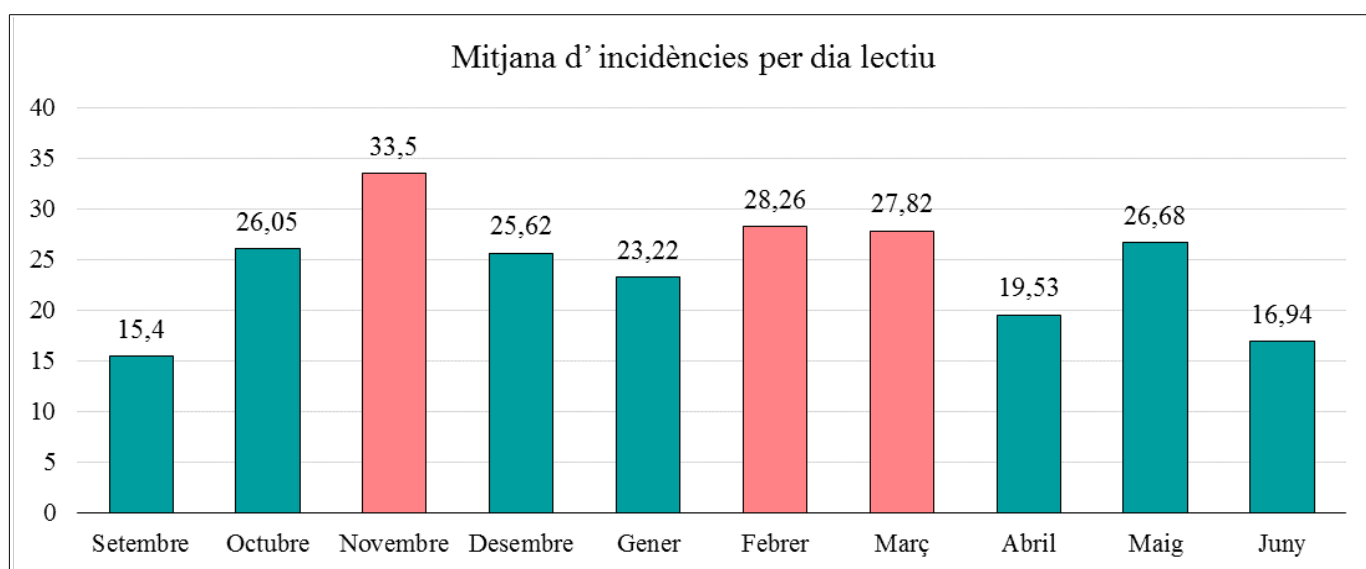
L'increment de comunicacions d'incidències a l'administració coincideix amb la publicació dels procediments i protocols establits en l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol i amb els nous protocols d'igualtat i convivència posteriors⁵. Les jornades formatives dirigides a les persones coordinadores d'igualtat i convivència (CIC) i la publicació a la web del REICO de diversos recursos de detecció, prevenció i intervenció han tingut un alt impacte en el registre d'incidències.

⁵ Pàgina de publicació dels protocols d'igualtat i convivència. <http://www.ceice.gva.es/va/web/convivencia-educacion/protocolos>

2.1.3. Evolució d'incidències comunicades del registre Pla PREVI per mesos de l'any en el curs 2017-2018

Seguint la línia temporal del curs escolar, s'observa que el nombre més alt de comunicacions d'incidències per dia lectiu es produeix en els mesos de novembre, febrer i març, on s'han comunicat entre 27 i 33 incidències per dia lectiu. Els mesos on hi ha menys comunicacions per dia són setembre, abril i juliol, on s'han comunicat entre 15 i 16 incidències per dia lectiu.

Al mes d'agost no hi ha cap incidència comunicada i al mes de juliol hi ha 15 comunicacions, que no hem contemplat a la gràfica següent, per no haver-hi dies lectius. Aquestes comunicacions de juliol coincideixen amb els dies de proves excepcionals i períodes de reclamacions en els centres educatius.

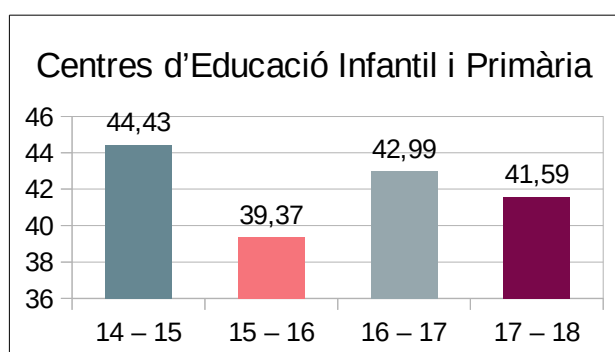

Gràfic 3. Evolució d'incidències comunicades al registre Pla PREVI per mesos de l'any. Període: 2017-2018

2.1.4. Proporció anual d'incidències comunicades al registre, segons les tipologies de centres educatius. Període: des del curs 2014-2015 fins al curs 2017-2018. Dades expressades en percentatges

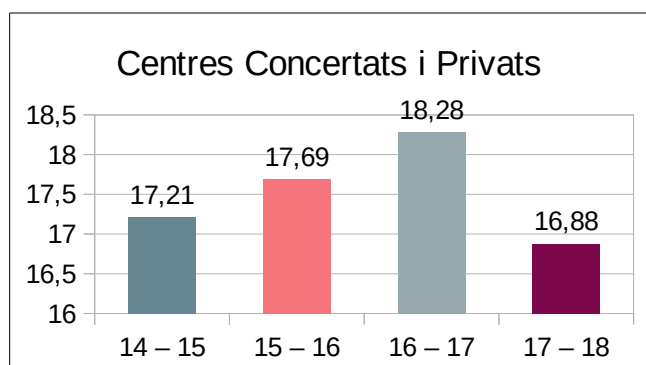
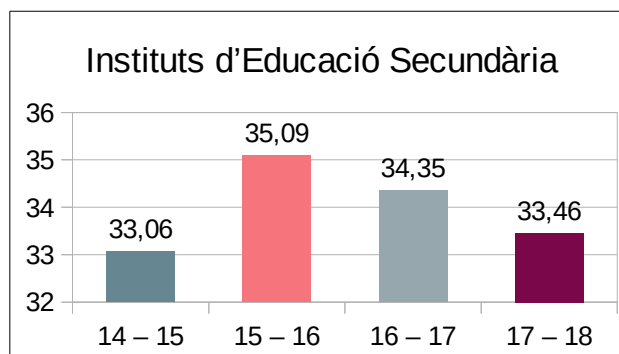
Pel que fa als nivells educatius i a la tipologia dels centres, hi ha una lleugera baixada del percentatge de comunicacions al registre efectuades pels centres d'educació infantil i primària, pels instituts d'educació secundària i pels centres privats concertats. Per altra banda, puja, no molt significativament, la comunicació de les escoles rurals agrupades, dels centres de formació professional i dels centres d'educació especial. Els centres de formació de persones adultes no han comunicat cap incidència aquest curs escolar.

A continuació, en les gràfiques següents, i sobre el total de les incidències comunicades al registre per part de tots els centres educatius, s'ha representat el percentatge corresponent a cada tipologia de centre i la seua evolució des del curs 2014-2015 fins al curs 2017-2018.

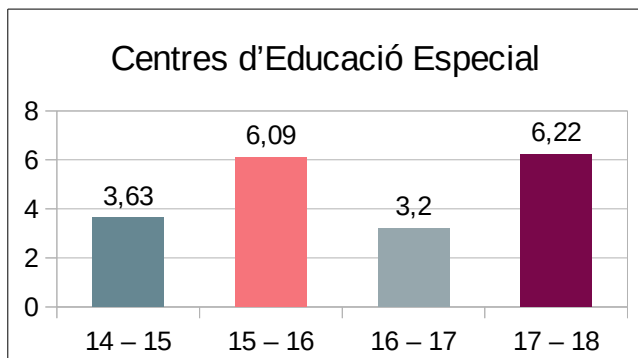

Gràfic 4.1. Evolució d'incidències comunicades al registre pels Centres d'educació infantil i primària. Període: des del curs 2014-2015 fins al curs 2017-2018.

Gràfic 4.2. Evolució d'incidències comunicades al registre pels Instituts d'educació secundària. Període: des del curs 2014-2015 fins al curs 2017-2018.

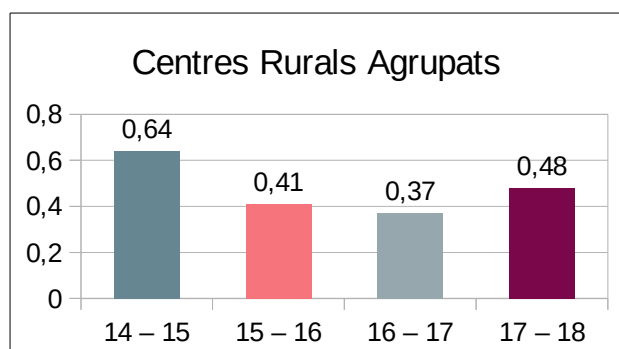
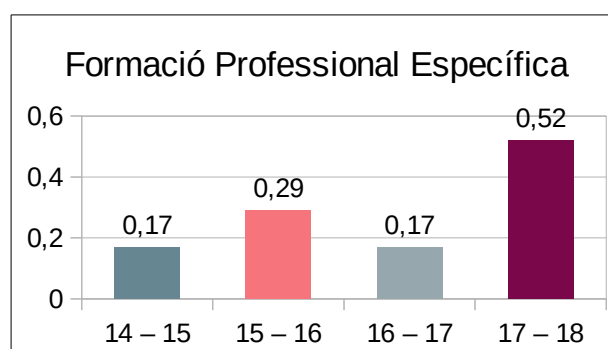

Gràfic 4.3. Evolució d'incidències comunicades al registre pels centres educatius concertats i privats. Període: des del curs 2014-2015 fins al curs 2017-2018.

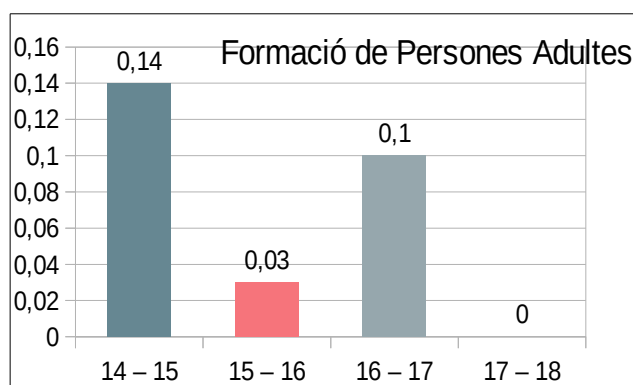
Gràfic 4.4. Evolució d'incidències comunicades al registre pels centres d'educació especial. Període: des del curs 2014-2015 fins al curs 2017-2018.

Gràfic 4.5. Evolució d'incidències comunicades al registre pels centres de formació professional específica. Període: des del curs 2014-2015 fins al curs 2017-2018.

Gràfic 4.6. Evolució d'incidències comunicades al registre pels centres rurals agrupats. Període: des del curs 2014-2015 fins al curs 2017-2018.

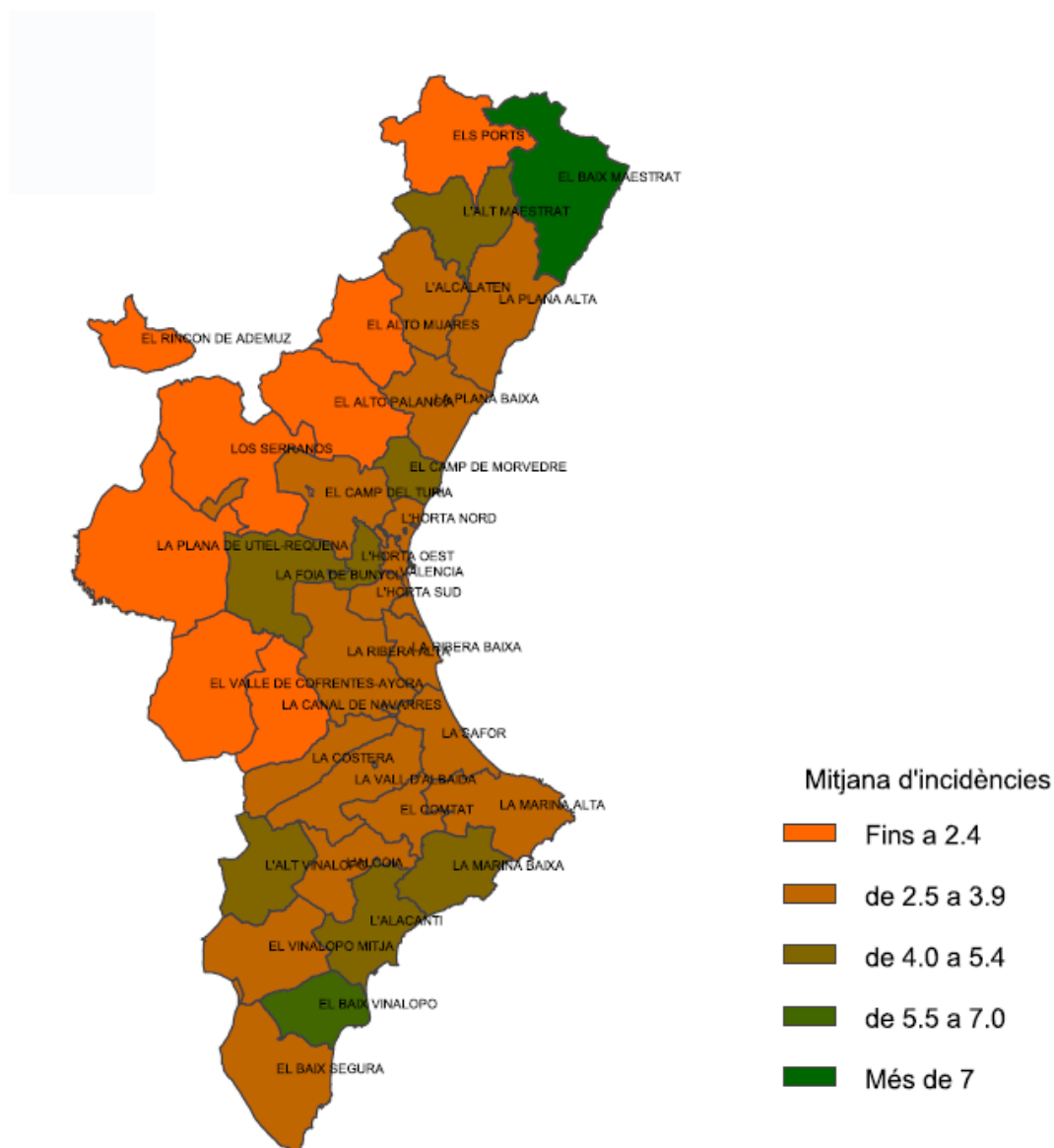
Gràfic 4.7. Evolució d'incidències comunicades al registre pels centres de formació de persones adultes. Període: des del curs 2014-2015 fins al curs 2017-2018.

2.2 Distribució comarcal de les incidències comunicades

2.2.1. Mapa que mostra les comarques segons el nombre d'incidències comunicades per centre en el curs 2017-2018. Criteri: Mitjana d'incidències comunicades per centre

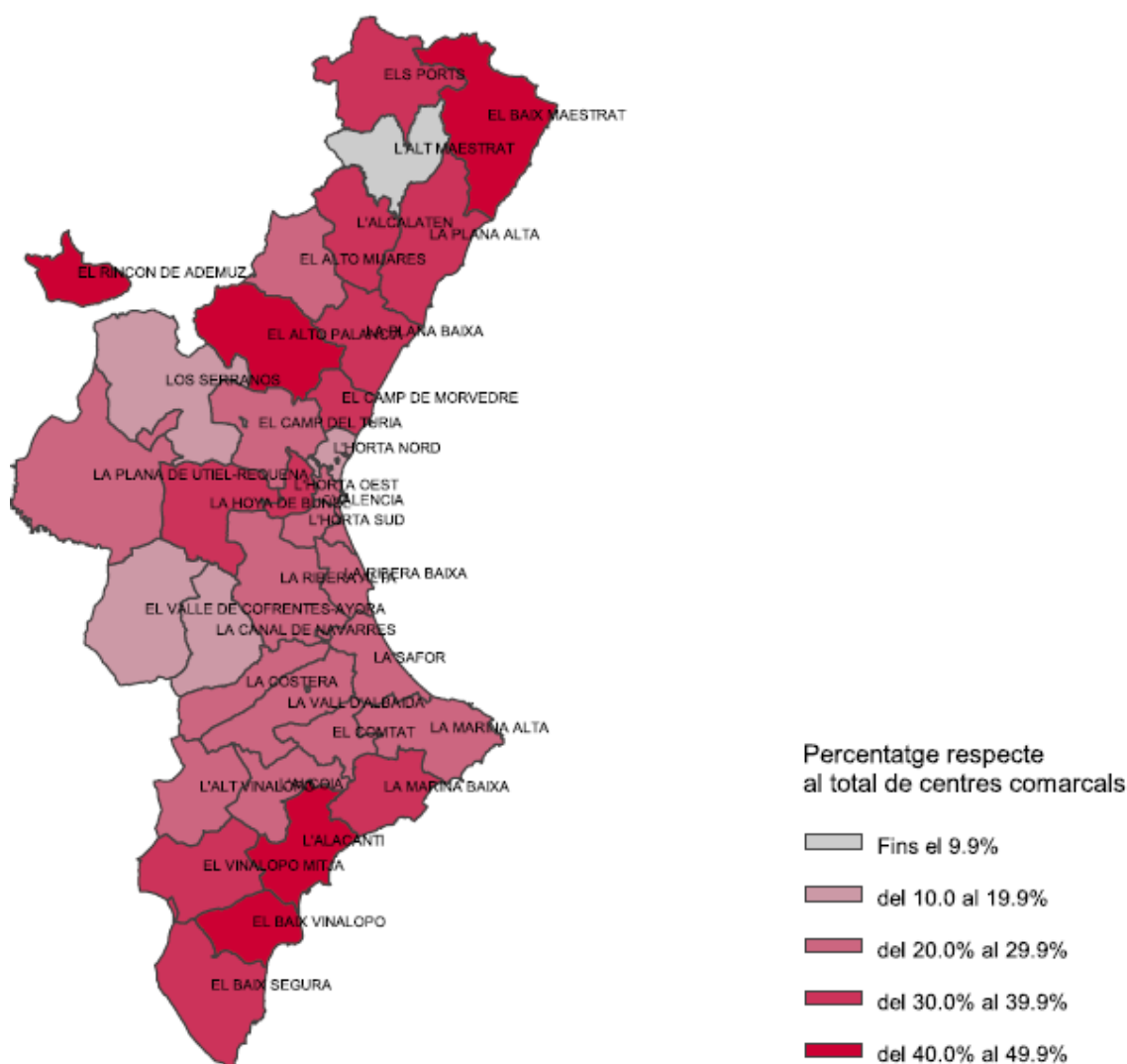
Durant el curs 2017-2018, hi ha hagut comunicacions des de totes les comarques. Als Ports, l'Alt Millars, l'Alt Palància, Racó d'Ademús, Serrans, la Plana d'Utiel-Requena, la Vall de Cofrentes i a la Canal de Navarres, s'ha comunicat, com a mitjana, una incidència per centre. A l'altre extrem, es troba el Baix Maestrat i el Baix Vinalopó, on els centres educatius d'aquestes comarques han comunicat una mitjana de 7 o més incidències per centre, anualment. Per primera vegada, hi ha hagut comunicacions d'incidències en totes les comarques.

Gràfic 5. Mapa que mostra les comarques segons el nombre d'incidències comunicades per centre en el curs 2017-2018. Criteri: Mitjana d'incidències comunicades per centre i comarca.

2.2.2. Mapa que mostra l'ús del registre a partir del nombre de centres que han comunicat incidències per comarques en el curs 2017-2018. Criteri: percentatge de centres que han comunicat incidències.

Com s'observa en el gràfic 7, per comarques, el major índex de comunicació el tenen les comarques del sud d'Alacant i la Foia de Bunyol, el Baix Maestrat, Alt Palància, la Plana de Castelló, l'Alcalatén i els Ports. De mitjana, en aquestes comarques, 4 o 5 centres de cada 10 han emprat el registre del PREVI en el curs escolar 2017-2018.

Gràfic 6. Mapa que mostra l'ús del registre partint del nombre de centres que han comunicat incidències per comarques en el curs 2017-2018. Criteri: % de centres que han comunicat incidències.

2.3 Tipus de violència que es registra

Si comptabilitzen tots els nivells de gravetat: lleu, greu i molt greu, en totes les tipologies de violència, la violència de tipus verbal (58,86%) és la més freqüent en les incidències registrades, seguida de la física (54,15%), i, molt menys freqüent, la violència per exclusió (9,64%) i sexual (7,81%). Cal advertir que en una mateixa incidència poden coincidir dos o més tipus de violència.

2.3.1. Dades d'incidències sobre el tipus de violència greu i molt greu comunicades al Registre Central del Pla PREVI, des del curs escolar 2007-2008 al curs 2017-2018

Aquests percentatges es mantenen en el temps i no s'han observat diferències significatives entre les tres províncies respecte a la violència verbal, física, contra instal·lacions, mobiliari o robatoris.

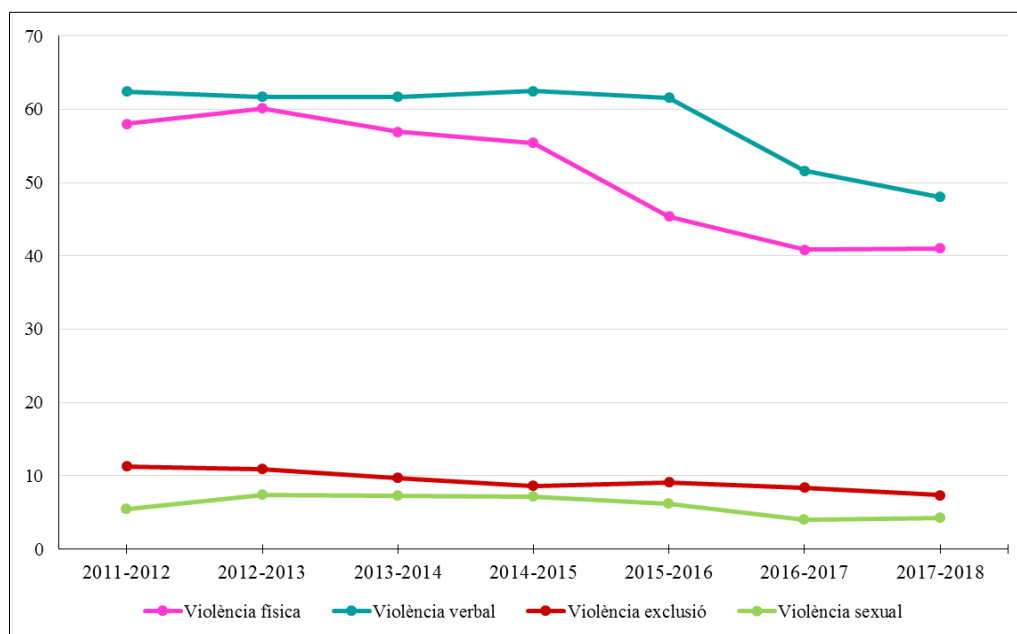
Percentatges %	Violència física	Violència verbal	Violència per exclusió	Violència sexual
2007-2008	60,8	59,6	10,5	3,6
2008-2009	62,6	59	11	5,1
2009-2010	57,2	59,2	14	5,3
2010-2011	56,4	64,5	14,1	4,6
2011-2012	58	62,4	11,3	5,5
2012-2013	60,1	61,7	10,9	7,4
2013-2014	56,9	61,7	9,7	7,3
2014-2015	55,4	62,5	8,6	7,2
2015-2016	45,4	61,6	9,1	6,2
2016-2017	40,82	51,6	8,4	4
2017-2018	41,03	48,06	7,38	4,19

Taula 1. Percentatge d'incidències sobre el tipus de violència greu i molt greu comunicades al Registre Central del Pla PREVI des del curs escolar 2007-2008 al 2017-2018.

La violència per exclusió, entesa com no deixar participar (lleu), menysprear (greu) i aïllar i ignorar (molt greu), a pesar d'estar en un percentatge per davall del 10% de situacions greus i molt greus, respecte del total de les tipologies analitzades, és la violència que detectada, ajuda a previndre l'assetjament escolar.

2.3.2. Evolució del percentatge d'incidències segons tipus de violència greu i molt greu comunicades al Registre Central del Pla PREVI per curs escolar. Període: del curs 2011-2012 fins al curs 2017-2018

Destaca la violència verbal i la física, però cal analitzar el fet que en l'últim curs escolar han disminuït les incidències comunicades amb component de violència verbal, mentre que es mantenen els índexs de violència física.

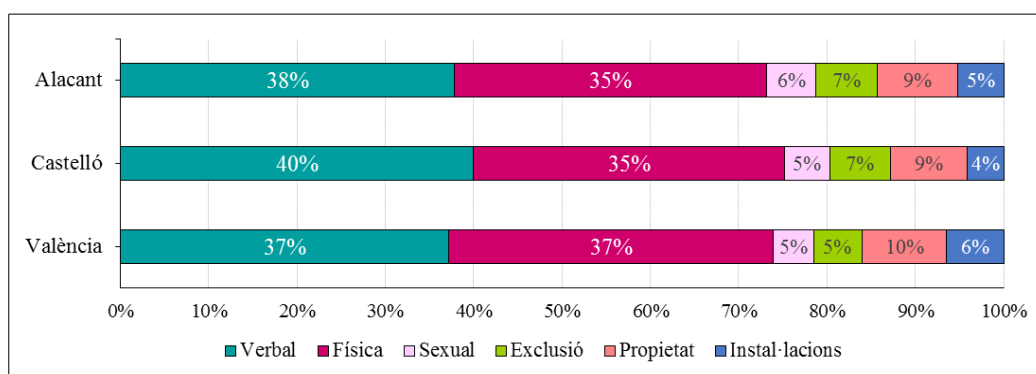

Gràfic 7. Evolució del percentatge d'incidències segons tipus de violència greu i molt greu comunicades al Registre Central del Pla PREVI des del curs escolar 2011-2012 fins al 2017-2018.

2.3.3. Percentatge d'incidències per tipologies i per província comunicades al Registre Central del Pla PREVI en el curs escolar 2017-2018

El percentatge d'incidències segons la tipologia de violència, s'expressa en relació a la totalitat d'incidències de cadascuna de les províncies, també hem de considerar que en cadascuna de les situacions comunicades es pot seleccionar diferents tipologies de violència i és, per tant, que aquestes dades no són excloents.

En les províncies d'Alacant i València, és on es dona un major nombre de comunicacions de situacions de robatoris i de desperfectes a instal·lacions, mentre que a Castelló és on es dona un major nombre de comunicacions de situacions on apareix la violència per exclusió o de tipus sexual.

Gràfic 8. Percentatge relatiu a cada territori, d'incidències per tipologies de violència i per província comunicades al Registre Central del Pla PREVI en el curs escolar 2017-2018.

2.4 Problemes de convivència que sorgeixen en els centres

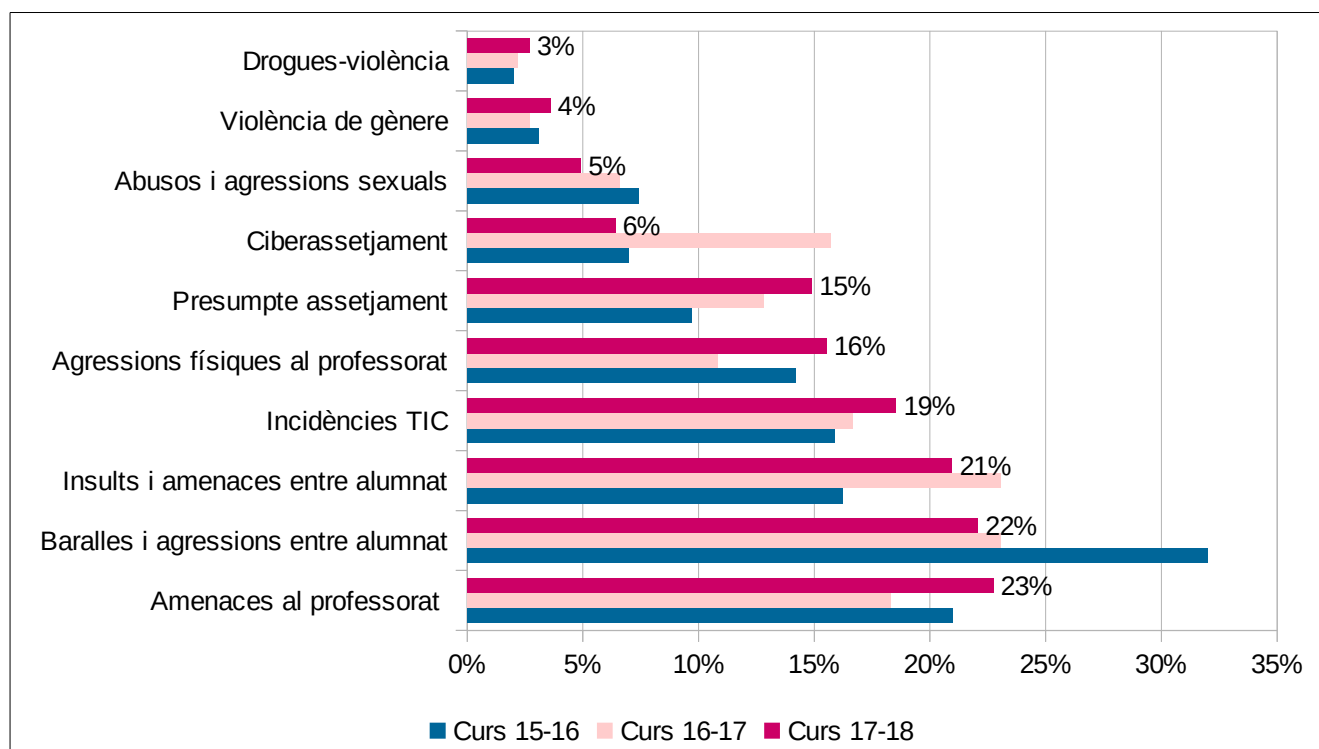
2.4.1. Comparativa entre el percentatge de tipologies d'incidències comunicades al Registre Central del Pla PREVI des del curs escolar 2015-2016 fins al curs 2017-2018. Les tipologies no són excloents

Les incidències arreglades en el curs 2017-2018 han estat classificades en diferents tipologies i situacions. Observem un augment en la comunicació d'incidències greus i molt greus respecte a les amenaces al professorat, on els implicats són alumnat, famílies i altres. Aquesta casuística suposa un 23,74% del total de comunicacions. En segon lloc, estan les comunicacions referides que correspon a baralles i agressions entre alumnat, que suposa un 22,08%. I en tercer lloc, les amenaces verbals entre alumnat, que suposa el 20,96%. En aquestes dues últimes tipologies, s'inclouen les situacions persistents en què algun dels implicats presenta alteracions greus de la conducta.

Respecte a tots els casos comunicats, la diferència més significativa es dona en el ciberassetjament, que torna al rang del curs 2015-2016, amb un 6%. El valor del ciberassetjament, del passat curs (16%), incorpora dades d'incidents amb l'ús de les TIC, que enguany s'han tractat de forma independent.

Si analitzem l'evolució amb els cursos anteriors, baixa la comunicació d'incidències en quasi dos punts, en els abusos i agressions sexuals i en els insults i amenaces entre l'alumnat. També disminueix en 1 punt les baralles i agressions entre l'alumnat. En la resta de situacions tenim un augment d'incidències comunicades (0,5 a 2 punts): les drogues-violència, la violència de gènere les incidències TIC i el presumpte assetjament escolar. Per contra, augmenten significativament en 4 punts les agressions físiques al professorat i les amenaces.

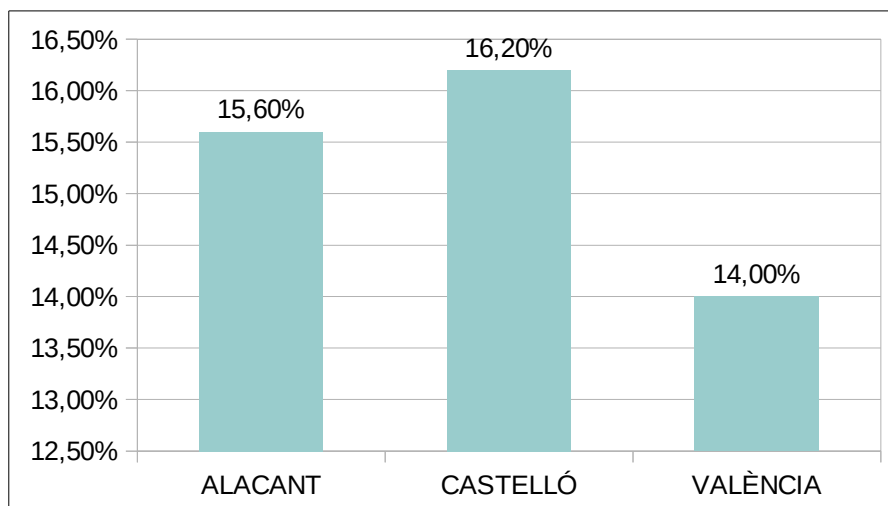
Consideració especial tenen els casos de maltractament infantil i autolesions, ideacions de suïcidi i suïcidi consumat, que es comuniquen a la plataforma. Tanmateix, la nova aplicació del Registre Central permetrà fer una anàlisi directa d'aquesta tipologia i d'aquelles que puguen aparèixer.

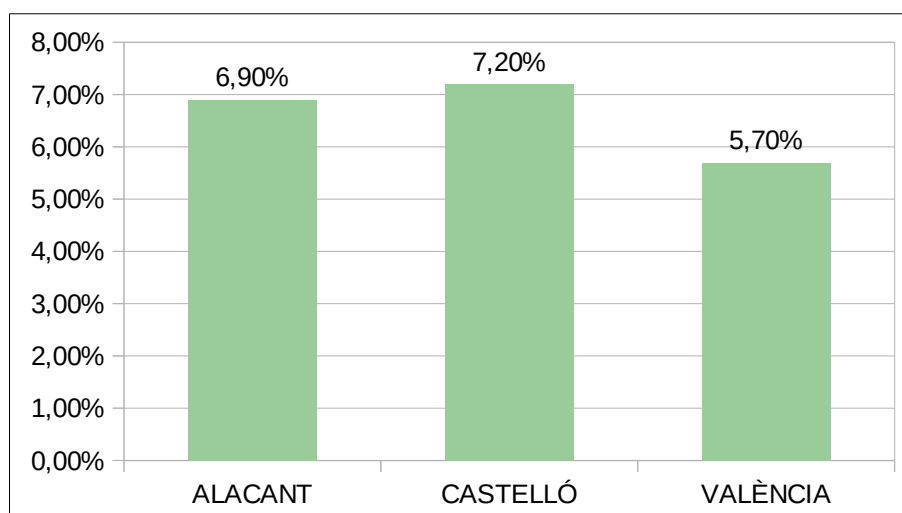
Gràfic 9. Comparativa entre el % de tipologies d'incidències comunicades al Registre Central del Pla PREVI del curs escolar 2015-2016 respecte al curs 2017-2018. Les tipologies no són excloents.

2.4.2. Anàlisi de tipologies d'incidències comunicades al Registre Central del Pla PREVI del curs escolar per província, en el curs 2017-2018. Les tipologies no són excloents

En el curs escolar 2017-2018, el major percentatge d'incidències comunicades per província sobre presumpte assetjament escolar i ciberassetjament s'ha donat a la província de Castelló.

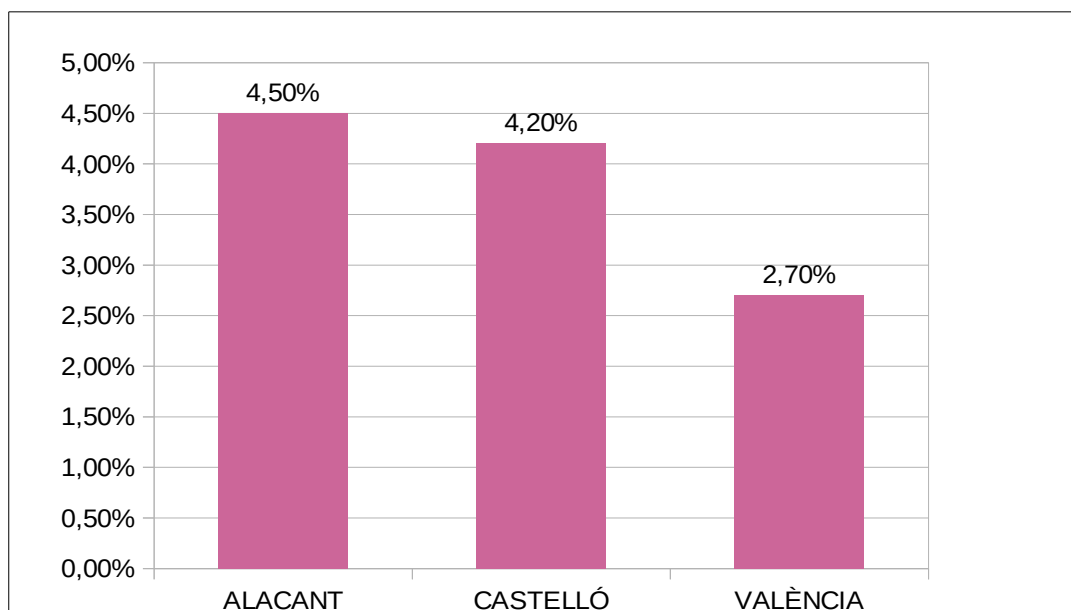

Gràfic 10. Percentatge d'incidències comunicades per assetjament escolar al Registre Central del Pla PREVI per províncies en el curs 2017-2018. Les tipologies no són excloents.

Gràfic 11. Percentatge d'incidències comunicades per ciberassetjament al Registre Central del Pla PREVI per províncies en el curs 2017-2018. Les tipologies no són excloents.

En el curs escolar 2017-2018 el major percentatge d'incidències comunicades per presumpta violència de gènere es dona a la província d'Alacant i Castelló, mentre que en la província de València el percentatge baixa quasi 2 punts respecte als altres territoris.

Gràfic 12. Percentatge d'incidències comunicades per violència de gènere al Registre Central del Pla PREVI per províncies en el curs 2017-2018. Les tipologies no són excloents.

2.4.3. Protocols d'intervenció publicats

L'Ordre 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i l'establiment dels protocols d'actuació i intervenció davant de supòsits de violència escolar, en l'article 8, preveu tota una sèrie de mesures i accions, orientades a la promoció de la convivència i a la prevenció de conflictes per a aconseguir un adequat clima educatiu en el centre.

Les accions que es proposen estan basades en el model dialògic de prevenció de conflictes, accions de diagnòstic i detecció de conflictes, i dels motius que els generen, actuacions relacionades amb la participació activa de l'alumnat i de tota la comunitat educativa, accions que fomenten el respecte a la diversitat i la igualtat, accions i mesures que afavorisquen l'atenció a la diversitat i la inclusió educativa, el desenvolupament de la competència social i cívica, activitats d'acollida a l'alumnat nouvingut, i accions de sensibilització encaminades a la prevenció, la detecció i l'eliminació de la discriminació per qualsevol motiu. També es proposen actuacions per garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat, que conté les actuacions de prevenció, inclusió, protecció, sensibilització, acompanyament i assessorament a l'alumnat trans i intersexual i a les seues famílies.

Els protocols desenvolupen els procediments i les actuacions comuns a tots els centres educatius a partir de la legislació vigent i s'ha evidenciat que l'aplicació d'aquests ajuda els equips directius a desenvolupar i resoldre situacions a les quals han de donar resposta diàriament.

Els protocols d'igualtat i convivència, publicats per aquesta Conselleria, des del curs 2014-2015 fins al curs 2016-2017 són:

- Model d'actuació en situacions de possible assetjament i intimidació entre alumnes. Annex I
- Model d'actuació davant de l'alumnat que presenta alteracions greus de la convivència: baralles, agressions i/o vandalisme. Annex II
- Model d'actuació davant de situacions on es detecta maltractament infantil. Annex III
- Model d'actuació davant de situacions on es detecta violència de gènere en l'àmbit educatiu. Annex IV

- Model d'actuació a seguir en el cas que el Personal Docent i/o PAS dependent de la Conselleria d'Educació siga objecte d'acció il·lícita en ocasió de l'exercici del seu càrrec o funció. Annex V
- Model d'actuació davant de qualsevol situació de violència greu, originada fora del centre escolar. Annex VI
- Model de comunicació al Ministeri Fiscal. Annex VII
- Protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Actuacions enfront de situacions d'addiccions i drogodependències.

Els protocols d'igualtat i convivència publicats al curs 2017-2018 són:

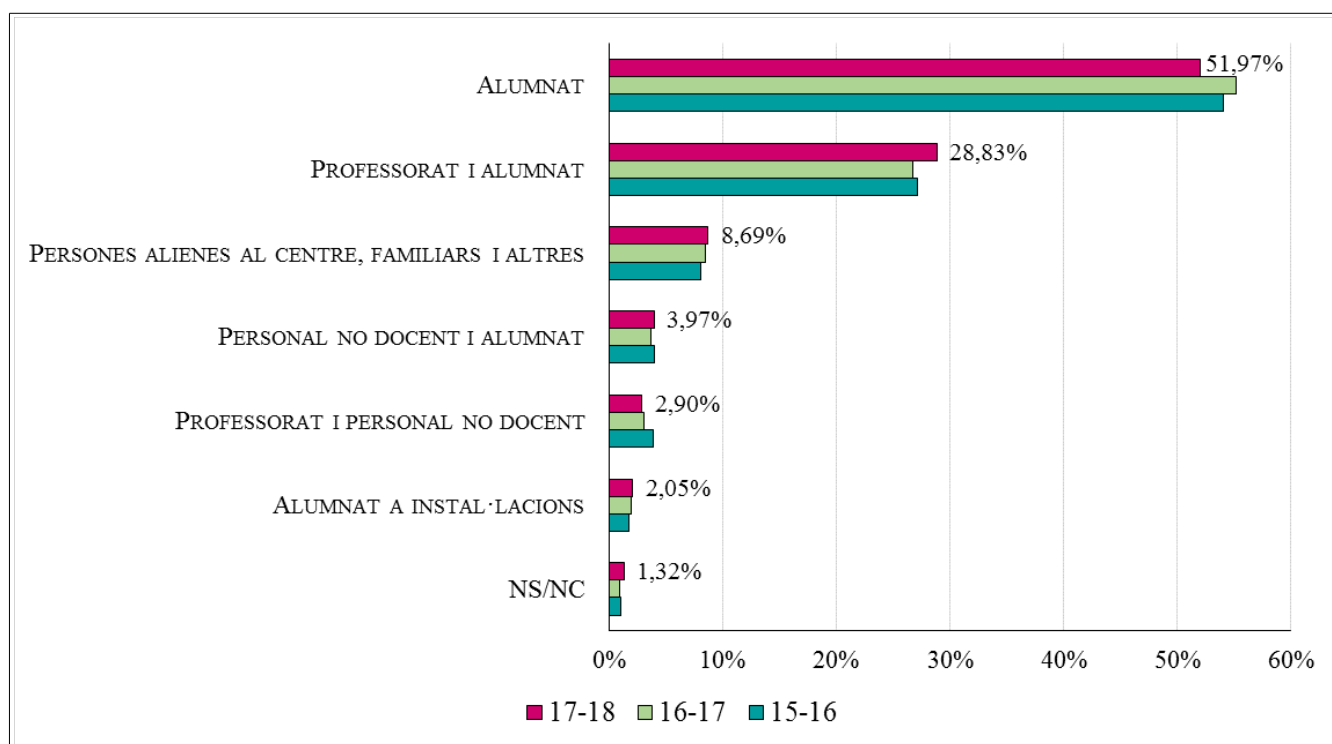
- Instruccions i orientacions d'atenció sanitària específica en centres educatius - Resolució de 13 de juny de 2018 (DOGV 18.06.2018)
- Instruccions i orientacions per a actuar en l'acollida d'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, als centres educatius de la Comunitat Valenciana - Resolució de 5 de juny 2018 (DOGV 11.06.2018)

Aquests protocols es troben publicats a la la pàgina web de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, a l'enllaç següent. <http://www.ceice.gva.es/ca/web/convivencia-educacion/protocolos>

2.5 Implicats en les incidències comunicades

2.5.1. Evolució relativa als agents implicats en les incidències per col·lectius. Des del curs 2015-2016 fins al 2017-2018.

L'evolució dels agents implicats en les incidències per col·lectius mostra que la tendència es manté en els dos últims cursos escolars. Les incidències entre alumnat representa el nombre més elevat, seguit de les incidències entre l'alumnat i el professorat. En el registre del PREVI consten les categories "persones alienes al centre" i "altres" i allà consten, en les descripcions qualitatives, referències a familiars de l'alumnat. Per això, a la taula següent hem retolat aquest ítem com: "persones alienes al centre, familiars i altres".

Gràfic 13. Percentatge dels agents implicats en les incidències per col·lectius. Curs 2015-2016 al 2017-2018.

2.5.1.1. Percentatge de persones implicades en les incidències comunicades en el curs 2017-2018

Respecte a les persones implicades, en el 86,82% del total de les incidències comunicades en aquest registre, algun dels implicats forma part de l'alumnat. D'ací, en un 51,97% de les comunicacions, les incidències esdevenen únicament entre alumnat. En un 2,05%, alumnat a instal·lacions. I en un 32,8% de les situacions produïdes, les persones implicades han sigut alumnat i altres professionals dels centres educatius.

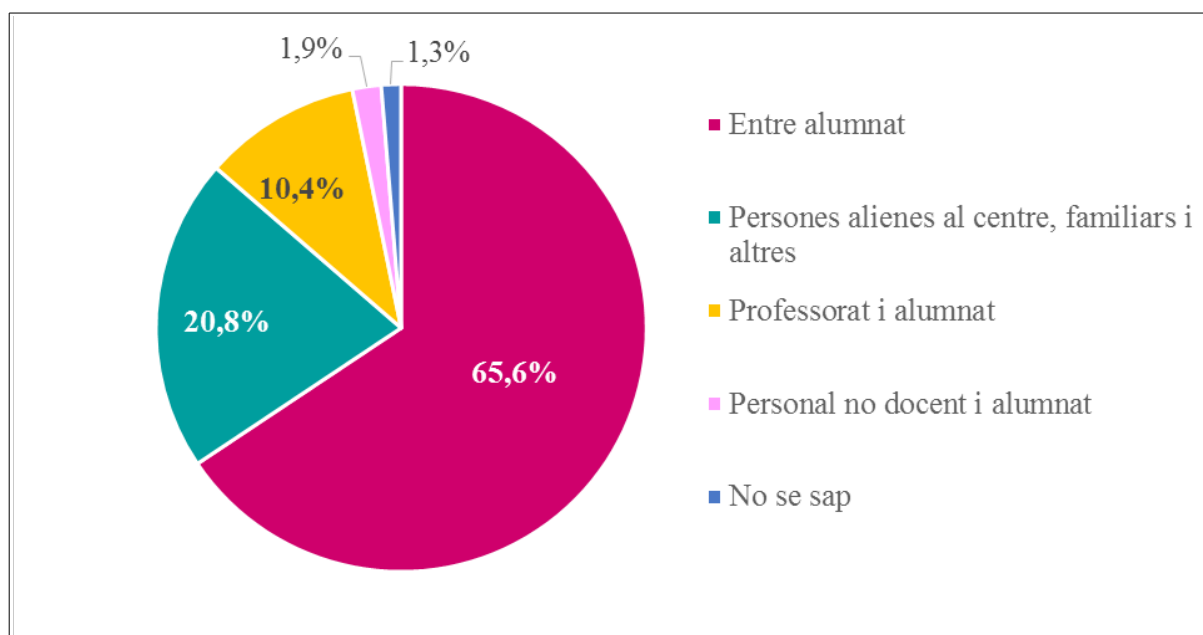
Agents implicats en les incidències	Recompte	% sobre el total
No se sap	58	1,32
Alumnat	2278	51,97
Professorat i alumnat	1264	28,83
Personal no docent i alumnat	174	3,97
Professorat i personal no docent	127	2,90
Alumnat a instal·lacions	90	2,05
Persones alienes / familiars i altres	393	8,96
TOTAL	4.384	100,00

Taula 2. Percentatge de persones implicades en les incidències comunicades en el curs 2017-2018.

2.5.1.2. Percentatge de casos de violència de gènere segons els implicats en la situació

Una altra tipologia a destacar són les situacions detectades per presumpta violència de gènere. Es comuniquen tant les que es produeixen entre dos membres de la comunitat educativa, normalment adolescents, com aquelles situacions en les quals algun membre de la comunitat educativa és víctima d'aquest tipus de violència per part d'algú de fora de la comunitat educativa. Per tant, es detecten situacions, dins i fora del centre, d'alumnat víctima, d'alumnat agressor, de mares víctimes i de fills i filles de víctimes de violència de gènere.

Dels 154 casos comunicats per situacions de presumpta violència de gènere, el 65,6% (101 casos), es produeixen entre l'alumnat, un 10,4% (17 casos) han sigut situacions de violència de gènere sobre algun membre de la família de l'alumnat i un 12,3% (19 casos) en relacions entre alumnat i algun professional del centre educatiu.

Gràfic 14. Percentatge de casos de violència de gènere segons els implicats en la situació. Curs 2017-2018.

2.5.2. Visibilitat de les situacions

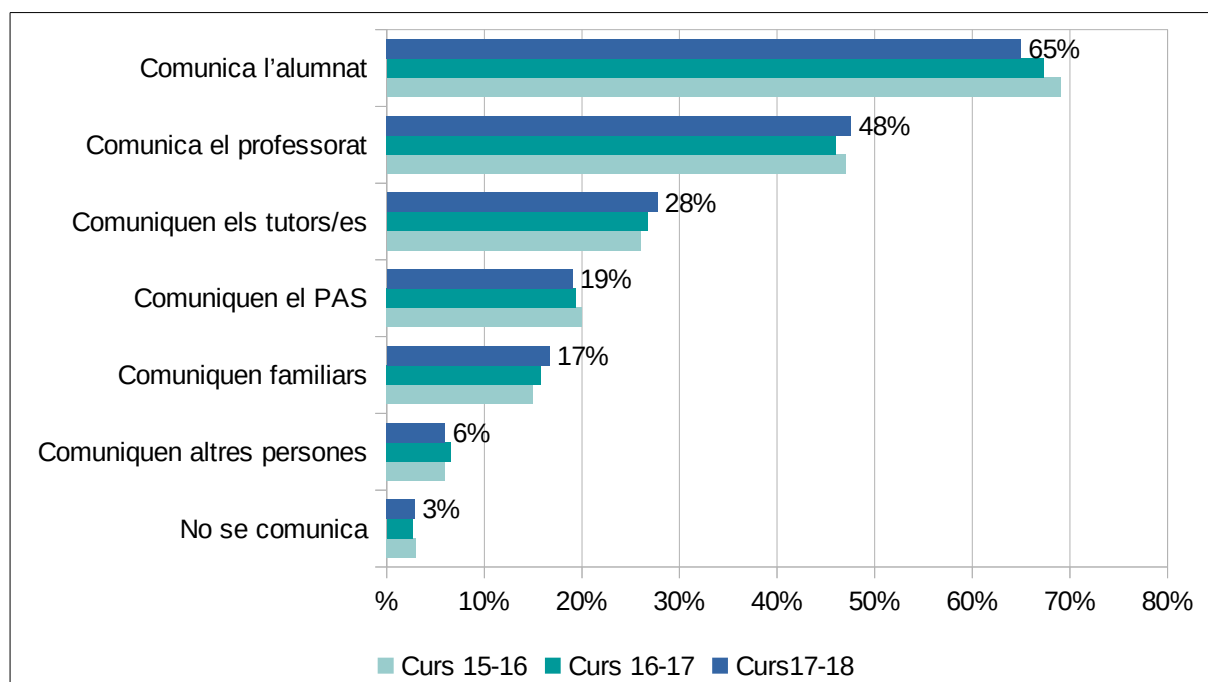
Sobre les incidències comunicades, és important saber si les situacions produïdes han comptat amb testimonis i saber la seua reacció. Conèixer qui comunica en primer lloc les incidències al centre educatiu facilita l'aplicació d'accions preventives i la intervenció primerenca. Es pot observar que les comunicacions, en la majoria de situacions, són detectades i comunicades per l'alumnat i pel professorat del centre. Les categories no són excloents.

2.5.2.1. Percentatge de comunicacions de les situacions i testimonis dels col·lectius de la comunitat educativa des del curs 2015-2016 fins al 2017-2018

La comunicació de cada incidència pot haver sigut efectuada per un testimoni o més d'un, de categoria diferent.

Les comunicacions de les incidències dins d'un centre educatiu mantenen la tendència els últims, dos cursos 2015-2016 i 2016-2017. En la majoria de les situacions, se situa en primer lloc la comunicació que efectua l'alumnat, després el professorat en general i el professorat tutor en particular, seguit de la comunicació que fa el personal no docent i les famílies.

En el curs 2017-2018, respecte a l'anterior, baixa 2 punts la comunicació de l'alumnat i puja dos punts la comunicació per part del professorat en general.

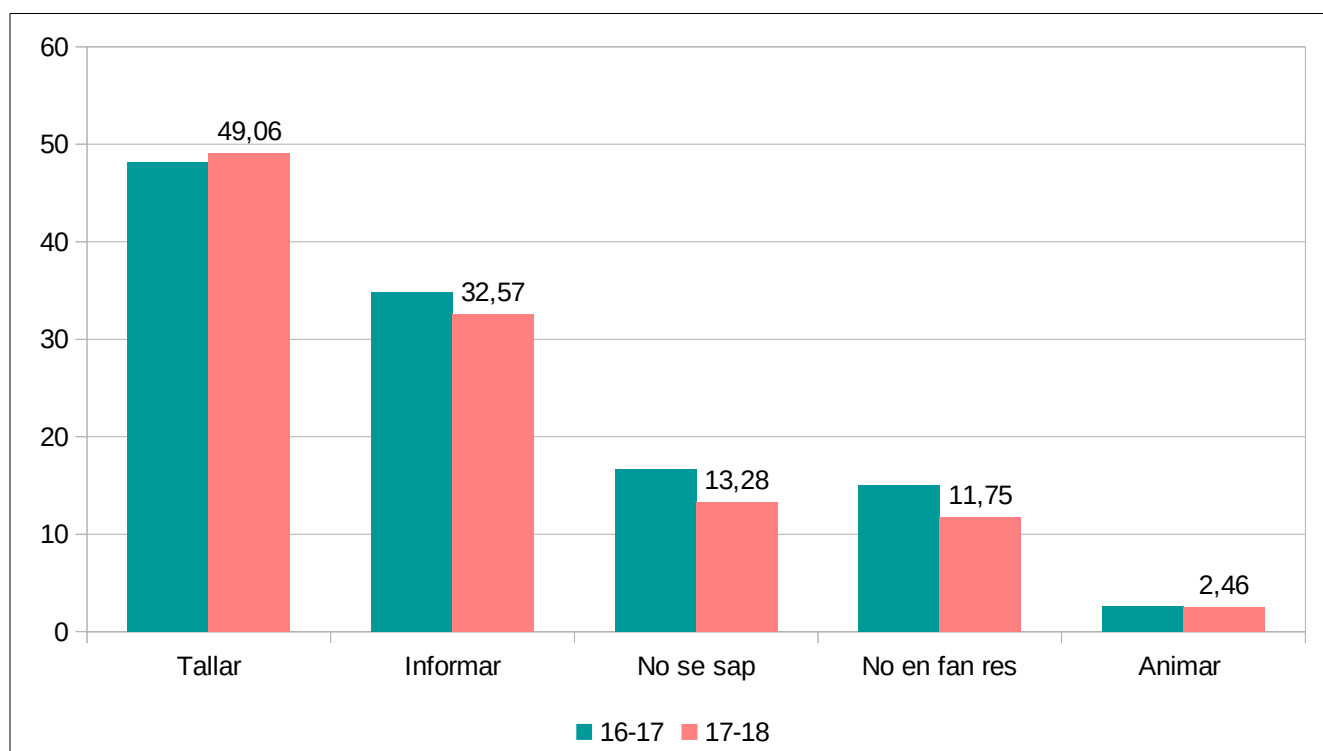

Gràfic 15. Percentatge de comunicacions de les situacions i testimonis dels col·lectius de la comunitat educativa des del curs 2015-2016 fins al 2017-2018.

2.5.3. Reaccions dels testimonis

En l'aplicació actual del Registre Central del Pla PREVI, els camps corresponents a aquest apartat no són obligatoris. A més a més, l'aplicació permet seleccionar més d'un camp respecte a les reaccions dels testimonis.

Si efectuem una comparativa de l'evolució de la reacció dels testimonis en el curs 2017-2018, respecte al curs anterior, observem que disminueixen les dades de la categoria «Informar de la situació», «No se sap» i «No fan res». Augmenta «Tallar la situació» i es manté «Animar els agressors».

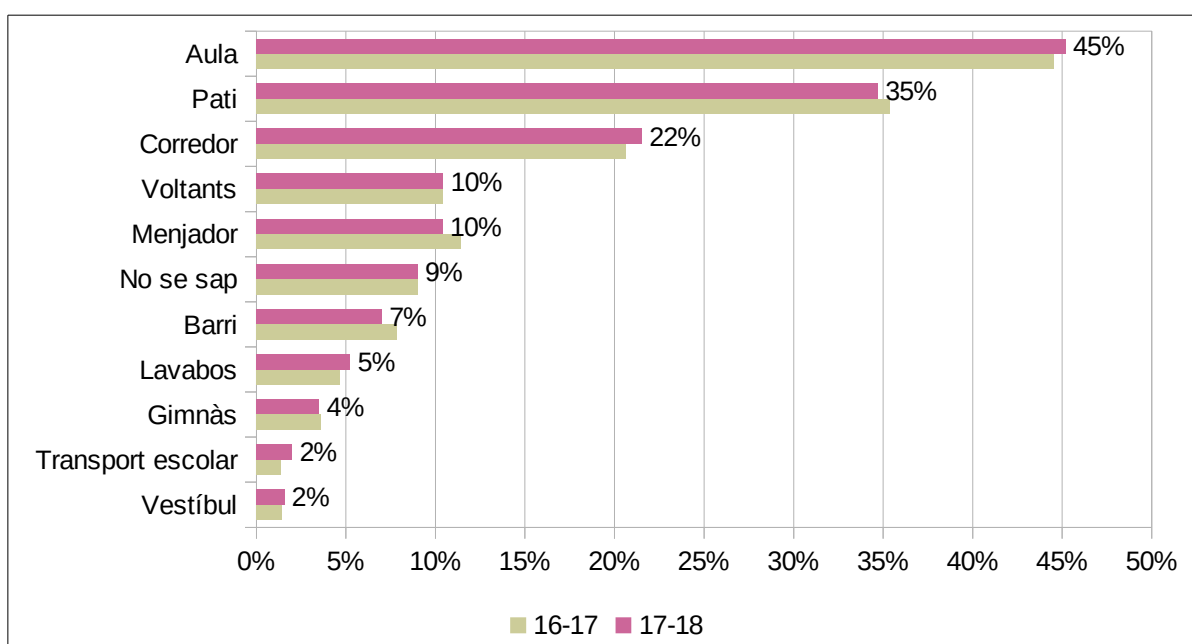
Gràfic 16. Reaccions dels testimonis. Comparativa curs escolar 2016-2017 i 2017-2018.

2.6 Localització de les incidències comunicades

Quan es comuniquen les incidències al registre del PREVI, no és un camp obligatori indicar si la incidència comunicada s'ha produït en espais interns o externs al centre educatiu, tot i que, permet seleccionar més d'un camp respecte a la seua localització. Per tant, les dades de localització no són ni obligatòries ni excloents.

Si s'analitza la localització de les incidències, en el curs 2017-2018, els llocs on se'n produeixen amb més freqüència, s'observa que dins dels centres educatius, és a l'aula on apareix el percentatge major, amb un 45% dels casos, seguit del pati amb un 35%, els corredors amb un 22%, i el menjador amb un 11,45%. Quant a les incidències localitzades fora dels centres educatius, es manté la tendència de ser els voltants dels centres educatius on més situacions es registren al PREVI.

Si comparem la localització respecte al curs 2016-2017, s'observa una disminució d'incidències al pati, al menjador i al barri; i un augment d'incidències comunicades produïdes a l'aula, als corredors, als lavabos i al transport.

Gràfic 17. Percentatge de localitzacions de les incidències comunicades en els cursos 2016-2017 i 2017-2018.

Cal destacar, un indicador que varia notablement d'ençà que disposem de dades. Ens referim a la variable "no se sap on s'ha produït la incidència", que passa d'un 0,10% en el curs 2007-2008, a un 9% en el curs 2017-2018. És possible interpretar aquesta diferència perquè amb l'augment de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, ha augmentat també el nombre d'incidències comunicades produïdes en espais virtuals, per la qual cosa, la situació es fa viral i ràpidament coneguda i no és fàcil la seua localització.

3. PLA DIRECTOR PER A LA CONVIVÈNCIA I MILLORA DE LA SEGURETAT EN ELS CENTRES EDUCATIU I ELS SEUS ENTORNS

La Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana, a partir d'uns objectius comuns sobre la millora de la convivència, impulsen la coordinació i la implementació d'actuacions entre les administracions de l'Estat i de la Generalitat a través del Pla Director per la Convivència i Millora de la Seguretat en els Centres Educatius i els seus Entorns.

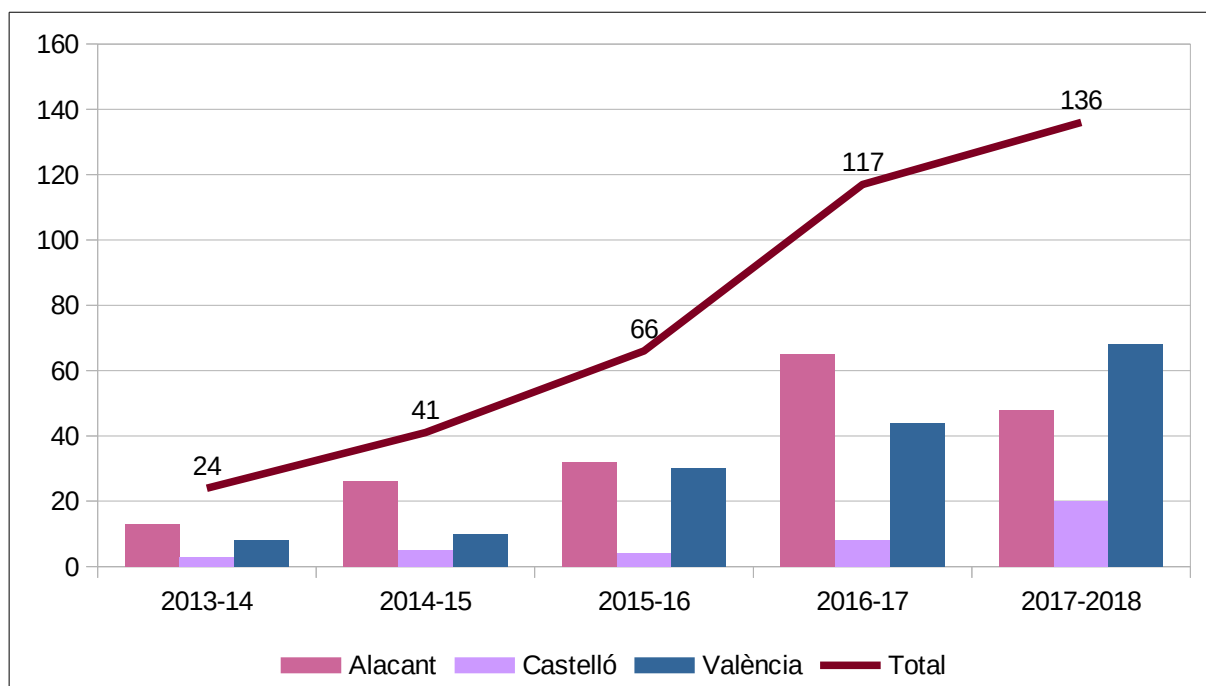
3.1 Informació facilitada de les incidències de l'entorn escolar

L'acord de col·laboració per a la millora de la convivència i de la seguretat escolar entre la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana, permet portar endavant el procediment establert en l'annex VI de l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, pel qual es comuniquen les situacions de violència escolar produïdes fora del centre.

3.1.1. Evolució d'incidències de l'entorn escolar comunicades per províncies. Període: del curs 2013-2014 al curs 2017-2018

En total, s'han comunicat 136 incidències en el curs 2017-2018. La distribució de les incidències per província és la següent: a Alacant s'hi han registrat 68 incidències, que representen el 50% de les comunicades; València amb 48 suposa el 35% i en Castelló se n'han registrat 20 que suposa el 15% de les incidències de l'entorn informades.

Un any més, observem que la comunicació telemàtica de les incidències de l'entorn escolar dona com a resultat l'evolució ascendent de les incidències comunicades.

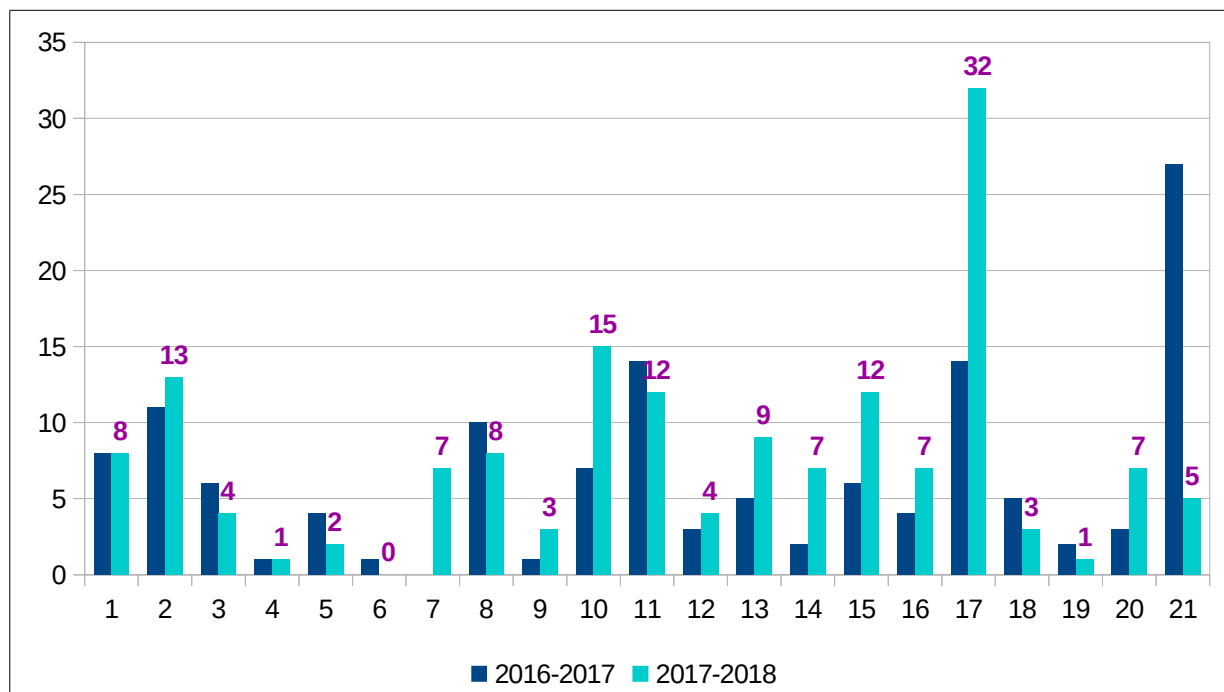

Gràfic 18. Evolució d'incidències de l'entorn escolar comunicades per províncies des del curs 2013-2014 al 2017-2018.

3.1.2. Categorització de les incidències de l'entorn escolar comunicades en el curs 2017-2018. Les situacions assenyalades no són excloents.

En aquesta categorització destaca un augment significatiu dels enfrontaments entre famílies (categoria 17) i, per les conseqüències negatives per a l'alumnat, les categories 10 i 11 relatives, respectivament, a agressions repetides i insults i burles al mateix/a alumne/a. També ha augmentat la presència de joves aliens/es al centre, en les entrades i eixides i el consum d'estupefaents en l'entorn dels centres educatius.

Aquestes incidències tenen un alt impacte en les comunitats educatives per les situacions negatives que provoquen de forma directa o col·lateral i suposen una alteració de la convivència al centre.

1	Presència de joves no escolaritzats	8	Baralles habituals a l'exterior	15	Consum d'estupefaents
2	Presència de joves aliens al centre	9	Robatori de materials del centre	16	Tràfic/venda a la menuda d'estupefaents
3	Presència d'alumnat absentista	10	Agressions repetides a un/una alumne/a	17	Altercats entre pares i familiars
4	Presència d'alumnat absentista d'altres centres	11	Insults i burles sobre un/una mateix/a alumne/a	18	Ús inadequat de les TIC
5	Presència de bandes o grups violents/conflictius	12	Atracaments fora del centre	19	Brutícia, restes "botellón"
6	Presència de bandes o grups violents	13	Actes vandàlics i destrosses materials	20	Incompliment de mesures d'allunyament
7	Incidents en el transport escolar	14	Incidents o amenaces amb arma blanca o de foc	21	Altres (assenyalar)

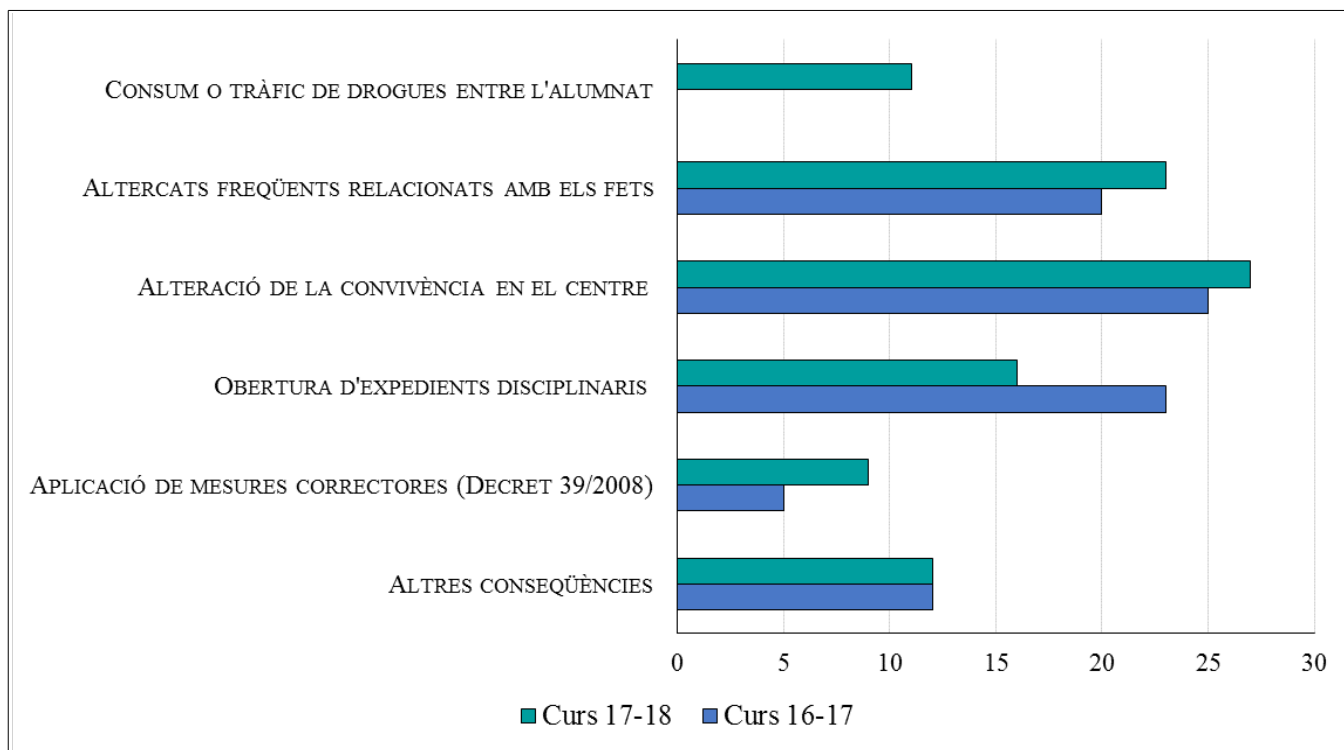
Gràfic 19 Categorització de les d'incidències de l'entorn escolar comunicades en el curs 2016-2017 i 2017-2018. Les situacions assenyalades no són excloents.

La categoria "Altres" ha baixat de 17 a 5 situacions comunicades i arreplega situacions diverses relacionades amb les ideacions de suïcidi, accidents, agressions sexuals i alguna situació d'agressió al professorat.

3.1.3. Conseqüències de les incidències de l'entorn comunicades en el curs 2017-2018

En les 136 incidències de l'entorn comunicades en el període analitzat, 50 centres han sol·licitat augment de la vigilància en l'entorn educatiu i s'han realitzat 49 denúncies a les forces de seguretat.

En el gràfic següent es representen algunes de les conseqüències i mesures preses per part dels centres que han comunicat incidències de l'entorn.

Gràfic 20. Evolució de les conseqüències de les incidències de l'entorn escolar comunicades en els cursos 2016-2017 i 2017-2018. Les situacions assenyalades no són excloents.

3.2. Accions coordinades de prevenció de la violència escolar

El Cos Nacional de Policia, la Guàrdia Civil i la Policia local realitzen tallers i xarrades informatives a l'alumnat, a les famílies i a la resta de la comunitat educativa. Les temàtiques a escollir són:

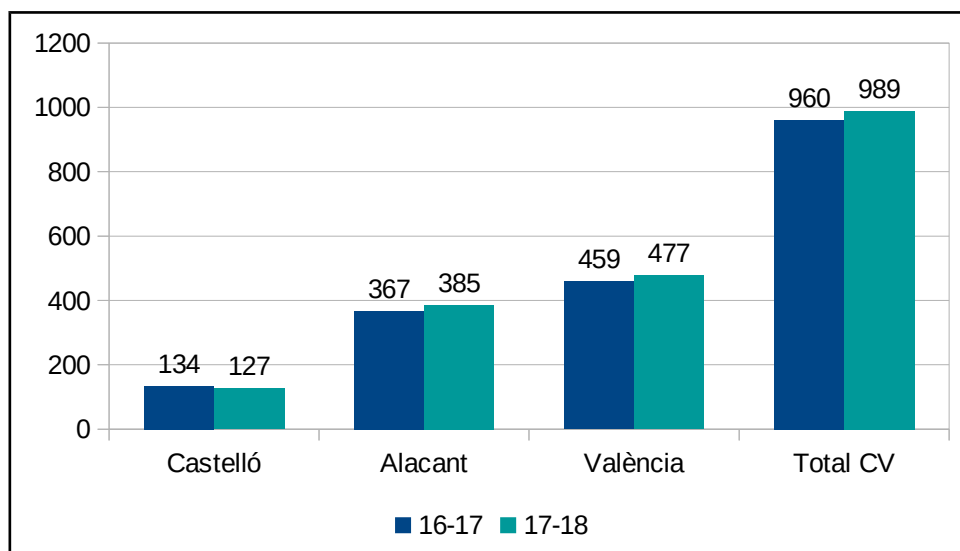
- Assetjament escolar
- Consum i tràfic d'estupefaents
- Actuació de bandes violentes, racisme i intolerància
- Riscos associats a internet, a les xarxes socials i a les tecnologies
- Violència de gènere, discriminació sexual

Les dades sobre la demanda que té cadascuna d'aquestes temàtiques estan reflectides al gràfic 22.

3.3 Informació sobre els cursos desenvolupats dins del Pla Director

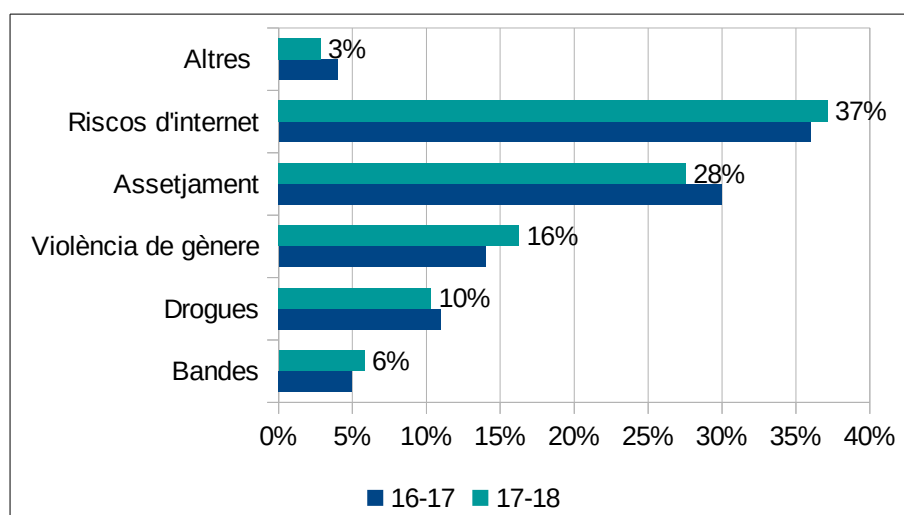
Segons les dades proporcionades per la Delegació del Govern de la Comunitat Valenciana, s'han impartit durant el curs escolar 2017-2018 tallers en un total de 989 centres escolars de la Comunitat Valenciana a través del Pla Director.

S'han impartit un total de 2.234 tallers. 270 tallers en 127 centres de Castelló, 856 tallers en 385 centres d'Alacant i 1.108 en 477 centres de València. En relació amb el curs anterior, observem un increment de demanda de cursos als centres d'Alacant i València, i una lleugera disminució als centres de Castelló.

Gràfic 21. Nombre de centres on s'han impartit tallers a través del Pla Director, per províncies. Curs escolar 2016-2017 i 2017-2018.

De la llista de tallers que s'ofereixen, els més demandats, amb una diferència significativa, han sigut el de riscos d'internet (37%), el d'assetjament (28%) i el de violència de gènere (16%). Aquesta gràfica és una clara representació de la percepció que es té des dels centres dels temes que més els preocupen de manera immediata.

Gràfic 22. Percentatge dels tallers demandats a través del Pla Director, per temàtiques. Curs escolar 2016-2017 i 2017-2018

3.4. Coordinació provincial de seguiment de les actuacions educatives i policials

Per coordinar el desenvolupament del Pla Director, en cada província es realitza una coordinació entre la Direcció General de Política Educativa, les Unitats d'Actuació i Intervenció (UAI) de les direccions territorials, l'Alta Inspecció d'Educació de la Delegació del Govern, els responsables provincials del Pla Director de la Guàrdia Civil i de la Policia Nacional, així com l'Institut Valencià de Seguretat Pública i Emergències (IVASPE), per tal de fer el seguiment de les situacions i millorar els procediments de comunicació i intervenció.

4. UNITATS D'ATENCIÓ I INTERVENCIÓ (UAI) DEL PLA PREVI

4.1. Procediment d'intervenció des de les UAI

Les UAI de les direccions territorials d'educació són un dels instruments bàsics dins del Pla de Prevenció de la Violència i Promoció de la Convivència als centres escolars de la Comunitat Valenciana (Pla PREVI). Estan dissenyades per intervindre davant de casos greus de violència escolar amb la Inspecció d'Educació i amb altres institucions i, al mateix temps, coordinar i assessorar els equips directius i la comunitat educativa.

Al mes de febrer de 2017, la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport publicà l'Ordre 3/2017, de 6 de febrer, per la qual es constitueixen les UAI del Pla de Prevenció de la Violència i Promoció de la Convivència (Pla PREVI de la Comunitat Valenciana), es regulen els procediments d'activació i intervenció, la composició i funcions dels recursos humans, i les competències professionals requerides per a formar-ne part.

La constitució de les Unitats d'Atenció i Intervenció del Pla de Prevenció de la Violència i Promoció de la Convivència (PREVI), mitjançant l'esmenada Ordre 3/2017, de 6 de febrer, suposa un increment significatiu de recursos humans en aquestes unitats, que passem de tres orientadors i orientadores educatius a sis, en un curs. L'evolució de dotació personal d'aquestes UAI, en els últims cursos ha sigut la següent:

UAI. RECURSOS PERSONALS									
	UAI_ALACANT			UAI_CASTELLÓ			UAI_VALÈNCIA		
	15-16	16-17	17-18	15-16	16-17	17-18	15-16	16-17	17-18
Inspeccors/es d'Educació	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orientadors /es educatives	1	2	2	0	1	1	1	2	3
Personal de suport	1	1	0	0	0	0	0	0	0

Taula 3. Dotació de personal de les UAI en el període 2015-2016 a 2017-2018

El procediment d'intervenció de les UAI està descrit a l'article 4 de l'esmentada Ordre i desenvolupat en el següent diagrama de flux, disponible a l'enllaç següent: <http://www.ceice.gva.es/va/web/convivencia-educacion/unidades-de-atencion-e-intervencion-uai->

4.2. Intervencions realitzades per les UAI el curs 2017-2018

La línia principal d'intervenció de les UAI del PREVI és la que es dirigeix a la població de risc en cadascuna de les direccions territorials. Realitzen una tasca important d'assessorament a la inspecció, als centres i a les famílies i d'intervenció al costat dels equips directius i la inspecció d'educació de zona, en casos greus i de coordinació externa.

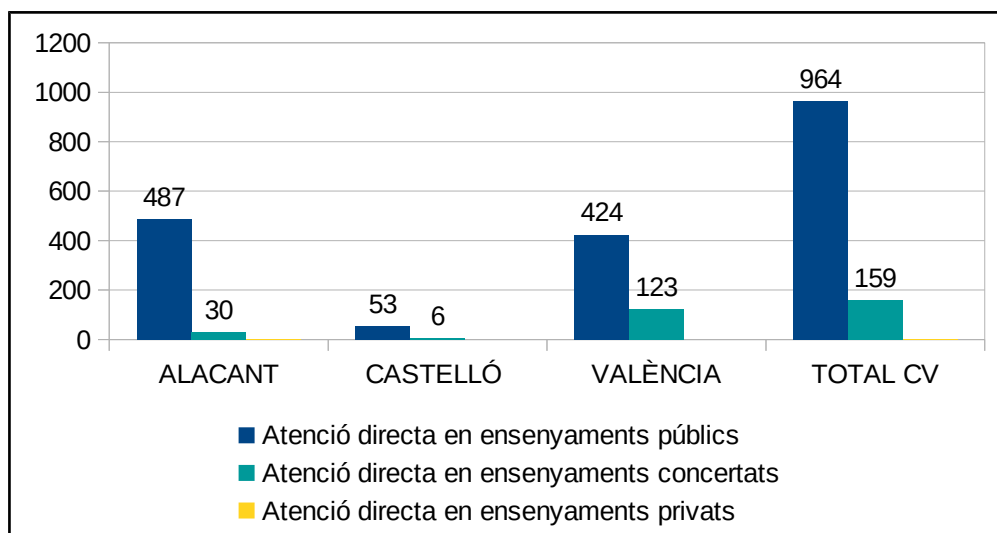
4.2.1. Intervencions de les unitats d'atenció i intervenció, per tipologia de centre i per nivell educatiu en cada territori

Les unitats d'atenció i intervenció participen en diferents comissions interinstitucionals amb l'objectiu de crear vincles que ajuden a formar una xarxa d'intervenció ràpida davant situacions greus i/o de prevenció. Han participat en les comissions del Pla Director de la Delegació de Govern en cada província, amb la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública i amb la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives; en grups de treball que fan referència a alumnat amb mesures de protecció; amb el grup d'infància; i amb el de salut mental. També s'han realitzat coordinacions amb diferents associacions de famílies i col·legis professionals.

Les UAI han realitzat intervencions directes en tots els nivells educatius i en centres educatius públics, concertats i privats, en els percentatges que a continuació es presenten a les taules següents:

Atenció directa de les UAI per tipologia de centre	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA
Atenció directa en ensenyaments públics	93,47%	89,83%	79,41%
Atenció directa en ensenyaments concertats	5,76%	10,17%	20,59%
Atenció directa en ensenyaments privats	0,77%	0,00%	0,00%
	100,00%	100,00%	100,00%

Taula 4. Percentatge d'intervencions directes de les UAI per tipologies de centre i província en el curs 2017-2018

Gràfic 23. Nombre d'intervencions directes de les UAI realitzades en el curs 2017-2018 segons les tipologies dels centres i classificades per província

Atenció directa de les UAI per nivell de centre	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA
E. Inf/ E. Primària	44,53%	59,32%	50,36%
E. Secundària	53,93%	37,29%	43,66%
ALTRES, FPA i Règim Especial	1,54%	3,39%	5,98%
	100,00%	100,00%	100,00%

Taula 5. Percentatge d'intervencions de les UAI per nivell educatiu i província en el curs 2017-2018

4.2.2. Resum d'intervencions de les UAI en el curs 2017-2018

A continuació presentem el resum de les intervencions realitzades per les UAI de les tres direccions territorials durant el curs 2017-2018, en compliment de les funcions que tenen assignades⁶:

4.2.2.1 registres atesos per la UAI, a través dels processos ordinaris i extraordinaris regulats a l'Ordre 3/2017, del 6 de febrer.

Cadascun dels registres pot requerir més d'una intervenció de la UAI

PROCESSOS SOBRE INCIDENTS REGISTRATS				
TASQUES EXERCIDES PER LA UAI	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	TOTAL
De caràcter ordinari,	(191)	(97)	(239)	527
De caràcter extraordinari	(23)	(0)	(23)	46
Nombre de situacions activades per la Direcció General de Política Educativa	(9)	(0)	(3)	(12)
Nombre de situacions activades per la Direcció Territorial	(1)	(0)	(0)	(1)
Activades per la Delegació del govern	(5)	(0)	(14)	(19)
Telèfon contra l'assetjament 018	(8)	(0)	(0)	(8)
Altres situacions	(0)	(0)	(6)	(6)

Taula 6. Nombre de tasques exercides per la UAI, a través dels processos ordinaris i extraordinaris

⁶l'Ordre 3/2017, de 6 de febrer, per la qual es constitueixen les UAI del Pla de prevenció de la violència i promoció de la convivència, pla PREVI de la Comunitat Valenciana

4.2.2.2 Anàlisi de les intervencions realitzades per cadascuna de les UAI, segons les funcions regulades a l'Ordre 3/2017, del 6 de febrer.

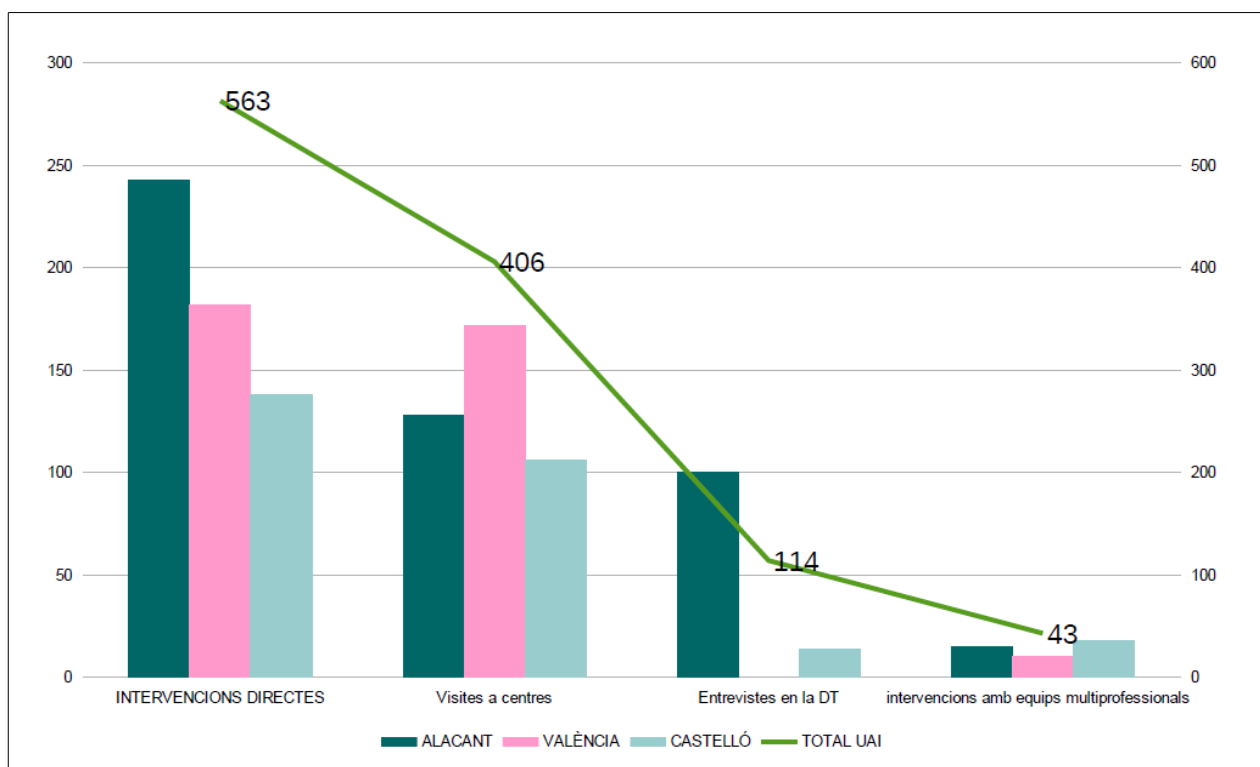
A la taula següent es determinen el nombre de tasques que es despleguen dels registres de l'apartat anterior i atencions que donen resposta a consultes i altres demandes.

INTERVENCIONS REALITZADES					
TASQUES EXERCIDES PER LA UAI		ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	TOTAL
Total d'intervencions realitzades (A+B+C)		(1335)	(338)	(1.675)	3348
A. Total d'intervencions directes i globals		(243)	(138)	(182)	563
Intervencions presencials	Visita als centres educatius i actuacions	(128)	(106)	(172)	(406)
	Entrevistes de persones de la comunitat educativa en la Direcció Territorial	(100)	(14)	(0)	(114)
Coordinacions puntuals per a la resolució de les situacions	Fiscalia, USMIA, serveis socials, EEIIA ⁷ , Centre de teràpia familiar, associacions especialitzades.	(15)	(18)	(10)	(43)
B. Consultes i assessoraments (telefònic, correu electrònic, presencial, etc.)		(1071)	(191)	(1456)	2718
Inspecció		(610)	(50)	(724)	(1384)
Centres		(410)	(106)	(495)	(1011)
Famílies		(43)	(17)	(86)	(146)
Alumnat		(8)	(4)	(3)	(15)
Altres		(0)	(14)	(148)	(162)
C. Accions formatives		(21)	(9)	(37)	67
Accions formatives	Nombre d'accions de formació	(8)	(4)	(27)	(39)
	Ponents	(13)	(5)	(10)	(28)

Taula 7. Nombre d'intervencions realitzades per cadascuna de les UAI de les direccions territorials d'Educació

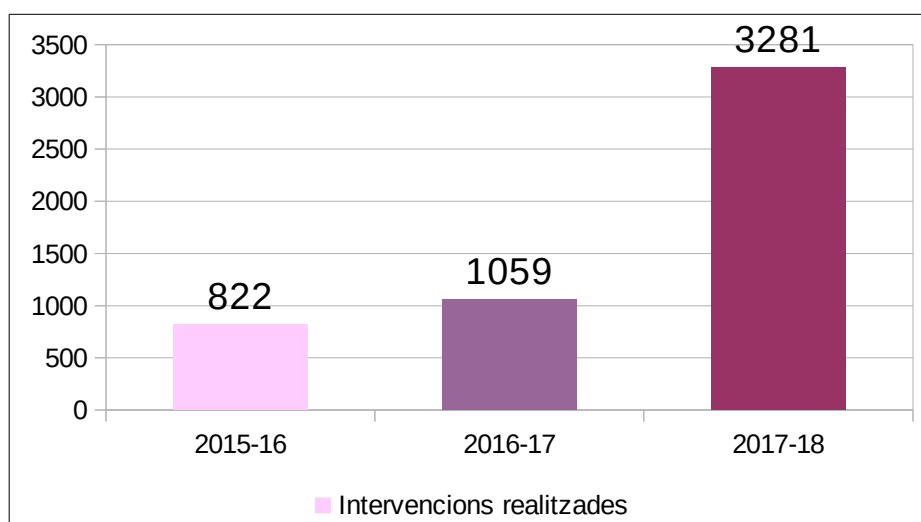
⁷EEIIA (Equip Específic en Intervenció en Infància i Adolescència)

Al gràfic següent es representen les actuacions que realitzen les UAI quant a intervencions de situacions als centres educatius: intervencions directes, visites a centres, entrevistes a la DT i les intervencions coordinades amb altres professionals de l'àmbit social i de la salut. La línia representa el sumatori de la categoria en la Comunitat Valenciana i es correlaciona numèricament amb l'eix y de la dreta de la gràfica.

Gràfic 24. Tipologies i nombre d'intervencions realitzades per les tres UAI de les respectives DT en el curs 2017-2018

Al gràfic següent s'observa que el nombre d'atencions i intervencions de les unitats (A+B de la Taula 7) s'ha incrementat notablement en el curs 2017-2018.

Gràfic 25. Evolució de les intervencions realitzades per les tres UAI de les respectives DT en el període del curs 2015-2016 en el curs 2017-2018. Les dades corresponen al sumatori dels blocs A i B de la taula 7.

4.2.2.3 Documentació elaborada per cadascuna de les UAI, segons l'Ordre 3/2017, del 6 de febrer.

ELABORACIÓ DE DOCUMENTACIÓ				
TASQUES EXERCIDES PER LA UAI	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	TOTAL
Total informes i documentació elaborada	(233)	(34)	(174)	441
Informes dirigits a la Direcció General de Política Educativa i a la Direcció Territorial	(21)	(3)	(2)	(26)
Guies d'intervenció i pautes d'actuació	(205)	(24)	(172)	(401)
Informes dirigits a altres institucions	(7)	(7)	(0)	(14)

Taula 8 Nombre i tipologia de documentació elaborada per cadascuna de les UAI de les direccions territorials d'Educació

4.2.2.4 Nombre de coordinacions realitzades per cadascuna de les UAI, segons les funcions regulades a l'Ordre 3/2017, del 6 de febrer.

REUNIONS DE COORDINACIÓ					
TASQUES EXERCIDES PER LA UAI		ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	TOTAL
Total de Coordinacions		12	26	50	88
Coordinacions entre la Direcció General de Política Educativa i les UAI		7	7	7	(21)
Coordinacions amb altres institucions	Pla director	(3)	(1)	(2)	(6)
	Fiscalia	(0)	(0)	(2)	(2)
	C. Igualtat i Polít. Inclusiv.	(2)	(3)	(14)	(19)
	Ajuntaments	(0)	(3)	(1)	(4)
	C. Sanitat Universal	(0)	(4)	(1)	(5)
	USMIA	(0)	(8)	(6)	(14)
	Altres	(0)	(0)	(17)	(17)

Taula 9. Nombre de coordinacions amb altres institucions, realitzades per cadascuna de les UAI de les direccions territorials d'Educació

Participació en comissions o grups de treball				
TASQUES EXERCIDES PER LA UAI	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	TOTAL
Total	(4)	(5)	(5)	14

Taula 10. Nombre de comissions i participació en grups de treball realitzades per cadascuna de les UAI de les direccions territorials d'Educació

Els professionals de les Unitats d'Atenció i Intervenció del pla PREVI, són requerits, com experts en temes de conducta i violència en diferents comissions. En aquest curs han participat en:

- Comissió d'elaboració de la Guia de detecció d'Altes capacitats de la DGPE
- Comissió per a l'elaboració del mòdul d'TACA del Registre Central del PREVI
- Comissions del Pla Director per a la Millora de la Seguretat dels Centres Educatius i els seus Entorns
- Elaboració d'indicadors en l'aplicació del protocol de Maltractament infantil
- Actuacions en xarxa amb l'alumnat en règim de protecció
- Equip Menors Igualtat i Polítiques Inclusives en Castelló de la Plana
- Recursos Igualtat i Convivència Escolar de l'Ajuntament de Castelló de la Plana. RICE_CS
- Comissió de Salut Pública a Castelló de la Plana

4.3. Catalogació de les intervencions de les UAI realitzades en els centres

Les intervencions realitzades en els centres educatius s'efectuen de manera coordinada amb la Inspecció d'Educació i amb altres institucions, sempre que ha sigut necessari. Totes aquestes situacions, per les circumstàncies, la gravetat i les conseqüències sobre les persones que formen la comunitat educativa, han necessitat acompanyament i ajuda especialitzada.

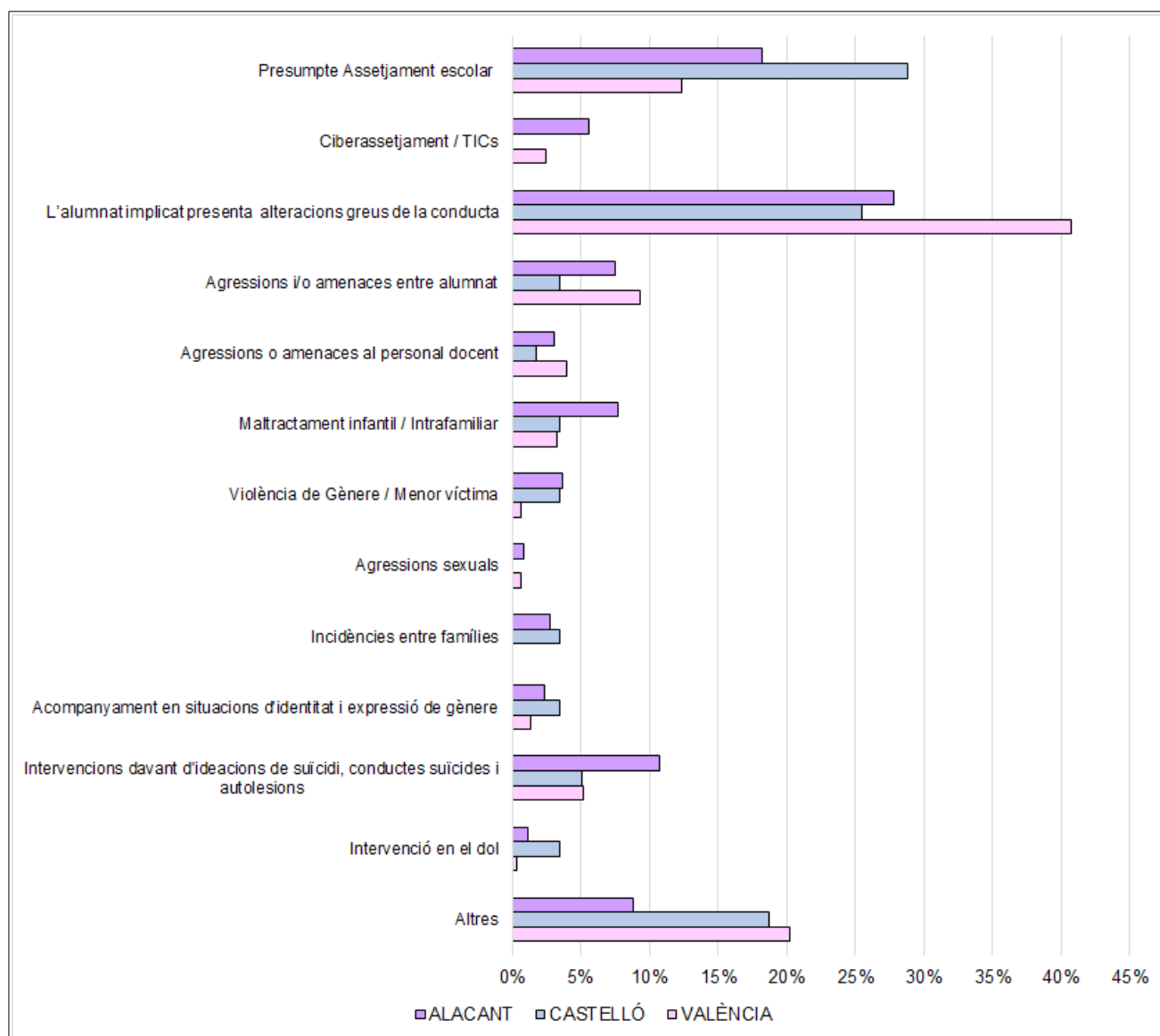
4.3.1 Percentatge i catalogació de situacions ateses en cadascuna de les UAI. Període: curs 2017-2018

La catalogació de les situacions ateses per les tres UAI en el curs 2017-2018 reflecteix diversitat en la tipologia de les necessitats en cadascuna de les províncies, encara que la categorització que més requereix l'atenció de les tres UAI és la corresponent a les situacions que es produeixen als centres educatius quan alguna de les persones implicades és alumnat amb alteracions greus de conducta i situacions d'assetjament i ciberassetjament escolar.

Troben diferències en el percentatge d'intervencions realitzades segons les tipologies:

- A Alacant, el 27,83% de les situacions ateses són amb implicats amb alteracions greus de la conducta, seguit d'un 18,23% de situacions d'assetjament i ciberassetjament i, a continuació, intervencions davant d'ideacions de suïcidi, conductes suïcides i autolesions amb un 10% de les situacions ateses per aquesta unitat.
- La UAI de Castelló ha atés situacions d'assetjament i ciberassetjament (28,81%), casos amb alumnat amb alteracions greus de conducta (25,42%) i ja, amb molta diferència, un 5,8% d'intervencions, corresponen a situacions d'ideació de suïcidi i conductes autolesives.
- Per últim, el 40,70% de les intervencions de la UAI de València corresponen a situacions amb alumnat amb alteració greu de la conducta; l'atenció de casos en situacions d'assetjament i ciberassetjament representa el 12,29%; i, en tercer lloc, les intervencions en situacions d'enfrontament entre alumnat han suposat el 9,34% de les intervencions.

A continuació presentem gràficament les intervencions de les tres UAI en el curs 2017-2018.

Gràfic 26. Comparativa dels percentatges de tipologies de situacions ateses per cadascuna de les UAI en el curs 2017-2018

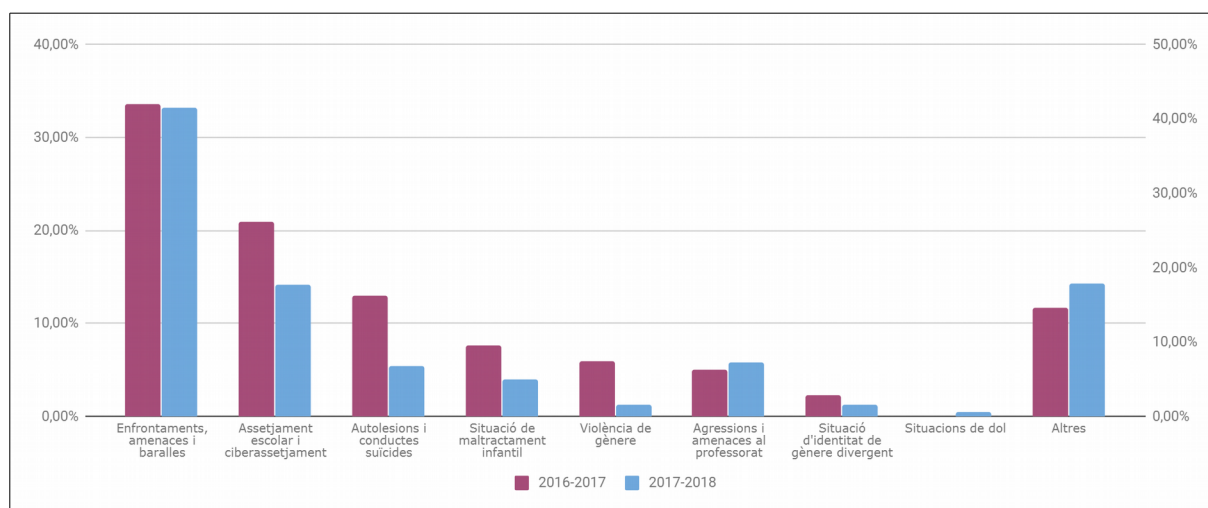
4.3.2 Percentatge de situacions ateses pel conjunt de les UAI, relacionades amb els protocols d'igualtat i convivència. Període: curs 2017-2018

El percentatge d'altres situacions es refereix a situacions diverses com, per exemple, les que corresponen a disfuncions en l'aplicació de procediments i a situacions on l'alumnat requereix suport educatiu específic, problemes de relacions entre professionals, conflictes amb implicacions greus en les famílies, problemes de violència domèstica o filiofamiliar, intervencions amb la inspecció mèdica per realitzar algun tipus de suport, o mediacions entre adults. A continuació, presentem les dades percentuals sobre els casos atesos en cada província relacionats amb els protocols d'igualtat i convivència, així com el global del territori.

Protocols aplicats en la intervenció de les situacions UAI Curs 2017_2018	% relatiu a cada província i total			
	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	TOTAL CV
1. Assetjament escolar i ciberassetjament	23,8%	28,8%	14,7%	17,7%
2. Baralles, amenaces, agressions i vandalisme	35,3%	28,8%	44,7%	41,5%
3. Maltractament infantil / Intrafamiliar	7,7%	3,4%	3,2%	4,5%
4. Violència de gènere	3,6%	3,4%	0,6%	1,5%
5. Agressions cap al professorat i/o PAS	3,1%	1,7%	9,3%	7,3%
6. Acompanyament per garantir el dret a la identitat i expressió de gènere	2,3%	3,4%	1,3%	1,6%
7 Conductes suïcides i autolesives	10,7%	5,1%	5,2%	6,8%
8. Situacions de dol	1,2%	3,4%	0,3%	0,7%
9. Altres	12,3%	22,0%	20,8%	18,4%
TOTAL	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Taula 11. Percentatge de situacions ateses per la UAI de cada província, relacionades amb els protocols d'igualtat i convivència. Període: 2017-2018

D'entre les situacions en què les UAI han sigut més sol·licitades en el curs 2017-2018, destaquen les situacions ateses sobre enfrontaments, amenaces i baralles entre alumnat, els casos d'assetjament i ciberassetjament, les agressions al professorat i les situacions d'autolesions i d'ideació de suïcidi.

La casuística de "situacions de dol" no es recollia en la memòria del curs 2016-2017.

Gràfic 27. Comparativa del percentatge de situacions ateses pel conjunt de les UAI de les tres direccions territorials, relacionades amb els protocols d'igualtat i convivència. Període: curs 2016-2017 a 2017-2018

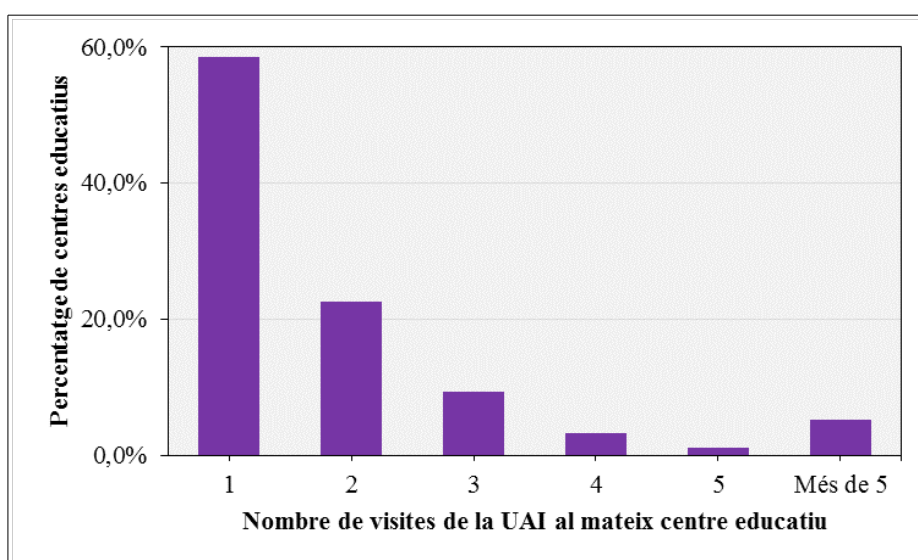
4.4. Avaluació de les intervencions de les UAI

Les dades de l'apartat d'avaluació de les intervencions de la UAI provenen de la informació reportada pel qüestionari sobre els Plans d'igualtat i convivència del curs 2017-2018 que es pot consultar en l'apartat 5 d'aquesta memòria.

4.4.1. Nombre de centres on les UAI han efectuat intervencions

Un total de 364 dels centres participants en l'estudi, el que representa el 20,3%, han rebut intervencions directes de la UAI. En la resta, el 79,7% de centres, no s'han produït intervencions per part de la UAI. Respecte al curs 2016-2017, el percentatge de centres on ha intervingut la UAI ha augmentat un 3,7%.

Sobre la distribució del nombre d'intervencions, en més de la meitat d'aquests centres educatius, concretament en 213 (58,5%), s'ha hagut d'intervindre una vegada. En la resta de centres educatius, s'ha requerit d'intervencions en dues o més ocasions.

Gràfic 28. Nombre de visites realitzades en les intervencions de la UAI a un mateix centre educatiu, expressades sobre percentatge de centres educatius sobre els quals s'han fet intervenció durant el curs 2017-2018

4.4.2. Valoració de les intervencions

Les valoracions, sobre la resolució de les situacions intervingudes per les UAI en els centres educatius, realitzades pels equips directius, a través dels qüestionaris anuals d'avaluació dels plans d'igualtat i convivència han sigut molt positives. Cal destacar que al voltant del 70% dels centres on s'han efectuat intervencions, aquests fan una valoració alta o òptima, tal com s'indica en la taula següent. La millora de valoració en el curs 2017-2018 probablement es justifica amb l'increment d'orientadores i orientadors en les UAI de les direccions territorials.

	Curs 15_16	Curs 16_17	Curs 17_18
Valoració	Percentatge	Percentatge	Percentatge
Baixa	13,9	14,79	6,8
Mitjana	18,7	20,77	21,98
Alta	31,1	32,04	36,54
Òptima	36,3	32,39	34,61
Total	100	100	100

Taula 12 Evolució del grau de satisfacció de les intervencions efectuades per les UAI PREVI, en el període 2015-2016 en el curs 2017-2018

5 INFORMACIÓ DE L'AVALUACIÓ DELS PLANS D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA

La Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport avalua cada curs els Plans d'igualtat i convivència dels centres educatius de tota la Comunitat Valenciana, en compliment dels articles 6 i 7 de l'Ordre 62/2014 i seguint les instruccions d'inici de curs. Per realitzar aquest informe, les direccions dels centres van remetre les dades de les avaluacions dels seus Plans d'igualtat i convivència a través d'un qüestionari en una plataforma preparada a l'efecte per la Direcció General de Política Educativa.

5.1. Objectiu i procediment de l'avaluació

L'objectiu d'aquest estudi anual sobre els Plans d'igualtat i convivència és conèixer com s'implementen i com es desenvolupen aquests plans als centres educatius a partir de la informació que ens traslladen els equips directius, i, a partir d'ací, poder realitzar propostes i actuacions de millora.

La informació que aporta aquest qüestionari permet:

- Conèixer les estructures i actuacions de prevenció que estan desenvolupant-se als centres educatius, així com l'impacte positiu i de millora que tenen al centre.
- Estar informats pels mateixos centres, de la tipologia de situacions que alteren la convivència i els casos en què aquestes persisteixen, per tal de millorar protocols d'intervenció, guies d'actuació i regular programes.
- Obtindre dades d'avaluació externa i retroalimentació de les intervencions de les unitats d'atenció i intervenció del Pla PREVI de les direccions territorials. Aquesta informació està descrita al punt 3.4 d'aquesta memòria.
- Elaborar recursos específics d'igualtat i convivència i disposar-los a la web REICO.

<http://www.ceice.gva.es/va/web/convivencia-educacion/reico>.

- Traure conclusions i realitzar propostes de millora que repercutisquen sobre les pràctiques dels centres educatius, en la millora de la convivència, dels entorns i en la transformació social que aquesta produeix.

Per dur a terme l'avaluació, es van consultar, mitjançant un qüestionari, tots els centres educatius no universitaris de la Comunitat Valenciana amb ensenyaments en les etapes d'educació infantil, primària, secundària, formació professional, persones adultes i ensenyaments de règim especial. El qüestionari es pot consultar a la URL següent: <http://www.ceice.gva.es/ca/web/convivencia-educacion/plan-de-convivencia>.

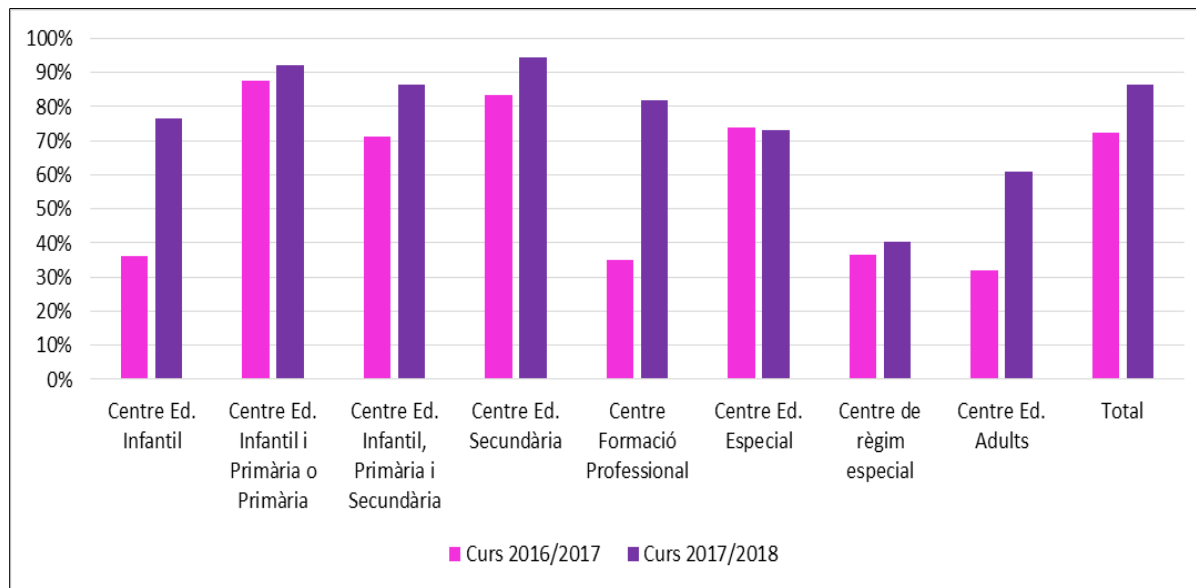
5.2. Centres participants

En total, han participat 1.796 centres educatius dels 2.077 que sumen les distintes tipologies considerades. En la taula següent es classifiquen aquests centres per la seua tipologia:

Tipus centre	Nre. centres en total	Nre. centres participants	Percentatge de centres participants
Centre Ed. Infantil	43	33	76,74 %
Centre Ed. Infantil i Primària o Primària	1055	973	92,23 %
Centre Ed. Infantil, Primària i Secundària	309	267	86,41%
Centre Ed. Secundària	370	350	94,59%
Centre Formació Professional	50	41	82,00 %
Centre Ed. Especial	45	33	73,33 %
Centre de règim especial	126	51	40,47 %
Centre Ed. Adults	79	48	60,76 %
Total	2077	1796	86,47%

Taula 13. Nombre i percentatge de centres que han participat en l'avaluació dels Plans d'igualtat i convivència al curs 2017-2018.

Respecte al curs 2016-2017, la participació ha augmentat un 14,14%:

Gràfic 29. Evolució del percentatge de centres que han participat en l'avaluació dels Plans d'igualtat i convivència als cursos 2016-2017 i 2017-2018.

5.3 Objectiu i procediment de l'avaluació

Per a valorar l'aplicació dels plans d'igualtat i convivència s'elaborà un qüestionari en format electrònic que contenia dotze apartats. En cada apartat es preguntava per qüestions més específiques, relatives a la implementació dels plans:

- A)** Informació del centre i data última actualització del pla
- B)** Actuacions de tipus estructural
- C)** Actuacions de coordinació amb agents externs
- D)** Actuacions de tipus organitzatiu
- E)** Actuacions de tipus comunitari i de participació
- F)** Actuacions de caràcter pedagògic
- G)** Actuacions de formatives, de sensibilització i difusió

En aquest bloc d'apartat (des de la B a la G) es relacionaven una sèrie de plans, programes i accions, fins a un total de 57. Sobre aquests ítems es demanava una valoració d'impacte en una escala tipus Likert de cinc punts, des d'1 (cap resultat), fins a 5 (resultat òptim). A més, hi existeix el nivell de valoració "0" que correspon a "No existeix".

- H)** Aquest apartat ofereix un camp de resposta oberta.
- I)** Tipologies (Avaluació de les intervencions)

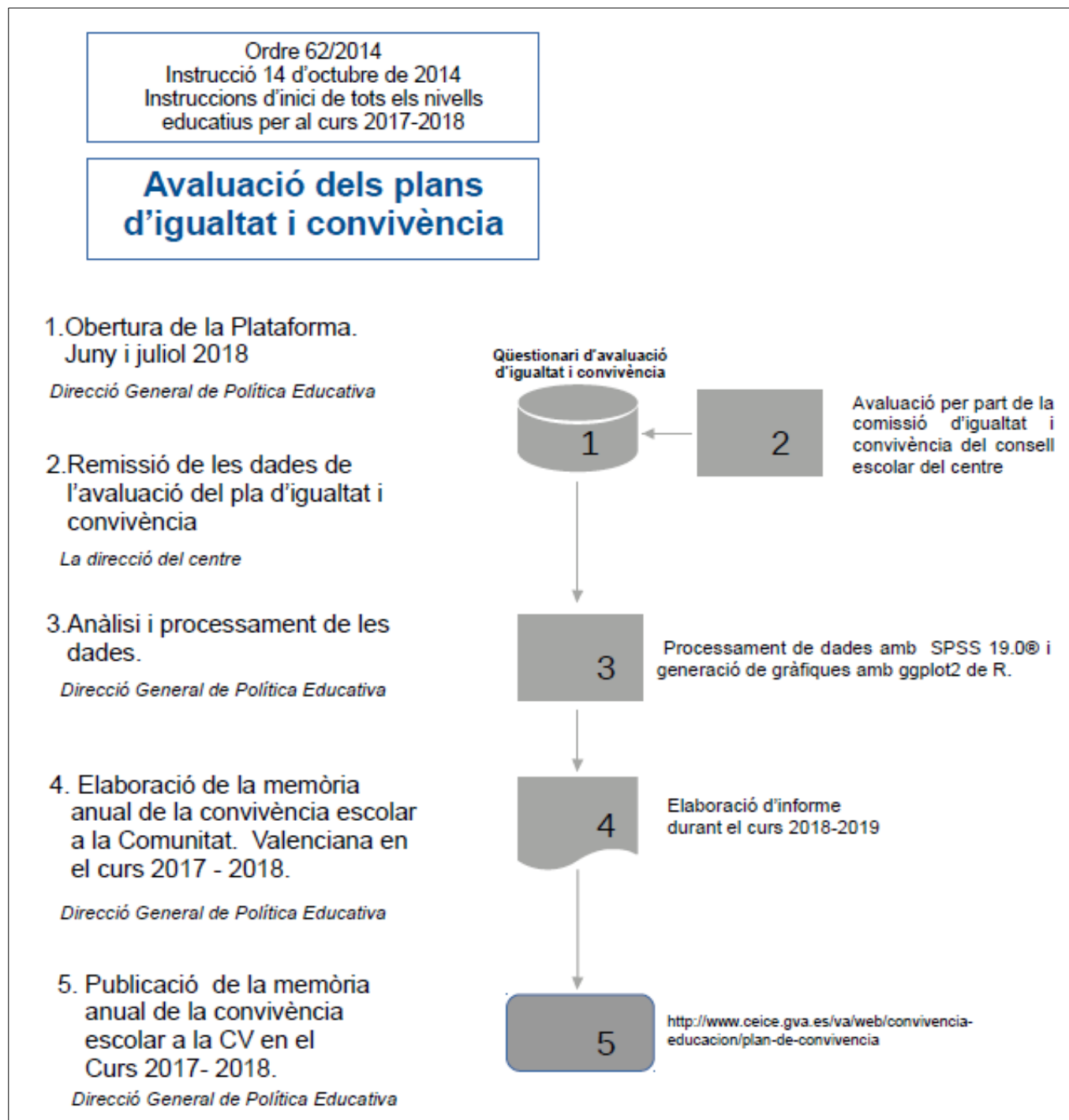
Consistent en la declaració, per part del centre de:

- a)** Nombre aproximat de casos en 19 situacions de conflicte (ciberassetjament, assetjament homofòbic o transfòbic, etc.).
- b)** Nombre de casos que persisteix la mateixa situació.
- J)** Nombre d'expedients disciplinaris
- K)** Avaluació de les intervencions de la UAI, on es valorava:
 - a) El nombre d'intervencions rebudes per part de la UAI.
 - b) La valoració de la intervenció en una escala tipus Likert de quatre punts (de baixa a òptima).
 - c) Un apartat per a comentaris.
- L)** Propostes de millora al curs 2018-2019, i si el centre ha incorporat, o no, les propostes de millora del Pla d'igualtat i convivència en la memòria final de curs i s'ha incorporat en aquest curs una consulta sobre la formació específica que han realitzat i tenen les persones coordinadores d'igualtat i

convivència.

- M)** Consulta sobre la pàgina web REICO, recursos web per a la igualtat i convivència, sobre la consulta, ús i necessitat de formació de les ferramentes que estan a la web

Tota aquesta informació s'ha arreglat seguint aquest procediment:

5.4 Avaluació de les accions de promoció, prevenció i intervenció

5.4.1 Aplicació de les accions

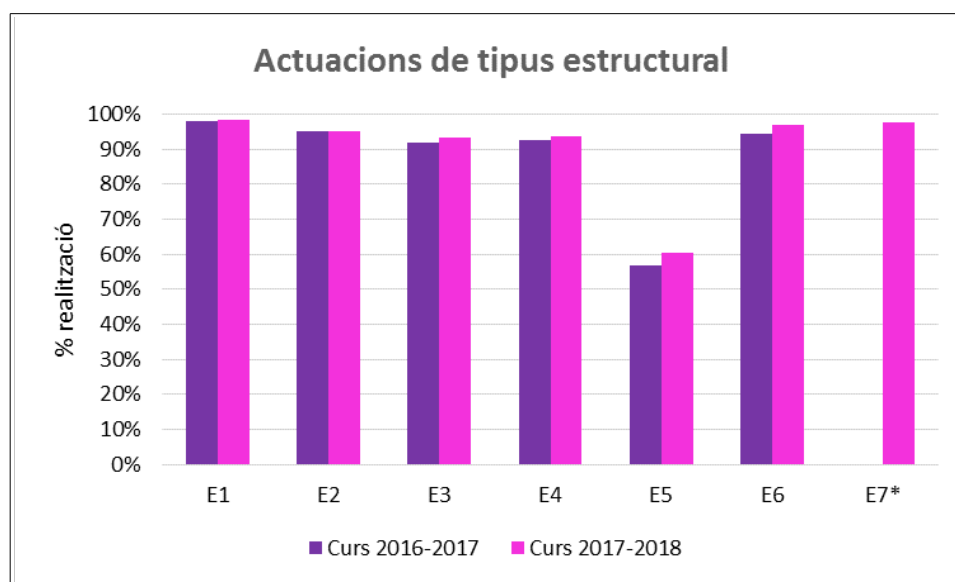
Hem classificat les accions de promoció, prevenció i intervenció en sis categories. A continuació, es tractarà cadascuna de les categories d'accions respecte del nombre i percentatge de centres educatius que les realitzen sobre el total de centres participants en l'estudi.

5.4.1.1. Actuacions de tipus estructurals al curs 2017-2018

La major part de les accions d'aquesta categoria són freqüents en els centres educatius. La meitat es realitzen per la quasi totalitat de centres, entre el 90% i el 100%. Algunes són més minoritàries, com el Consell de delegats, amb un 60,39%.

	Nre. Centres	Percentatge
E1: Pla d'acció tutorial (ROF/ Resolució: Instruccions inici de curs)	1763	98,22%
E2: Pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa (Ordre 46/2011)	1708	95,15%
E3: Pla de transició entre etapes (Resolució: Instruccions inici de curs)	1672	93,15%
E4: Comissió d'igualtat i convivència del consell escolar / social (Decret 39/2008, ROF)	1681	93,65%
E5: Consell de delegats (ROF)	1084	60,39%
E6: Persona coordinadora d'igualtat i convivència (Resolució: Instruccions inici de curs)	1738	96,82%
E7*: Pla d'igualtat i convivència (Ordre 62/2014)	1750	97,49%

Taula 14. Nombre i Percentatge de centres que tenen accions de tipus estructural als Plans d'igualtat i convivència al curs 2017-2018.

(*) L'actuació E7 no es recollia en el qüestionari del curs 2016-2017

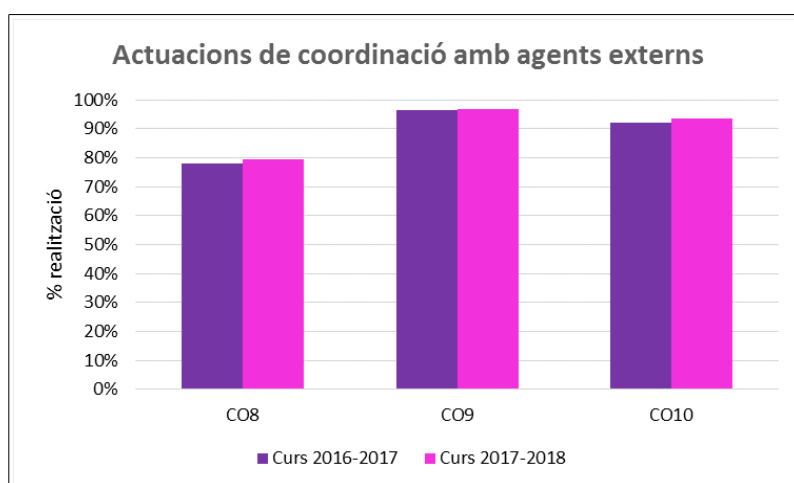
Gràfic 30. Evolució en percentatge de la implementació sobre les diverses actuacions de tipus estructural i dels plans del centre en el període 2016-2017 i 2017-2018.

5.4.1.2. Actuacions que exigeixen coordinació amb agents externs al curs 2017-2018.

Hi ha més d'un 90% de centres educatius que realitzen actuacions amb l'entorn, però sols un 79,40% dels centres educatius compten amb plans d'absentisme municipals.

	Nre. Centres	Percentatge
CO8. Pla d'absentisme de zona	1426	79,40%
CO9. Coordinacions amb Serveis Socials / Salut / altres organismes/agents externs	1735	96,60%
CO10. Actuacions per a l'acollida de l'alumnat nouvingut / desplaçat	1679	93,49

Taula 15 Nombre i percentatge de centres que tenen actuacions de coordinació amb agents externs al curs 2017-2018.

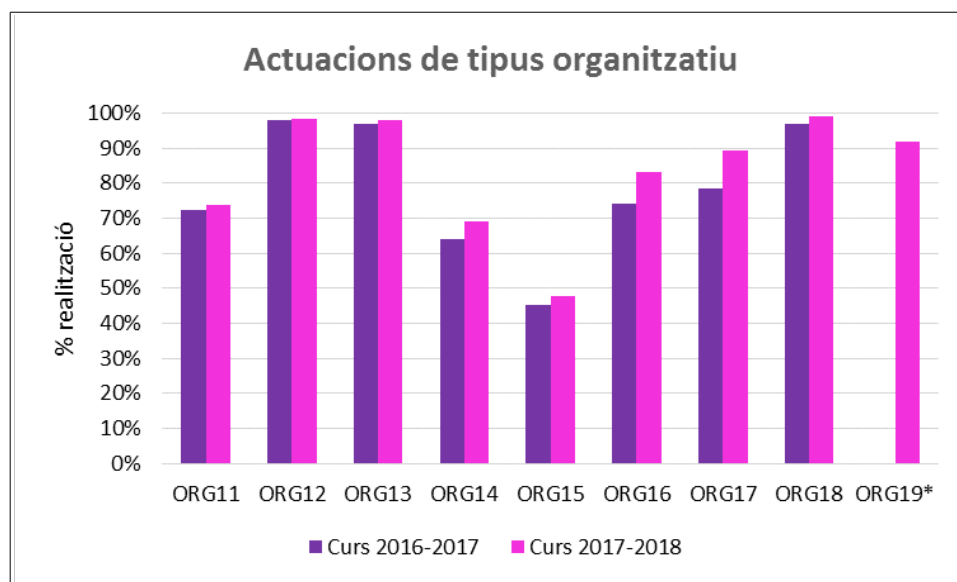
Gràfic 31. Evolució en percentatge de la implementació sobre les diverses actuacions de coordinació amb agents externs en el període 2016-2017 i 2017-2018

5.4.1.3. Actuacions de tipus organitzatiu en el curs 2017-2018

Hi ha un 90% de centres educatius que efectuen actuacions d'organització: la tutoria personal, la coordinació periòdica de tutories, ús de llenguatge inclusiu en els documents de centre i en la relació amb les famílies i l'entorn, incorporació d'obres d'autoria i coautoria femenina a la biblioteca escolar. Van implementant-se altres actuacions, com l'equip de prevenció i resolució de conflictes (73,89%) i el contracte família-tutor (68,99%). Molt menys freqüent és l'Aula de Convivència, només activada pel 47,83% dels centres educatius.

	Nre. Centres	Percentatge
ORG11. Equip de prevenció i resolució de conflictes	1327	73,89%
ORG12. Reunió periòdica de tutories	1765	98,27%
ORG13. Tutoria personalitzada	1758	97,88%
ORG14. Contracte família-tutor (Decret 30/2014)	1239	68,99%
ORG15. Aula de convivència (Decret 39/2008, Ordre 62/2014)	859	47,83%
ORG16. Composició paritària dels equips directius	1493	83,13%
ORG17. Composició paritària dels òrgans col·legiats i de coordinació	1603	89,25%
ORG18. Utilització de llenguatge inclusiu en els documents de centre i en la relació amb les famílies i l'entorn	1780	99,11%
ORG19*. Incorporació d'obres d'autoria i coautoria femenina a la biblioteca escolar	1654	92,09%

Taula 16. Nombre i % de centres que tenen actuacions de tipus organitzatiu al curs 2017-2018

(*) L'actuació ORG19 no es recollia en el qüestionari del curs 2016-2017

Gràfic 32. Evolució en percentatge de la implementació sobre les diverses actuacions de tipus organitzatiu en el període 2016-2017 i 2017-2018

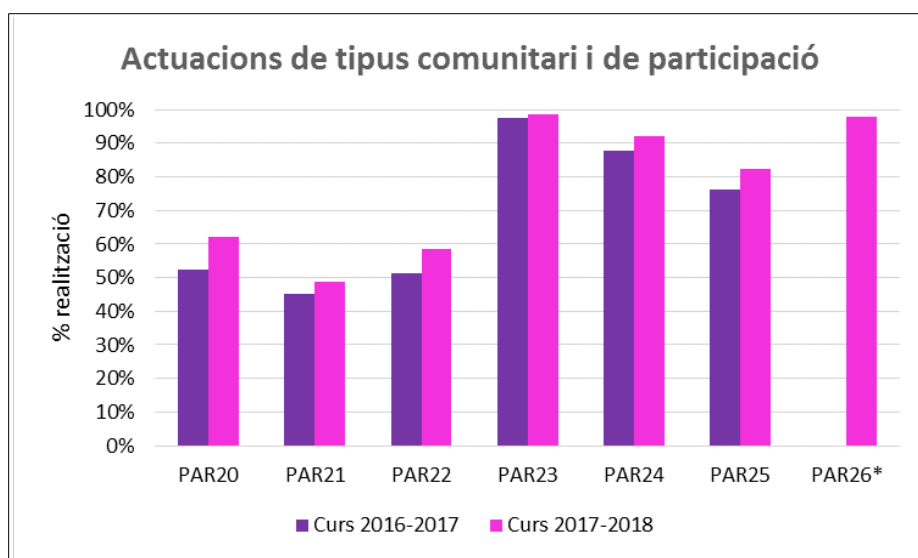
5.4.1.4. Nombre i percentatge de centres que tenen actuacions de tipus comunitari i de participació en el curs 2017-2018

Les actuacions de tipus comunitari i de participació més implementades en els centres educatius són: l'elaboració de normes d'aula de centre (en un 98,61% dels centres), les activitats transversals als continguts curriculars que eduquen en la igualtat entre xics i xiques i en la diversitat familiar i de gènere (en un 97,88%) i les activitats esportives i d'esbarjo que fomenten les relacions igualitàries i milloren la convivència escolar en el temps d'esplai i en els llocs comuns (en un 92,09%).

Hi ha altres actuacions amb menys percentatge de centres participants, encara que, en totes elles, s'observa un augment respecte al curs 2016-2017. Els equips de mediació augmenten en 3,55 punts; les assemblees i comissions mixtes, en 7,19 punts; i les accions d'ajuda entre iguals, en 9,79 punts.

	Nre. Centres	Percentatge
PAR20. Ajuda entre iguals (TEI, Pigmalió, alumnes mentors, observadors de la convivència, cibertutors o altres)	1117	62,19%
PAR21. Equip de mediació escolar	875	48,72%
PAR22. Assemblees / comissions mixtes	1052	58,57%
PAR23. Elaboració de les normes d'aula i de centre per a una convivència positiva i igualitària	1771	98,61%
PAR24. Activitats esportives i d'esbarjo que fomenten les relacions igualitàries i milloren la convivència escolar en el temps d'esplai i en els llocs comuns (especialment en el pati)	1654	92,09%
PAR25. En l'horari extraescolar, activitats esportives i d'esbarjo, no sexistes, que fomenten les relacions igualitàries i milloren la convivència escolar	1483	82,57%
PAR26*. Activitats transversals als continguts curriculars que eduquen en la igualtat entre xics i xiques i es familiaritzen amb la diversitat familiar i de gènere	1758	97,88%

Taula 17. Nombre i percentatge de centres que tenen actuacions de tipus comunitari i de participació al curs 2017-2018

(*) L'actuació PAR26 no es recollia en el qüestionari del curs 2016-2017

Gràfic 33. Evolució en percentatge de la implementació sobre les diverses accions de tipus comunitari i de participació en el període 2016-2017 i 2017-2018

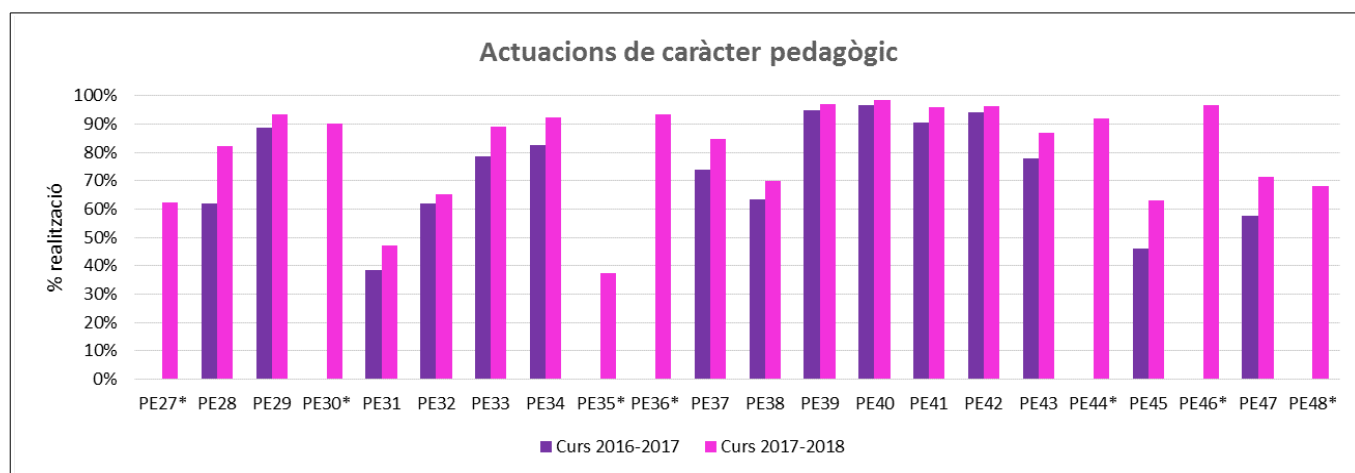
5.4.1.5. Nombre i percentatge de centres que tenen actuacions de caràcter pedagògic en el curs 2017-2018

En aquesta categoria hi ha un conjunt d'accions que s'implementen per damunt del 90% als centres educatius: accions que desenvolupen metodologies cooperatives, aprenentatge per projectes, models de convivència positiva, l'educació emocional, la coeducació i la igualtat en la diversitat; activitats sobre la prevenció de la violència de gènere; programes d'educació per a la salut; i programes sobre l'ús responsable de les TIC. L'única que està per sota del 50% és el desenvolupament de metodologies d'aprenentatge servei, amb un 46,99%. La resta d'actuacions se situen per dalt del 60%. És important ressaltar que en totes les actuacions pedagògiques hi ha un augment de centres que les apliquen respecte al curs 2016-2017, i que s'han incorporat al qüestionari altres actuacions no contemplades en les anteriors avaluacions (estan identificades amb asterisc).

	Nre. Centres	Percentatge
PE27*. Programa i tallers d'Educació Sexual (inclou programa PIES)	1119	62,31%
PE28. Revisió de les programacions per a la inclusió de producció d'obres d'autoria femenina en totes les matèries	1479	82,35%
PE29. Aprenentatge cooperatiu	1679	93,49%
PE30*. Aprenentatge per projectes	1622	90,31%
PE31. Aprenentatge servei	844	46,99%
PE32. Biblioteques tutoritzades	1171	65,20%
PE33. Incorporació de materials bibliogràfics coeducatius a la biblioteca escolar	1598	88,98%
PE34. Presència d'obres d'autoria femenina en el Pla per al foment de la lectura (PFL)	1657	92,26%
PE35*. Programa Sociescola de la Web de Recursos per a la Igualtat i la Convivència	673	37,47%
PE36*. Promoció de models de convivència positiva fonamentats en els drets humans	1676	93,32%
PE37. Promoció del model dialògic de la convivència	1522	84,74%
PE38. Lectures dialògiques	1258	70,04%
PE39. Activitats per a fomentar la competència emocional, dirigides a l'alumnat	1744	97,10%
PE40. Activitats per a fomentar la coeducació i la igualtat en la diversitat, dirigides a l'alumnat	1766	98,33%

PE41. Activitats per a fomentar la prevenció de la violència de gènere, dirigides a l'alumnat	1722	95,88%
PE42. Activitats sobre l'ús responsable de les TIC, dirigides a l'alumnat	1728	96,21%
PE43. Activitats de prevenció d'addiccions tecnològiques, dirigides a l'alumnat	1562	86,97%
PE44*. Activitats de prevenció de l'assetjament escolar i ciberassetjament, dirigides a l'alumnat	1651	91,93%
PE45. Tallers de diversitat sexual, familiar i d'identitats de gènere, dirigides a l'alumnat	1130	62,92%
PE46*. Activitats de promoció de vida saludable (oci sostenible, mobilitat, activitat física, esport, etc.)	1736	96,66%
PE47. Orientació acadèmica i professional amb perspectiva de gènere	1279	71,21%
PE48*. Tallers impartits del Pla Director per a la convivència i millora de la seguretat en els centres educatius i els seus entorns, en la Comunitat Valenciana (ús de les TIC i xarxes socials, violència de gènere, assetjament escolar, drogodependències i bandes organitzades), dirigits a l'alumnat	1223	68,10%

Taula 18. Nombre i percentatge de centres que tenen actuacions de caràcter pedagògic al curs 2017-2018.

(*) Les actuacions PE35 i PE36 no es recullen en el qüestionari del curs 2016-2017

Gràfic 34. Evolució en percentatge de la implementació de diverses actuacions de caràcter pedagògic en el període 2016-2017 i 2017-2018

5.4.1.6. Nombre i percentatge de centres que tenen actuacions formatives, de sensibilització i difusió en el curs 2017-2018

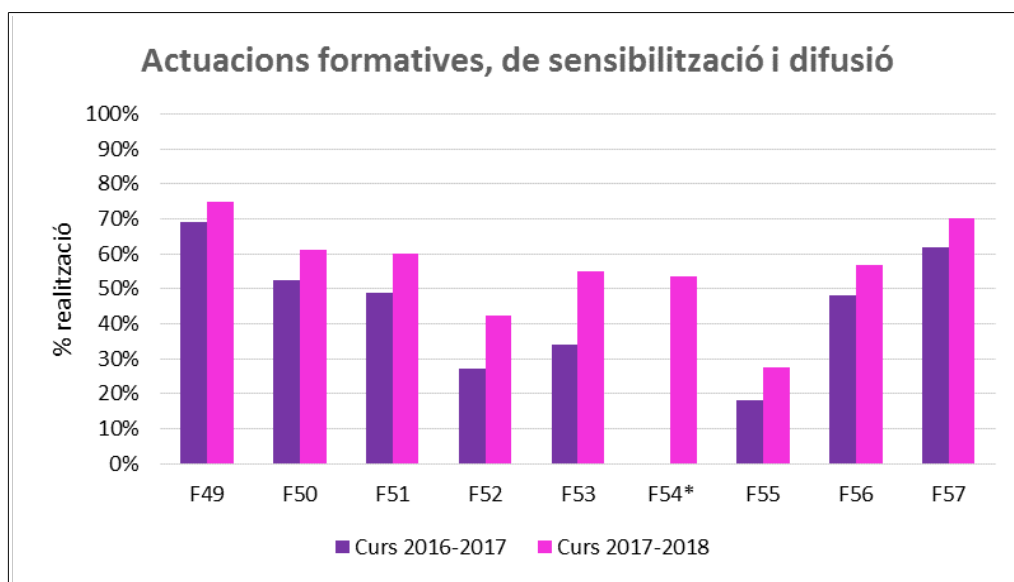
És important ressaltar, que en general, hi ha un augment de centres que han desenvolupat actuacions formatives, de sensibilització i difusió respecte al curs 2016-2017. Hi ha un conjunt d'accions formatives que s'implementen per damunt del 60% dels centres educatius: la formació en models de convivència positiva, la difusió a través de la pàgina web, blogs, revistes, etc., de les actuacions per a la igualtat i la convivència. S'han desenvolupat actuacions de sensibilització sobre l'aplicació dels protocols d'igualtat i convivència i, la formació en coeducació.

Per contra, les accions formatives que es troben per sota del 50% són la formació sobre educació sexual familiar i diversitat LGTBI i els tallers de diversitat sexual, familiar i d'identitat de gènere impartits per col·lectius LGTBI, dirigits a professorat i famílies.

	Nre. Centres	Percentatge
F49. El Pla anual de formació permanent del professorat (PAF) ha incorporat formació en models de convivència positiva	1342	74,72%
F50. El PAF ha incorporat formació sobre l'aplicació dels protocols d'igualtat i convivència	1099	61,19%
F51. El PAF ha incorporat formació sobre coeducació	1080	60,13%
F52. El PAF ha incorporat formació sobre educació sexual familiar i diversitat LGTBI	761	42,37%
F53. El PAF ha incorporat formació sobre l'adequació de continguts curriculars per a la inclusió de les dones	989	55,07%
F54*. Tallers impartits pel Pla Director per a la convivència i millora de la seguretat en els centres educatius i el seu entorn, en la Comunitat Valenciana (ús de TIC i xarxes socials, violència de gènere, assetjament escolar, drogodependències i bandes organitzades), dirigits a professorat i famílies	962	53,56%
F55. Tallers de diversitat sexual, familiar i d'identitats de gènere impartits per col·lectius LGTBI, dirigits a professorat i famílies	494	27,51%
F56. Commemoració del dia de la família diversa, dia contra la violència de gènere, dia contra la LGTBIfòbia	1019	56,74%
F57. Difusió a través de la pàgina web, blogs, revistes, etc., de les actuacions per a la igualtat i la convivència	1259	70,10%

(*) L'actuació F54 no es recollia en el qüestionari del curs 2016-2017

Taula 19. Nombre i percentatge de centres que tenen actuacions formatives, de sensibilització i difusió en el curs 2017-2018.

(*) L'actuació F54 no es recollia en el qüestionari del curs 2016-2017

Gràfic 35. Percentatge de centres que realitzen diverses actuacions formatives, de sensibilització i difusió

5.4.2 Impacte de les actuacions

De les accions que els diferents centres realitzen, cal detindre's en la valoració que els centres fan de l'impacte sobre la convivència.

5.4.2.1. Accions segons la valoració realitzada pels centres sobre l'impacte en la pràctica en el curs 2017-2018

Les actuacions que més impacte positiu tenen respecte a la millora de la convivència en els centres educatius, segons els equips directius en el curs 2017- 2018 són:

- Les actuacions de tipus organitzatius relacionades amb l'acció tutorial, en concret, la tutoria personalitzada i les reunions periòdiques de tutors i tutores.
- En les actuacions de tipus estructural destaca el treball que realitzen les persones coordinadores d'igualtat i convivència.
- Pel que fa a les actuacions de tipus comunitari i de participació tenen un major impacte l'elaboració de les normes d'aula i de centre per a una convivència positiva i igualitària.

Registre de les accions de major a menor impacte, amb especificació de la dispersió (DT: desviació típica). L'escala puntua d'1 (cap resultat) a 5 (resultat òptim).

Accions	Mitjana	Desv. típ.
ORG13. Tutoria personalitzada	4,34	0,75
ORG12. Reunió periòdica de tutories	4,33	0,77
E6: Persona coordinadora d'igualtat i convivència (Resolució: Instruccions inici de curs)	4,28	0,84
PAR23. Elaboració de les normes d'aula i de centre per a una convivència positiva i igualitària	4,25	0,77
PE46. Activitats de promoció de vida saludable (oci sostenible, mobilitat, activitat física, esport, etc.)	4,14	0,87
PAR26. Activitats transversals als continguts curriculars que eduquen en la igualtat entre xics i xiques i en la diversitat familiar i de gènere	4,14	0,82
ORG18. Utilització de llenguatge inclusiu en els documents de centre i en la relació amb les famílies i l'entorn	4,13	0,82
E3: Pla de transició entre etapes (Resolució: Instruccions inici de curs)	4,11	0,80
PE48. Tallers impartits del Pla Director per a la convivència i millora de la seguretat en els centres educatius i els seus entorns, en la Comunitat Valenciana (ús de les TIC i xarxes socials, violència de gènere, assetjament escolar, drogodependències i bandes organitzades), dirigits a l'alumnat	4,08	1,09
PAR25. En l'horari extraescolar, activitats esportives i d'esbarjo, no sexistes, que fomenten les relacions igualitàries i milloren la convivència escolar	4,05	0,93
PE41. Activitats per a fomentar la prevenció de la violència de gènere, dirigits a l'alumnat	4,05	0,84
PE40. Activitats per a fomentar la coeducació i la igualtat en la diversitat, dirigits a l'alumnat	4,04	0,82
E2: Pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa (Ordre 46/2011)	4,04	0,78
PAR24. Activitats esportives i d'esbarjo que fomenten les relacions igualitàries i milloren la convivència escolar en el temps d'esplai i en els llocs comuns (especialment en el pati)	4,03	0,96
ORG16. Composició paritària dels equips directius	4,02	1,20
PE42. Activitats sobre l'ús responsable de les TIC, dirigits a l'alumnat	4,02	0,88
CO9. Coordinacions amb Serveis Socials / Salut / altres organismes/agents externs	4,01	0,93
E1: Pla d'acció tutorial (ROF/ Resolució: Instruccions inici de curs)	4,00	0,75
PE44. Activitats de prevenció de l'assetjament escolar i ciberassetjament, dirigits a l'alumnat	4,00	0,85
ORG19. Incorporació d'obres d'autoria i coautoria femenina a la biblioteca escolar	3,97	1,06
E7: Pla d'igualtat i convivència (Ordre 62/2014)	3,96	0,83
PE36. Promoció de models de convivència positiva fonamentats en els drets humans	3,96	0,90
PE39. Activitats per a fomentar la competència emocional, dirigits a l'alumnat	3,91	0,91

Accions	Mitjana	Desv. típ.
ORG11. Equip de prevenció i resolució de conflictes	3,91	0,92
CO10. Actuacions per a l'acollida de l'alumnat nouvingut / desplaçat	3,88	0,90
PE27. Programa i tallers d'Educació Sexual (inclou programa PIES)	3,86	1,07
E4: Comissió d'igualtat i convivència del consell escolar / social (Decret 39/2008, ROF)	3,86	0,91
ORG17. Composició paritària dels òrgans col·legiats i de coordinació	3,86	1,13
CO8. Pla d'absentisme de zona	3,86	1,05
PE34. Presència d'obres d'autoria femenina en el Pla per al foment de la lectura (PFL)	3,83	1,06
PE43. Activitats de prevenció d'addiccions tecnològiques, dirigides a l'alumnat	3,83	0,97
PE37. Promoció del model dialògic de la convivència	3,83	0,98
F49. El Pla anual de formació permanent del professorat (PAF) ha incorporat formació en models de convivència positiva	3,80	1,17
PE33. Incorporació de materials bibliogràfics coeducatius a la biblioteca escolar	3,78	1,08
PE29. Aprenentatge cooperatiu	3,67	1,00
PE47. Orientació acadèmica i professional amb perspectiva de gènere	3,65	1,07
PAR21. Equip de mediació escolar	3,64	1,12
F54. Tallers impartits pel Pla Director per a la convivència i millora de la seguretat en els centres educatius i els seus entorn, en la Comunitat Valenciana (ús de TIC i xarxes socials, violència de gènere, assetjament escolar, drogodependències i bandes organitzades), dirigits a professorat i famílies	3,63	1,30
PAR20. Ajuda entre iguals (TEI, Pigmalió, alumnes mentors, observadors de la convivència, cibertutors o altres)	3,59	1,05
ORG15. Aula de convivència (Decret 39/2008, Ordre 62/2014)	3,56	1,08
PAR22. Assemblees / comissions mixtes	3,50	1,06
ORG14. Contracte família-tutor (Decret 30/2014)	3,49	1,14
PE32. Biblioteques tutoritzades	3,48	1,12
F56. Commemoració del dia de la família diversa, dia contra la violència de gènere, dia contra la LGTBIfòbia	3,41	1,21
F57. Difusió a través de la pàgina web, blogs, revistes, etc., de les actuacions per a la igualtat i la convivència	3,41	1,21
PE38. Lectures dialògiques	3,41	1,13
PE30. Aprenentatge per projectes	3,38	1,00
F50. El PAF ha incorporat formació sobre l'aplicació dels protocols d'igualtat i convivència	3,37	1,28
E5: Consell de delegats (ROF)	3,36	1,16
F51. El PAF ha incorporat formació sobre coeducació	3,36	1,29
PE45. Tallers de diversitat sexual, familiar i d'identitats de gènere, dirigides a l'alumnat	3,33	1,14
PE28. Revisió de les programacions per a la inclusió de producció d'obres d'autoria femenina en totes les matèries	3,18	1,06
PE31. Aprenentatge servei	3,06	1,15
F53. El PAF ha incorporat formació sobre l'adequació de continguts curriculars per a la inclusió de les dones	3,04	1,31
PE35. Programa Sociescola de la Web de Recursos per a la Igualtat i la Convivència	2,76	1,21
F55. Tallers de diversitat sexual, familiar i d'identitats de gènere impartits per col·lectius LGTBI, dirigits a professorat i famílies	2,74	1,41
F52. El PAF ha incorporat formació sobre educació sexual familiar i diversitat LGTBI	2,74	1,35

Taula 20. Accions ordenades segons la valoració realitzada pels centres sobre l'impacte en la pràctica. Curs 2017-2018.

5.4.2.2. Impacte de les accions agrupades per nivells educatius i tipologies de centre, en el curs 2017-2018

Dels resultats d'aquesta anàlisi es constata que les accions que es consideren de major impacte, amb una mitjana superior a 4 punts (resultat alt), són distintes entre els diferents nivells educatius:

Als centres d'educació infantil, destaquen, amb una mitjana superior a 4,55 punts:

- la tutoria personalitzada,
- les reunions periòdiques de tutors i tutores,
- l'elaboració de les normes d'aula i de centre per a una convivència positiva i igualitària,
- activitats per treballar la competència emocional de l'alumnat,
- el treball que realitzen les persones coordinadores d'igualtat i convivència.

Als centres d'educació infantil i primària (CEIP), destaquen, amb una mitjana superior a 4,20 punts:

- la tutoria personalitzada i les reunions periòdiques de tutors i tutores,
- l'elaboració de les normes d'aula i de centre per a una convivència positiva i igualitària,
- activitats de promoció de la vida saludable, dirigides a l'alumnat,
- el treball que realitzen les persones coordinadores d'igualtat i convivència i la incorporació en les biblioteques la incorporació d'obres d'autoria o coautoria femenina.

Als centres d'educació especial (CEE), destaquen, amb una mitjana superior a 4,30 punts:

- la tutoria personalitzada,
- les actuacions per a l'acollida a l'alumnat nouvingut,
- el pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa,
- les reunions periòdiques de tutors i tutores,
- el treball que realitzen les persones coordinadores d'igualtat i convivència,
- la utilització d'un llenguatge inclusiu en els documents dels centres,
- les actuacions per fomentar la coeducació i la igualtat en la diversitat dirigides a l'alumnat,
- les activitats de promoció de la vida saludable.

Als centres d'educació secundària, destaquen, amb una mitjana superior a 4,20 punts:

- el treball que realitzen les persones coordinadores d'igualtat i convivència,
- les reunions periòdiques de tutors i tutores,
- el pla de transició entre etapes,
- els programes i tallers d'Educació sexual, incloent-hi el PIES,
- les activitats per fomentar la prevenció de la violència de gènere, dirigides a l'alumnat.

Als centres que imparteixen ensenyament de persones adultes, destaquen, amb una mitjana superior a 4,10 punts:

- activitats esportives i en horari extraescolar que fomenten les relacions igualitàries,
- el treball que realitzen les persones coordinadores d'igualtat i convivència,
- les reunions periòdiques de tutors i tutores.

Als centres privats concertats que imparteixen educació infantil, primària i secundària, destaquen, amb una mitjana superior a 4,30 punts:

- les tutories personalitzades,
- les reunions periòdiques de tutors i tutores,
- l'elaboració de les normes d'aula i de centre per a una convivència positiva i igualitària,
- el pla de transició entre etapes,
- les activitats de promoció de la vida saludable,
- activitats sobre l'ús responsable de les TIC dirigides a l'alumnat.

Als centres que imparteixen ensenyaments de règim especial, destaquen, amb una mitjana superior a 4,20 punts:

- la tutoria personalitzada
- el contracte família-tutor
- les activitats transversals que treballen la igualtat entre xics i xiques i que els familiaritzen amb la

diversitat familiar i de gènere.

- el treball que realitzen les persones coordinadores d'igualtat i convivència, activitats esportives i d'esbarjo que fomenten les relacions igualitàries
- els plans de transició entre etapes.

L'escala utilitzada en la següent taula puntua des de l'1, com a cap resultat, fins a 5, com a resultat òptim. Per nivells educatius i tipologia agrupada de centre s'obtenen les següents valoracions d'impacte mitjanes:

Llegenda. EI: Educació infantil - EP: Educació primària - ESO: Educació Secundària (Inclou batxillerat) - FP: Formació Professional - EE: Centres d'Educació Especial - ERE: Ensenyances de Règim Especial – FPA: Educació d'Adults.

Accions	Centres EI	Centres EI i EP	Centres EI, EP i ESO	Centres ESO	Centres FP	Centres EE	Centres ERE	Centres FPA	Mitjana
E1: Pla d'acció tutorial (ROF/Resolució: Instruccions inici de curs)	4,34	3,91	4,26	4,04	4,13	3,97	4,13	3,74	4,00
E2: Pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa (Ordre 46/2011)	4,11	4,02	4,18	3,99	3,93	4,38	3,90	3,92	4,04
E3: Pla de transició entre etapes (Resolució: Instruccions inici de curs)	4,31	4,03	4,31	4,21	3,70	4,04	4,23	3,61	4,11
E4: Comissió d'igualtat i convivència del consell escolar / social (Decret 39/2008, ROF)	3,90	3,93	3,76	3,71	3,86	3,93	3,92	3,85	3,86
E5: Consell de delegats (ROF)	3,00	3,57	3,54	2,95	3,74	3,20	2,85	3,21	3,36
E6: Persona coordinadora d'igualtat i convivència (Resolució: Instruccions inici de curs)	4,45	4,31	4,10	4,34	4,24	4,31	4,25	4,21	4,28
E7: Pla d'igualtat i convivència (Ordre 62/2014)	4,15	3,94	4,01	3,94	4,03	4,16	4,13	3,91	3,96
CO8. Pla d'absentisme de zona	3,92	3,88	3,91	3,84	3,38	3,64	4,12	2,50	3,86
CO9. Coordinacions amb Serveis Socials / Salut / altres organismes/agents externs	4,03	4,00	4,15	4,06	3,90	3,94	3,48	3,55	4,01
CO10. Actuacions per a l'acollida de l'alumnat nouvingut / desplaçat	3,97	3,80	4,14	3,83	3,65	4,46	4,00	3,95	3,88
ORG11. Equip de prevenció i resolució de conflictes	3,85	3,85	3,89	4,06	3,93	3,89	4,11	3,61	3,91
ORG12. Reunió periòdica de tutories	4,73	4,33	4,49	4,31	4,16	4,33	4,07	3,86	4,33
ORG13. Tutoria personalitzada	4,63	4,39	4,60	3,95	4,38	4,61	4,53	4,15	4,34
ORG14. Contracte família-tutor (Decret 30/2014)	4,10	3,52	3,66	3,15	3,54	3,59	4,33	3,00	3,49
ORG15. Aula de convivència (Decret 39/2008, Ordre 62/2014)	2,89	3,48	3,79	3,61	3,17	3,82	3,17	2,14	3,56
ORG16. Composició paritària dels equips directius	4,26	4,09	3,83	4,00	4,26	4,27	3,74	3,74	4,02
ORG17. Composició paritària dels òrgans col·legiats i de coordinació	3,61	3,76	3,86	4,10	3,75	4,14	3,76	3,98	3,86
ORG18. Utilització de llenguatge inclusiu en els documents de centre i en la relació amb les famílies i l'entorn	4,15	4,24	3,84	4,01	4,10	4,30	4,10	4,02	4,13
ORG19. Incorporació d'obres d'autoria i coautoria femenina a la biblioteca escolar	4,12	4,22	3,37	3,81	3,09	3,75	3,52	3,90	3,97

Accions	Centres EI	Centres EI i EP	Centres EI, EP i ESO	Centres ESO	Centres FP	Centres EE	Centres ERE	Centres FPA	Mitjana
PAR20. Ajuda entre iguals (TEI, Pigmalí, alumnes mentors, observadors de la convivència, cibertutors o altres)	4,20	3,56	3,46	3,77	3,50	3,00	3,33	3,74	3,59
PAR21. Equip de mediació escolar	3,89	3,48	3,51	3,96	3,73	3,44	3,46	3,40	3,64
PAR22. Assemblees / comissions mixtes	3,80	3,70	3,40	3,01	3,27	3,42	3,65	3,53	3,50
PAR23. Elaboració de les normes d'aula i de centre per a una convivència positiva i igualitària	4,55	4,37	4,42	3,82	4,18	4,09	4,17	3,93	4,25
PAR24. Activitats esportives i d'esbarjo que fomenten les relacions igualitàries i milloren la convivència escolar en el temps d'esplai i en els llocs comuns (especialment en el pati)	4,31	4,11	4,14	3,67	3,61	4,26	4,23	3,96	4,03
PAR25. En l'horari extraescolar, activitats esportives i d'esbarjo, no sexistes, que fomenten les relacions igualitàries i milloren la convivència escolar	4,38	4,08	4,22	3,68	4,00	4,20	4,20	4,33	4,05
PAR26. Activitats transversals als continguts curriculars que eduquen en la igualtat entre xics i xiques i es familiaritzen amb la diversitat familiar i de gènere	4,45	4,20	4,11	3,97	4,08	4,21	4,30	4,02	4,14
PE27. Programa i tallers d'Educació Sexual (inclou programa PIES)	3,33	3,45	4,09	4,32	3,73	3,89	3,80	3,46	3,86
PE28. Revisió de les programacions per a la inclusió de producció d'obres d'autoria femenina en totes les matèries	3,72	3,22	3,12	3,10	2,95	2,92	3,28	3,33	3,18
PE29. Aprenentatge cooperatiu	4,10	3,70	4,11	3,06	4,08	4,00	4,16	3,38	3,67
PE30. Aprenentatge per projectes	4,09	3,38	3,74	2,87	3,76	3,90	3,82	3,13	3,38
PE31. Aprenentatge servei	3,38	2,94	3,52	2,78	3,35	3,27	3,16	2,47	3,06
PE32. Biblioteques tutoritzades	4,06	3,68	3,43	2,98	2,64	2,88	2,73	2,88	3,48
PE33. Incorporació de materials bibliogràfics coeducatius a la biblioteca escolar	4,26	4,09	3,12	3,47	3,05	3,48	3,19	3,15	3,78
PE34. Presència d'obres d'autoria femenina en el Pla de foment de la lectura (PFL)	4,21	4,01	3,38	3,74	3,12	3,59	3,31	3,66	3,83
PE35. Programa Socioescola de la Web de Recursos per a la Igualtat i la Convivència	3,13	2,79	2,72	2,74	2,55	3,00	2,80	2,23	2,76
PE36. Promoció de models de convivència positiva fonamentats en els drets humans	4,30	3,89	4,29	3,84	4,00	4,27	4,18	3,60	3,96
PE37. Promoció del model	4,22	3,85	3,96	3,64	3,83	3,96	3,89	3,66	3,83

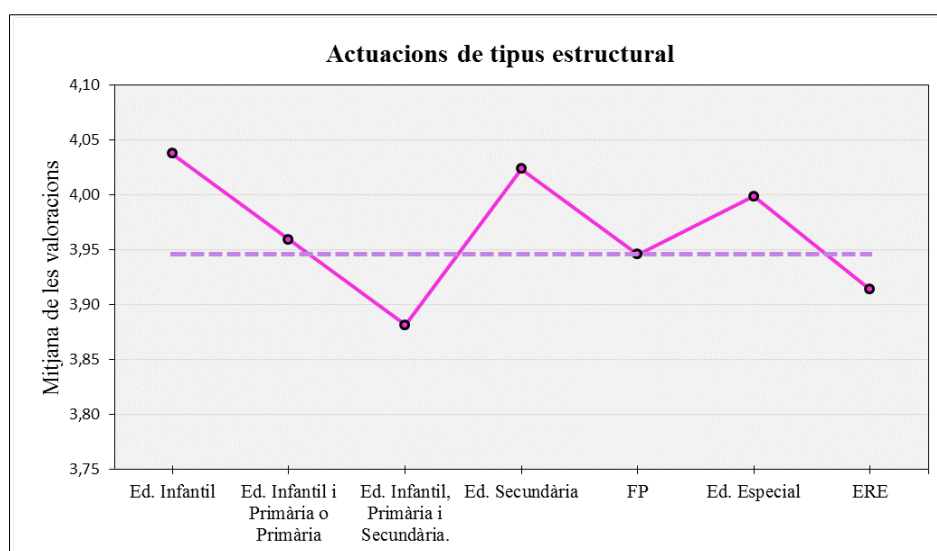
Accions	Centres EI	Centres EI i EP	Centres EI, EP i ESO	Centres ESO	Centres FP	Centres EE	Centres ERE	Centres FPA	Mitjana
dialogic de la convivència									
PE38. Lectures dialògiques	3,69	3,57	3,39	2,99	2,91	3,75	3,36	3,39	3,41
PE39. Activitats per a fomentar la competència emocional, dirigides a l'alumnat	4,55	3,93	4,17	3,66	3,65	4,25	3,81	3,30	3,91
PE40. Activitats per a fomentar la coeducació i la igualtat en la diversitat, dirigides a l'alumnat	4,33	4,07	4,08	3,99	3,97	4,31	3,72	3,57	4,04
PE41. Activitats per a fomentar la prevenció de la violència de gènere, dirigides a l'alumnat	3,94	3,96	4,22	4,21	4,24	4,03	3,69	3,91	4,05
PE42. Activitats sobre l'ús responsable de les TIC, dirigides a l'alumnat	3,43	3,99	4,31	3,99	4,03	4,07	3,55	3,59	4,02
PE43. Activitats de prevenció d'addiccions tecnològiques, dirigides a l'alumnat	3,27	3,80	4,11	3,83	3,74	3,57	3,41	3,06	3,83
PE44. Activitats de prevenció de l'assetjament escolar i ciberassetjament, dirigides a l'alumnat	3,43	3,94	4,23	4,08	3,89	3,83	3,68	3,34	4,00
PE45. Tallers de diversitat sexual, familiar i d'identitats de gènere, dirigides a l'alumnat	3,54	3,18	3,28	3,62	3,48	3,64	2,67	3,06	3,33
PE46. Activitats de promoció de vida saludable (oci sostenible, mobilitat, activitat física, esport, etc.)	4,29	4,25	4,34	3,84	3,69	4,31	3,64	3,50	4,14
PE47. Orientació acadèmica i professional amb perspectiva de gènere	3,31	3,29	4,08	3,81	4,17	3,76	4,00	3,88	3,65
PE48. Tallers impartits del Pla Director per a la convivència i millora de la seguretat en els centres educatius i els seus entorns, en la Comunitat Valenciana (ús de les TIC i xarxes socials, violència de gènere, assetjament escolar, drogodependències i bandes organitzades), dirigits a l'alumnat	2,75	4,14	4,09	4,07	4,13	3,85	2,91	2,87	4,08
F49. El Pla anual de formació permanent del professorat (PAF) ha incorporat formació en models de convivència positiva	3,64	3,89	3,72	3,66	4,03	3,78	3,58	3,34	3,80
F50. El PAF ha incorporat formació sobre l'aplicació dels protocols d'igualtat i convivència	3,72	3,36	3,40	3,37	3,54	3,06	3,06	3,24	3,37
F51. El PAF ha incorporat formació sobre coeducació	3,21	3,42	3,34	3,26	3,58	2,60	3,38	3,12	3,36
F52. El PAF ha incorporat formació sobre educació sexual familiar i diversitat LGTBI	3,11	2,68	2,84	2,76	3,00	2,60	2,42	2,60	2,74
F53. El PAF ha incorporat	3,35	3,02	3,17	2,98	2,85	3,00	3,07	2,96	3,04

Accions	Centres EI	Centres EI i EP	Centres EI, EP i ESO	Centres ESO	Centres FP	Centres EE	Centres ERE	Centres FPA	Mitjana
formació sobre l'adequació de continguts curriculars per a la inclusió de les dones									
F54. Tallers impartits pel Pla Director per a la convivència i millora de la seguretat en els centres educatius i els seus entorn, en la Comunitat Valenciana (ús de TIC i xarxes socials, violència de gènere, assetjament escolar, drogodependències i bandes organitzades), dirigits a professorat i famílies	3,15	3,76	3,77	3,38	3,62	3,08	3,00	2,60	3,63
F55. Tallers de diversitat sexual, familiar i d'identitats de gènere impartits per col·lectius LGTBI, dirigits a professorat i famílies	2,67	2,77	2,51	2,79	3,00	2,22	2,71	2,50	2,74
F56. Commemoració del dia de la família diversa, dia contra la violència de gènere, dia contra la LGTBIfòbia	3,06	3,35	3,11	3,69	3,57	3,40	3,18	3,52	3,41
F57. Difusió a través de la pàgina web, blogs, revistes, etc., de les actuacions per a la igualtat i la convivència	3,52	3,33	3,38	3,58	3,74	3,07	3,35	3,31	3,41

Taula 21. Impacte de les accions agrupades per nivell i tipologia de centres. (mínim 1 [cap impacte], màxim 5). Curs 2016-2017.

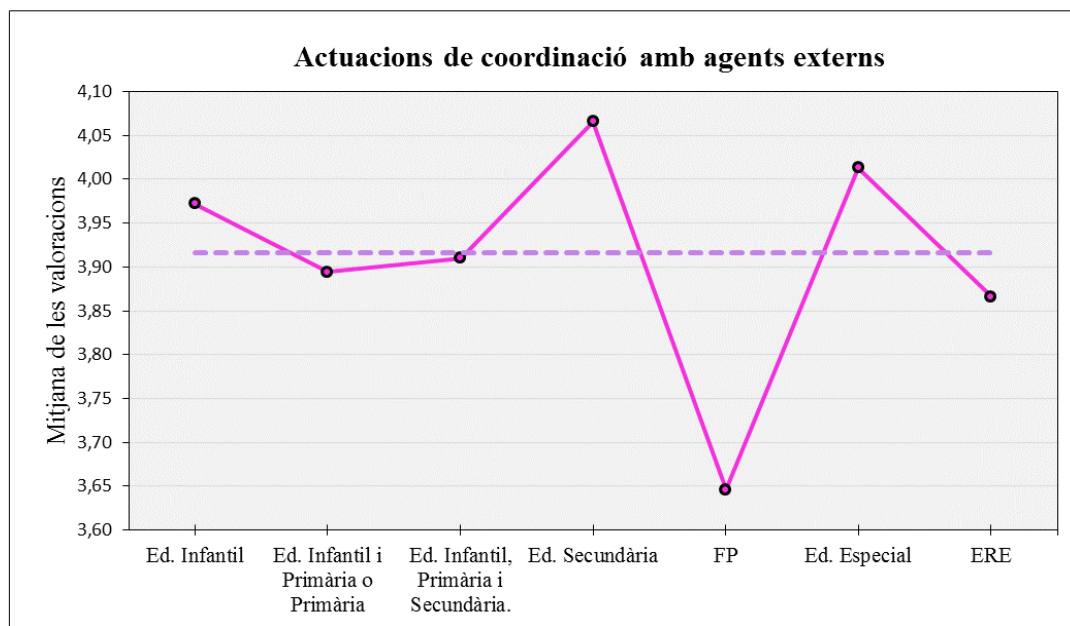
5.4.2.3 Anàlisi de la valoració realitzada pels centres sobre l'impacte en la pràctica de les diferents actuacions, per tipologies de centre, en el curs 2017-2018

Impacte de les actuacions de tipus estructural

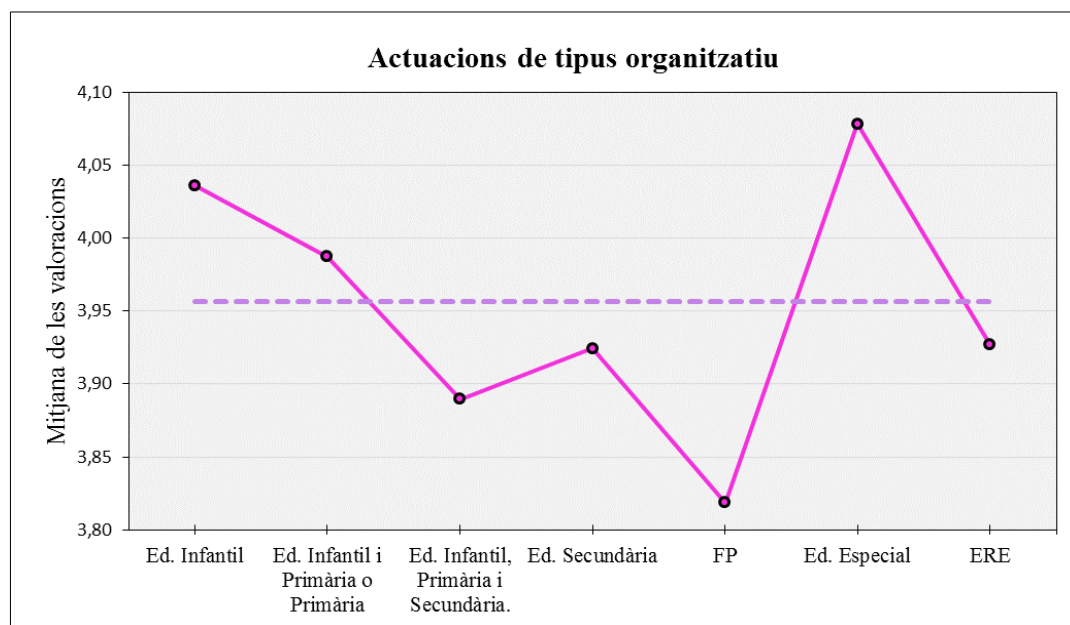
Gràfic 36. Mitjana de la valoració de l'impacte de les actuacions de tipus estructural, segons tipologia de centre i mitjana global, en el curs 2017-2018.

Impacte de les actuacions de coordinació amb agents externs

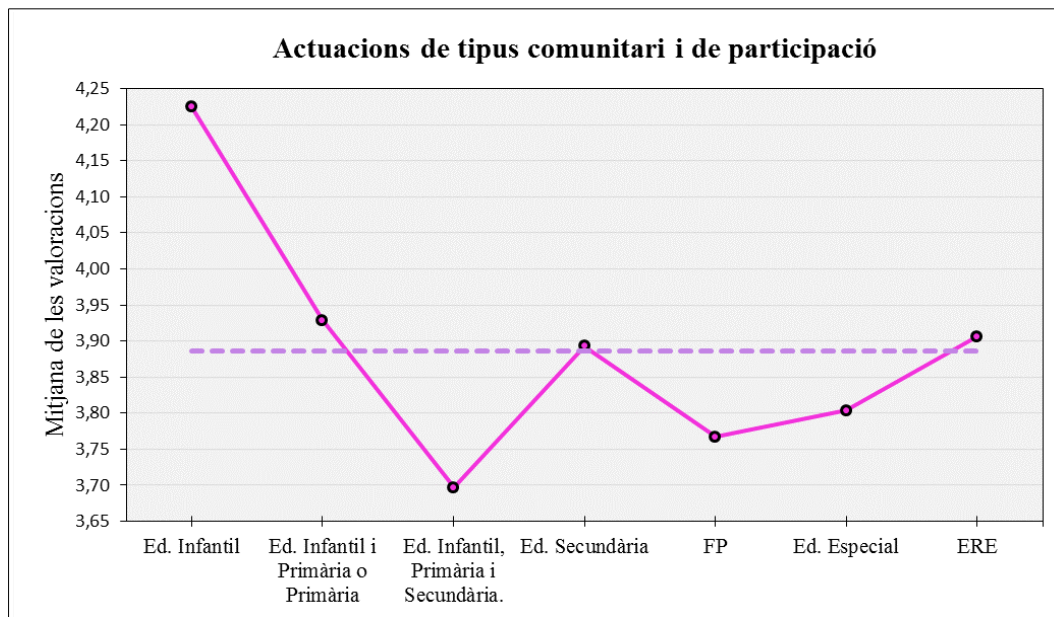
Gràfic 37. Mitjana de la valoració de l'impacte de les actuacions de coordinació amb agents externs, segons tipologia de centre i mitjana global, en el curs 2017-2018.

Impacte de les actuacions de tipus organitzatiu

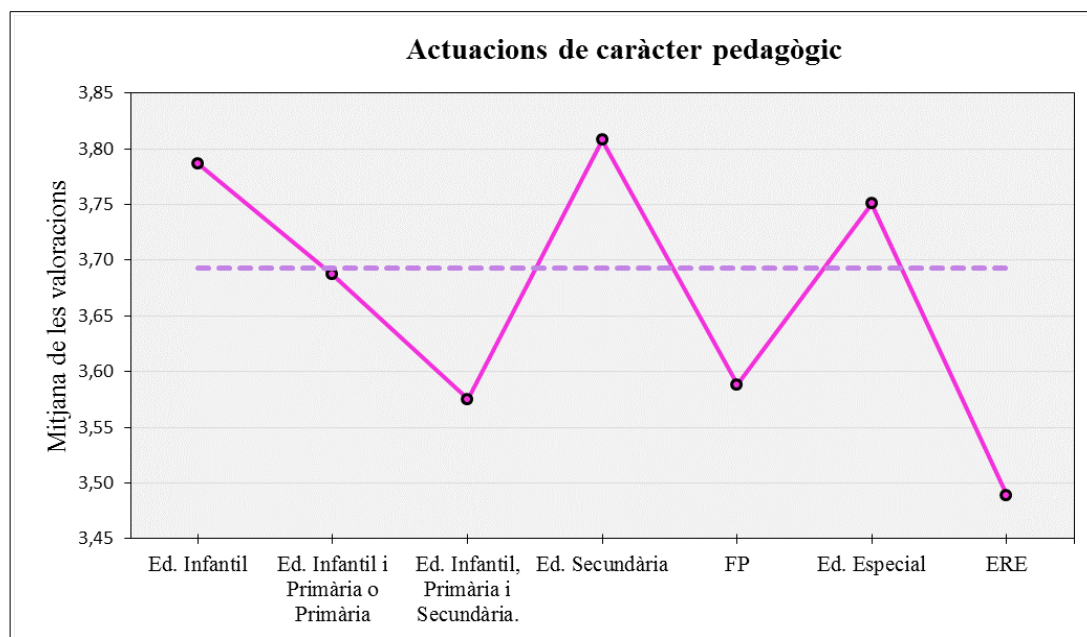
Gràfic 38. Mitjana de la valoració de l'impacte de les actuacions de tipus organitzatiu, segons tipologia de centre i mitjana global, en el curs 2017-2018.

Impacte de les actuacions de tipus comunitari i de participació

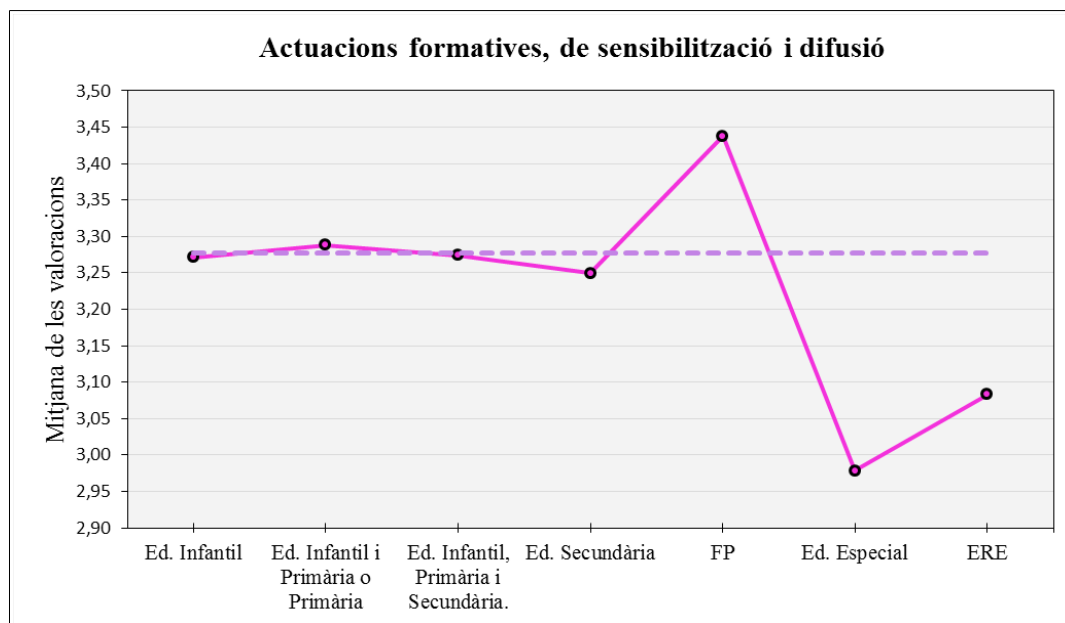
Gràfic 39. Mitjana de la valoració de l'impacte de les actuacions de tipus comunitari i de participació, segons tipologia de centre i mitjana global, en el curs 2017-2018.

Impacte de les actuacions de caràcter pedagògic

Gràfic 40. Mitjana de la valoració de l'impacte de les actuacions de caràcter pedagògic, segons tipologia de centre i mitjana global, en el curs 2017-2018.

Impacte de les actuacions formatives de sensibilització i informació

Gràfic 41. Mitjana de la valoració de l'impacte de les actuacions formatives de sensibilització i informació, segons tipologia de centre i mitjana global, en el curs 2017-2018.

5.5 Valoració de les situacions ateses pels centres educatius

5.5.1. Nombre de casos detectats en el curs 2017-2018

El 85,5% dels centres han detectat situacions que alteren la convivència i han estat comunicades a l'equip directiu durant el curs escolar en què s'ha realitzat alguna intervenció. D'aquests 1536 centres, 1466 centres (el 95,4) indiquen que han aplicat els protocols preceptius per a intervindre en les situacions.

	Nre. Centres	Percentatge
Sense casos	260	14,5
Amb casos	1536	85,5
Total	1796	100,0

Taula 22. Nombre i percentatge de centres que han detectat i comunicat situacions que alteren la convivència. Curs escolar 2017-2018.

Com podem observar si comparem amb els cursos anteriors, disminueixen progressivament el nombre de centres que afirmen no haver realitzat intervencions en cap situació de les proposades.

	Percentatge Curs 2015-2016	Percentatge Curs 2016-2017	Percentatge Curs 2017-2018
Sense casos	16,1	15,8	14,5
Amb casos	83,9	84,2	85,5
Total	100,0	100,0	100,0

Taula 23. Evolució de la detecció de situacions que alteren la convivència. Des del curs 2015-2016 al curs 2017-2018.

En total s'han detectat 32.421 casos. En la següent taula s'especifiquen el nombre de casos per província i la mitjana de casos per centre.

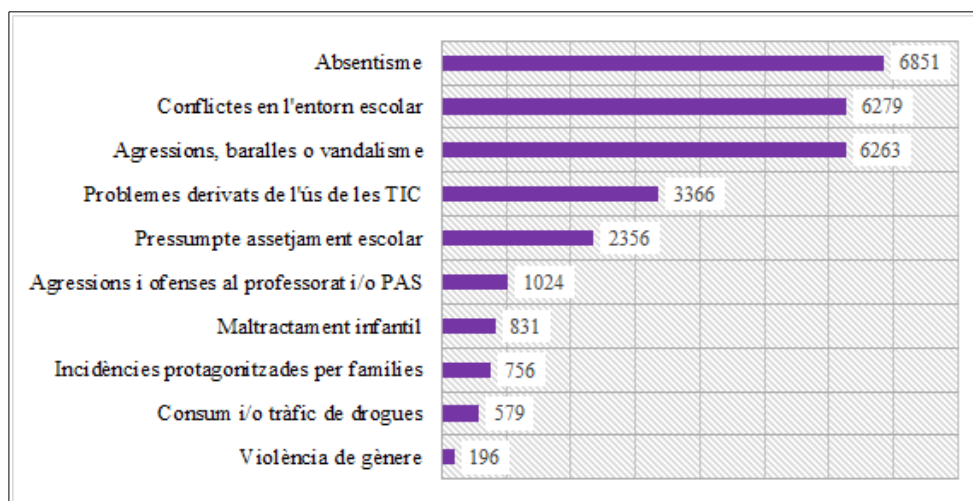
Província	Nombre total de casos	
	Mitjana per centre	Suma
Alacant	19,6	12250
Castelló	15,9	3922
València	17,6	16249
Total	16,68	28474

Taula 24. Nombre de casos per província i mitjana de casos per centre. Curs escolar 2017-2018.

5.5.2. Tipologies de casos detectats i atesos pels equips directius en el curs 2017-2018

5.5.2.1. Nombre de casos detectats i atesos pels equips directius, classificats per tipologia

Les cinc tipologies més nombroses, detectades i ateses pels equips directius dels centres educatius, són: situacions d'absentisme escolar, conflictes en l'entorn dels centres educatius, agressions, baralles i vandalisme, problemes derivats de l'ús del mòbil i de les xarxes socials, i, finalment, la suma de totes les tipologies d'assetjament escolar.

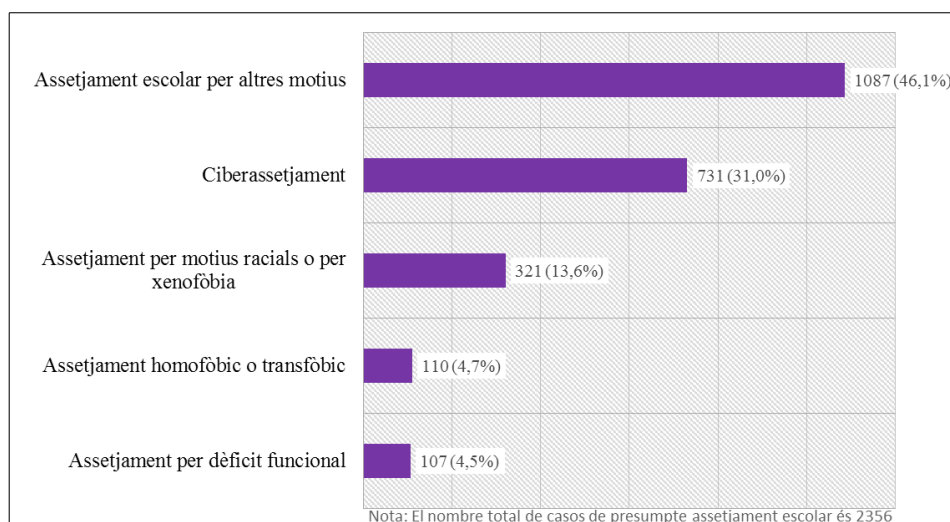

Gràfic 42 Situacions intervingudes pels equips directius als centres educatius de la Comunitat Valenciana en el curs 2017-2018. Les tipologies no són excloents.

5.5.2.2. Nombre de casos de presumpte assetjament escolar detectats i atesos pels equips directius, classificats per tipologia

Els equips directius dels centres han detectat i notificat un total de 2.356 casos globals de presumpte assetjament escolar

Com s'observa a la gràfica següent, dins de les tipologies d'assetjament escolar amb motivació/tipologia especificada, el més visible és el ciberassetjament, amb 731 casos detectats. La tipologia que presenta una menor incidència de totes elles és la corresponent a l'assetjament per déficit funcional, amb 107 casos.

Gràfic 43. Tipologies de presumpte assetjament escolar intervingudes pels equips directius als centres educatius de la Comunitat Valenciana en el curs 2017-2018

5.5.2.3 Nombre de casos detectats, classificats per tipologia i província

Les tres tipologies amb major incidència per província, i per ordre quantitatiu de major a menor, són:

A Alacant, absentisme en primer lloc, agressions, baralles i vandalisme a continuació, i, en tercer lloc, conflictes a l'entorn escolar.

A Castelló, agressions, baralles i vandalisme com a tipologia més nombrosa, conflictes a l'entorn escolar en segon lloc, i, tot seguit, l'absentisme.

A València, conflictes a l'entorn escolar, seguit d'agressions, baralles i vandalisme i, després, l'absentisme.

Atenent la província, el nombre de casos detectats segons la tipologia ha estat el següent:

	Alacant	Castelló	València	Total
I04: Assetjament per dèficit funcional	49	12	46	107
I02: Assetjament homofòbic o transfòbic	50	9	51	110
I13: Violència de gènere	87	23	86	196
I03: Assetjament per motius racials o per xenofòbia	136	26	159	321
I16: Comunicacions a Fiscalia	247	50	269	566
I09: Consum i/o tràfic de drogues	195	62	322	579
I01: Ciberassetjament	295	80	356	731
I11: Incidents en què les persones implicades són familiars	281	87	388	756
I10: Maltractament infantil. Full de desprotecció	367	125	339	831
I12: Agressions al professorat i/o PAS	362	169	493	1024
I05: Assetjament escolar per altres motius	487	140	460	1087
I08: Incidents en els quals algun implicat és alumnat que presenta problemes greus i/o trastorn de la conducta	1016	555	1783	3354
I06: Problemes derivats de l'ús del mòbil i de les xarxes socials	1313	381	1672	3366
I07: Agressions, baralles i vandalisme	2243	809	3211	6263
I14: Conflictes a l'entorn escolar	1869	744	3666	6279
I15: Absentisme. Comunicació a la comissió municipal	3253	650	2948	6851

Taula 25. Nombre de casos detectats i atesos pels equips directius, per província i classificats per tipologia, ordenats de menor a major incidència. Les situacions no són excloents. Curs 2017-2018.

5.5.3. Impacte de les intervencions als centres educatius a partir de l'índex d'efectivitat

5.5.3.1 Índex d'efectivitat de les intervencions per província. Curs 2017-2018

L'índex d'efectivitat del centre ve donat per la proporció del nombre total de casos resolts respecte del total de casos que el centre educatiu declara tindre. La mitjana de l'índex d'efectivitat és del 77% de casos resolts.

Per província, els índexs d'efectivitat són:

Alacant: 72%
 Castelló: 79%
 València: 79%

5.5.3.2 Situacions ateses pels centres ordenades de major a menor índex d'efectivitat i de resolució de casos. Curs 2017-2018

Per tipus de situacions, els índexs d'efectivitat varien. En la següent taula es presenten de menor a major els diferents índexs. Així, els que hi apareixen en la part superior corresponen a situacions resoltes amb més efectivitat, com per exemple ciberassetjament, amb un 95,83% de resolucions. En la part més baixa es troben les situacions de resolució més complexa, com per exemple, l'absentisme, amb només el 44,92% de casos resolts.

	Núm. centres	Índex d'efecti- vitat
I01: Ciberassetjament	361	95,83
I06: Problemes derivats de l'ús del mòbil i de les xarxes socials	787	94,39
I07: Agressions, baralles i vandalisme	889	92,78
I02: Assetjament homofòbic o transfòbic	85	90,59
I03: Assetjament per motius racials o per xenofòbia	159	89,41
I14: Conflictes en l'entorn escolar	741	88,21
I05: Assetjament escolar per altres motius	497	88,20
I09: Consum i/o tràfic de drogues	217	82,60
I04: Assetjament per dèficit funcional	77	79,65
I12: Agressions al professorat i/o PAS	333	79,14
I13: Violència de gènere	118	76,77
I11: Incidents en què les persones implicades són familiars	454	73,54
I08: Incidents en els quals algun implicat és alumnat que presenta problemes greus i/o trastorn de la conducta	858	63,64
I10: Maltractament infantil. Full de desprotecció	399	48,45
I16: Comunicacions a Fiscalia	304	45,34
I15: Absentisme. Comunicació a la comissió municipal	1040	44,92

Taula 26. Situacions ateses pels centres ordenades de major a menor índex d'efectivitat en la resolució de casos. Curs 2017-2018.

Per últim, analitzem el nombre total de casos i l'índex d'efectivitat segons algunes accions d'igualtat i convivència, relacionades amb la participació de la comunitat educativa presents en el pla educatiu de centre. D'aquesta forma comprovem que aquestes accions tenen un índex d'efectivitat superior al 77,49% i és, per tant, que podem indicar que les actuacions de participació formen part d'un marc estructural del centre, que ajuda a previndre i a resoldre situacions complexes en la convivència.

	Nre. total de casos	Índex d'efectivitat
PE29. Aprenentatge cooperatiu	30301	76,49
ORG14. Contracte família-tutor (Decret 30/2014)	24401	76,93
PE37. Promoció del model dialògic de la convivència	27855	77,11
PAR22. Assemblees/ comissions mixtes	20542	77,51
PAR20. Ajuda entre iguals (TEI, Pigmalió, alumnes mentors, observadors de la convivència, cibertutors o altres)	23834	77,66
ORG11. Equip o subcomissió de prevenció i resolució de conflictes	26884	77,8
PAR21. Equip de mediació escolar	20987	78,19

Taula 27. Índex d'efectivitat segons algunes accions d'igualtat i convivència, relacionades amb la participació de la comunitat educativa Curs 2017-2018.

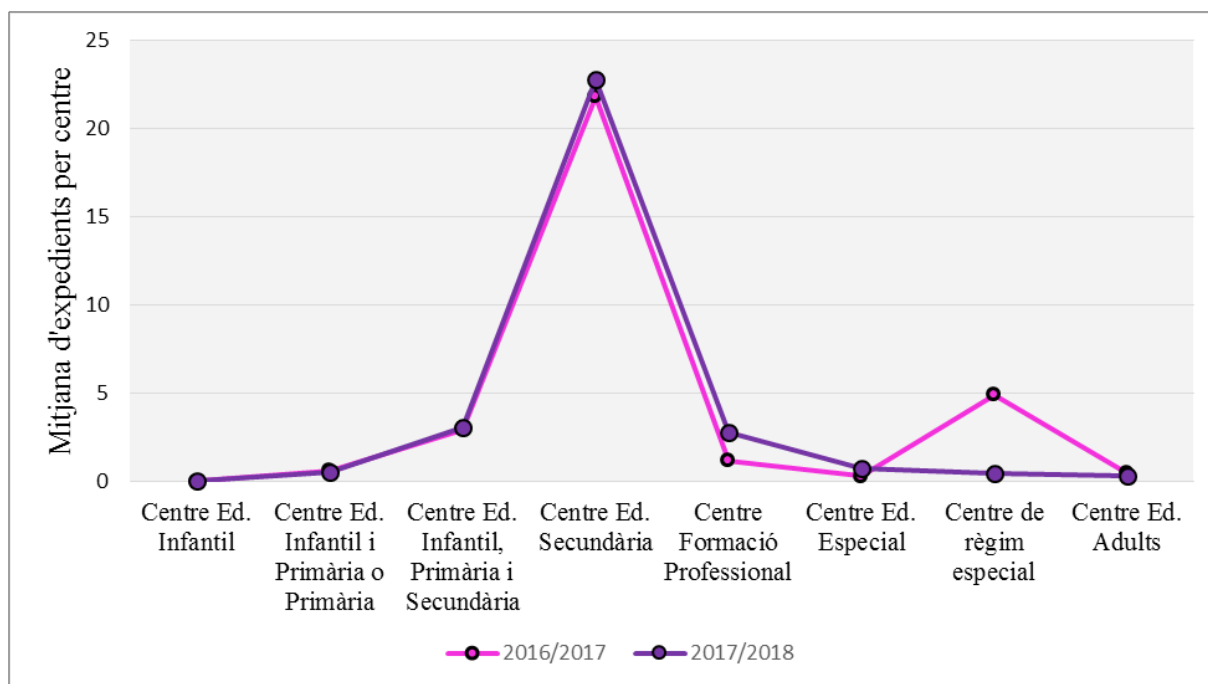
5.5.4. Expedients disciplinaris

Els centres participants han tramitat un total de 9.518 expedients disciplinaris durant el curs 2017-2018. En la taula següent apareix el nombre d'expedients tramitats i la mitjana d'expedients per centre segons la seua tipologia:

Tipus centre	Nre. d'expedients tramitats	Mitjana d'expedients per centre
Centre Ed. Infantil	0	0
Centre Ed. Infantil i Primària o Primària	537	0,55
Centre Ed. Infantil, Primària i Secundària	824	3,09
Centre Ed. Secundària	7985	22,81
Centre Formació Professional	113	2,76
Centre Ed. Especial	24	0,73
Centre de règim especial	23	0,45
Centre Ed. Adults	12	0,31
Total	9518	5,30

Taula 28. Nombre d'expedients tramitats i mitjana d'expedients disciplinaris per centre. Curs 2017-2018

Si comparem les dades actuals amb les dades del curs anterior, s'observa un increment mitjà de 0,53 expedients per centre. L'augment es produeix als centres d'educació secundària i formació professional i es redueixen en centres de règim especial.

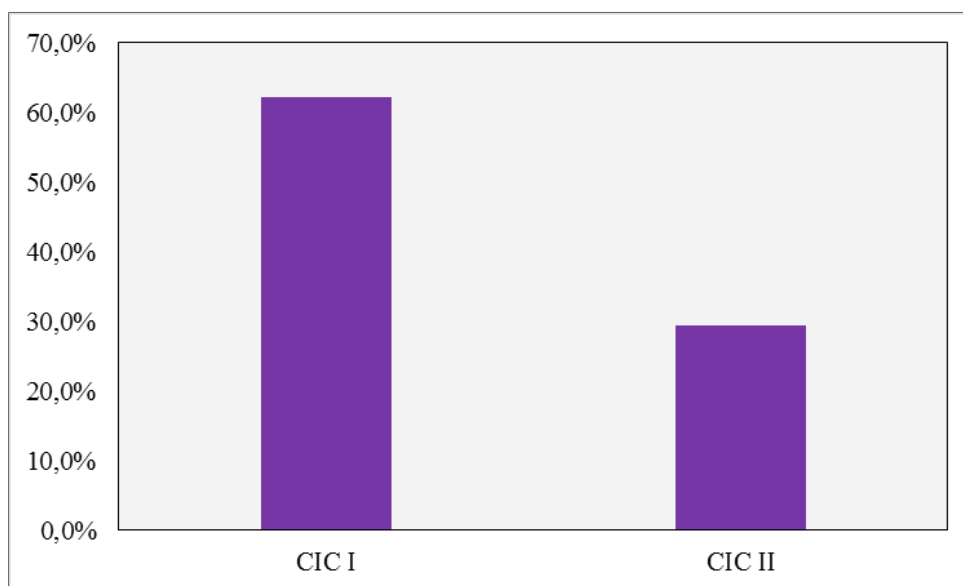
Gràfic 44. Mitjana d'expedients per centre educatiu segons tipologia

5.6. Persona coordinadora d'igualtat i convivència

En el curs 2017-2018 es van programar des del Servei de Formació del Professorat, amb la col·laboració del Servei d'Innovació i Qualitat, dues formacions específiques dirigides a les persones coordinadores d'igualtat i convivència: CIC I i CIC II.

5.6.1. Persones CIC que han rebut formació específica sobre igualtat i convivència

Dels centres participants en l'estudi (1.796), i segons la resposta donada per les direccions d'aquests centres educatius, 1.115 persones coordinadores d'igualtat i convivència (62,1%) que estan en possessió de la formació CIC I i 530 (29,5%) de la formació CIC II.

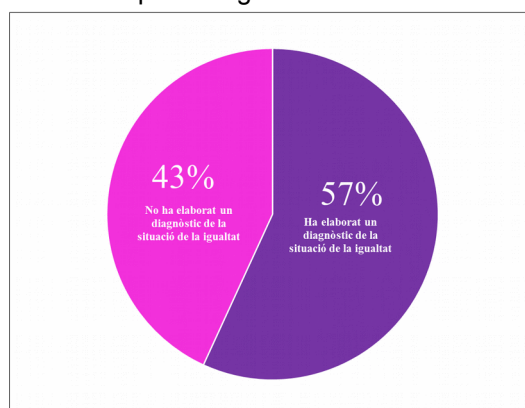

Gràfic 45. Percentatge de persones CIC en possessió de nivell I i/o nivell II.

5.6.2. Diagnòstic de la situació de la igualtat en el centre impulsat per la persona CIC

Una de les accions impulsades per la persona coordinadora d'igualtat i convivència és col·laborar en el diagnòstic de la situació de la igualtat en el centre i presentar els resultats a la comissió de convivència del consell escolar.

De tots els centres participants, en 1.021 (aproximadament en el 57%), la persona coordinadora d'igualtat i convivència ha impulsat l'elaboració d'aquest diagnòstic.

Gràfic 46. Percentatge de centres que han elaborat un diagnòstic de la situació de la igualtat en el centre.

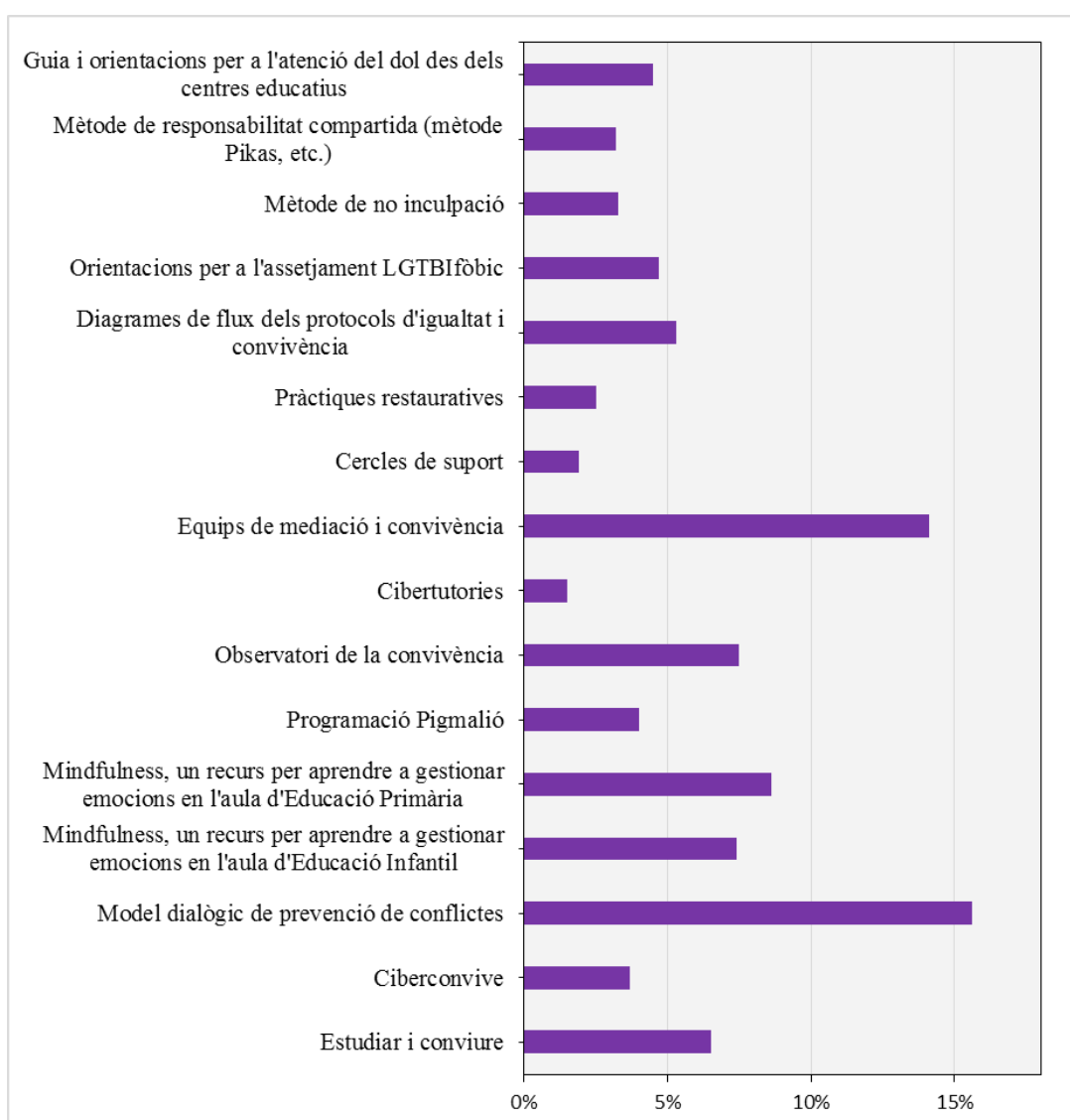
5.7. Consulta sobre la pàgina web Recursos d'Igualtat i Convivència (REICO)

La web REICO és un portal web de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport amb recursos per impulsar la igualtat i convivència en els centres educatius. Aquest repositori facilita que el professorat i la comunitat educativa pugua accedir a diferents materials per conèixer distintes tècniques de gestió en matèria d'igualtat i convivència. La web es va fer pública el 13 de març de 2018, disponible a l'enllaç següent: <http://www.ceice.gva.es/va/web/convivencia-educacion/reico>

5.7.1. Centres que han utilitzat els recursos de la pàgina web REICO, del 13 de març a juliol de 2018

El 75,6% dels centres participants coneixen la pàgina web REICO, bé a través de l'equip directiu, bé per la persona coordinadora d'igualtat i convivència o pel departament d'orientació o altres professionals. Una tercera part dels centres que la coneixen (33,1%), han utilitzat en el tercer trimestre de 2017-2018 recursos que hi ha disponibles.

Els recursos més utilitzats són el model dialògic de prevenció de conflictes (15,6%) i els equips de mediació i convivència (14,1%).

Gràfic.47. Percentatge de centres que han utilitzat els recursos de la pàgina web REICO, des del 13 de març a juliol de 2018.

6. ANNEX. QÜESTIONARI D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA DEL CURS 2017-2018

L'equip directiu elabora el qüestionari d'igualtat i convivència en col·laboració amb la comissió de convivència del consell escolar (Ordre 62/2014, de 28 de juliol). La plataforma va estar oberta del 29 de juny de 2018 al 30 de juliol de 2018.

Les preguntes de què consta el qüestionari, en format pdf, es troben disponibles dins la pàgina dedicada al Pla d'Igualtat i Convivència, a l'enllaç <http://www.ceice.gva.es/ca/web/convivencia-educacion/plan-de-convivencia>